

Základní umělecká škola,
Chlumeck nad Cidlinou

Školní vzdělávací program

Č.j.: 33/2019 – 30. srpna 2019

Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1 Předkladatel	4
1.2 Zřizovatel	4
1.3 Účinnost dokumentu	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Velikost školy, počet oborů, formy a místo výuky	5
2.2 Historie a současnost školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků školy	6
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	7
3. Zaměření školy a její vize	7
4. Výchovné a vzdělávací strategie	8
5. Vzdělávací obsah hudebního oboru	9
5.1 Vzdělávací a studijní zaměření hudebního oboru	9
5.2 Organizace výuky	10
5.2.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty	10
5.2.2 Organizace výuky	17
5.3 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů hudebního oboru	18
5.3.1 Hra na akordeon	18
5.3.2 Hra na basovou kytaru	24
5.3.3 Hra na bicí nástroje	28
5.3.4 Hra na elektrickou kytaru	31
5.3.5 Hra na elektronické klávesové nástroje	34
5.3.6 Hra na flétnu	38
5.3.7 Hra na housle	42
5.3.8 Hra na klarinet	45
5.3.9 Hra na klavír	49
5.3.10 Hra na kytaru	53
5.3.11 Hra na kytaru v populární hudbě	58
5.3.12 Hra na pozoun	61
5.3.13 Hra na saxofon	66
5.3.14 Hra na trubku	69
5.3.15 Hra na varhany	73
5.3.16 Hra na zobcovou flétnu	77
5.3.17 Hudební nauka	80
5.3.18 Kolektivní hlasová výchova	84
5.3.19 Kolektivní hudební praxe	85
5.3.20 Přípravná hudební výchova	88
5.3.21 Sborový zpěv	89
5.3.22 Seminář recepce a reflexe hudby	92
5.3.23 Sólový zpěv	93
5.3.24 Sólový zpěv v populární hudbě	96
5.3.25 Hra na baskřídlovku	99

5.3.26 Hra na tubu	102
6. Vzdělávací obsah výtvarného oboru	106
6.1 Organizace výuky	106
6.1.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty	106
6.1.2 Organizace výuky	108
6.2 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů výtvarného oboru	109
6.2.1 Přípravná výtvarná výchova	109
6.2.2 Plošná tvorba	109
6.2.3 Prostorová tvorba	113
6.2.4 Objektová a akční tvorba	115
7. Vzdělávací obsah tanečního oboru	118
7.1 Organizace výuky	118
7.1.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty	118
7.1.2 Organizace výuky	120
7.2 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů výtvarného oboru	120
7.2.1 Přípravná taneční výchova	120
7.2.2 Taneční průprava	121
7.2.3 Taneční praxe	123
7.2.4 Klasický tanec	126
7.2.5 Současný tanec	128
8. Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru	131
8.1 Organizace výuky	131
8.1.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty	131
8.1.2 Organizace výuky	134
8.2 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů literárně-dramatického oboru ...	134
8.2.1 Přípravná dramatická výchova	134
8.2.2 Dramatická průprava	135
8.2.3 Základy dramatické tvorby	136
8.2.4 Individuální tvorba a interpretace	139
8.2.5 Práce v souboru	142
9. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	146
10. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	146
11. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	147
11.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	147
11.2 Stupně hodnocení prospěchu žáků	148
11.3 Přijímací zkoušky	148
11.4 Komisionální zkoušky	149
11.5 Vlastní hodnocení školy	150

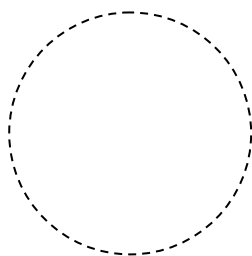
1. Identifikační údaje

1.1 Předkladatel: Základní umělecká škola, Chlumeck nad Cidlinou
Klicperovo náměstí 1/I
503 51 Chlumeck nad Cidlinou
IČO: 62695258
ředitel: Jan Svoboda, DiS.
telefon: 495 485 380, 739 049 513
e mail: zus@zuschlumeck.cz
reditel@zuschlumeck.cz
www.zuschlumeck.cz

1.2 Zřizovatel: Město Chlumeck nad Cidlinou
Klicperovo náměstí 64
503 51 Chlumeck nad Cidlinou
IČO: 00268861
telefon: 495 703 871
e mail: město@chlumeck.cz
www.chlumecknc.cz

1.3. Účinnost dokumentu

Tento školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání MŠMT č.j. 12 955/2010-22 z 31. května 2010 a je platný pro Základní uměleckou školu, Chlumeck nad Cidlinou, Klicperovo nám. 1/I od 2. září 2019.

.....
Jan Svoboda, DiS.
ředitel školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy, počet oborů, formy a místo výuky

Základní umělecká škola, Chlumec nad Cidlinou patří mezi tzv. plnooborové školy, výuka je tedy realizována ve všech 4 oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Ve všech oborech probíhá přípravné studium pro děti ve věku 5 – 7 let, základní studium I. stupně pro děti a mládež ve věku od 7 let a základní studium II. stupně pro mládež od 14 let. Mimořádně talentovaným žákům je umožněno navštěvovat výuku s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. Škola nabízí i možnost studia pro dospělé v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru.

Celková kapacita školy je naplněna a jsou plně využity všechny čtyři obory.

V hlavní budově ZUŠ, Klicperovo náměstí 1/I, Chlumec nad Cidlinou se vyučuje hudební a literárně-dramatický obor. V druhé budově (nad knihovnou), Jungmannova 61, Chlumec nad Cidlinou se vyučuje výtvarný a taneční obor. V pobočkách školy v obcích Kratonohy a Předměřice nad Labem jsou vyučovány pouze některé předměty hudebního oboru, a to zejména nižší ročníky.

2.2 Historie a současnost školy

Barokní budova školy, která patří k dominantám Klicperova náměstí v Chlumci nad Cidlinou, byla někdejší majorátním domem rodu Kinských, jejichž znak je umístěn nad vchodem. Již po první světové válce, kdy v přízemí byly umístěny stroje Klemensovy tiskárny a vydavatelství, sídlila v prvním poschodí soukromá hudební škola paní Klemensové.

V roce 1968 zde byla založena Lidová škola umění, která měla k dispozici 3 učebny pro individuální výuku a 1 učebnu pro výuku skupinovou. Výuka LDO byla realizována v budově tehdejší ZDŠ. Škola začínala s 93 žáky. Od založení školy až do roku 2003 byl ředitelem školy p. František Neuman. V r. 1986 byla započata celková rekonstrukce a přestavba školy. Během této doby byla výuka přesunuta do budovy místní fary, ZŠ a jiných náhradních prostor.

Od ledna 1992 byl zahájen provoz v nově zrekonstruované budově „Majorátu“, rozrostl se počet žáků i učeben. Pro potřeby výuky získala škola celou budovu, takže bylo možno vybudovat sál pro taneční obor, který zároveň sloužil jako zkušebna dech. orchestru, velkou učebnu pro výuku hudební nauky a učeb-

nu pro výtvarný obor. V půdních prostorách byly vystavěny učebny pro výuku hudebního oboru a bicích nástrojů.

V květnu 2018 škola dostala další prostory – výtvarnou dílnu a sál v Jungmannově 61 v Chlumci nad Cidlinou. Od září 2019 zde začala výuka výtvarného a tanečního oboru. Sál také využívá Dechový orchestr ZUŠ, Cirkus Band a další soubory ZUŠ. Konají se zde také koncerty a představení ZUŠ.

Škola se snaží pružně reagovat na aktuální trendy ve výuce uměleckých oborů i na měnící se zájmy žáků a rodičů. Vedle vzdělávání v tradičních studijních zaměřeních tak v současné době nabízí i stále se rozšiřující spektrum předmětů z oblasti populární hudby nebo výuku alternativního divadla.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků školy

Pedagogický sbor je stabilizovaný a vyvážený. V uplynulých letech byl průběžně doplňován o mladé a perspektivní učitele. Větší část pedagogů, kteří se podílejí na výuce, je interních (s různě velkými pracovními úvazky), menší část externích. Většina pedagogů splňuje předepsanou odbornou i pedagogickou kvalifikaci, někteří si příslušné vzdělání doplňují nebo dokončují. Část pedagogů se mimo pedagogické práce věnuje i další profesionální umělecké činnosti.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- ZUŠ Open – celostátní happening základních uměleckých škol ve veřejném prostoru
- škola se tradičně podílí na zahájení Adventu v Chlumci nad Cidlinou
- škola pravidelně pořádá vánoční koncerty žáků pro veřejnost, závěrečná vystoupení ve velkém sále Klicperova domu, řadu koncertů a vystoupení v sále ZUŠ a další žakovská vystoupení v Chlumci nad Cidlinou a okolních obcích
- LDO se každoročně podílí na přehlídce loutkového divadla Loutkobraní, pořádané v Klicperově domě v Chlumci nad Cidlinou
- Dechový orchestr ZUŠ svým koncertem pravidelně zahajuje Chlumecké hudební léto
- škola spolupracuje s Domovem V Podzámčí (domov pro seniory v Chlumci nad Cidlinou)
- škola se podílí na realizaci partnerské smlouvy mezi městem Chlumeck nad Cidlinou a obcí Valaská (Slovensko)

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Budovách ZUŠ je maximální využití učeben pro individuální výuku jednotlivých předmětů hudebního oboru, specializované učebny jsou i pro výuku kolektivní (výtvarný obor, taneční obor, literárně-dramatický obor, hudební nauka). Učebny jsou využity úměrně naplnění kapacity školy, taneční sál je používán jak pro výuku tanečního oboru, kolektivní výuku hudebního oboru (orchestry, soubory), tak i pro různá interní vystoupení. Dostačující prostorové podmínky poskytují i pobočky, ve kterých ZUŠ od školního roku 2012/13 realizuje výuku.

Téměř všechny učebny jsou vybaveny klavíry nebo pianiny, jejich stav je ale dlouhodobě nevyhovující. Výrazným zlepšením tohoto stavu bylo pořízení křídla Petrof v lednu 2014. ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou dále využívá pro svoji činnost široký sortiment hudebních nástrojů, z nichž některé (různé dechové nástroje, housle, akordeony, kytary) lze žákům zapůjčit.

V současné době se výrazně zlepšuje vybavení školy výpočetní technikou. I v souvislosti s perspektivně uvažovanými nově otevíranými studijními zaměřeními patří řešení situace v této oblasti mezi aktuální priority. Pedagogům i žákům jsou k dispozici kopírka a tiskárna pro duplikaci studijních materiálů. Výtvarný obor má k dispozici hrnčířský kruh, grafický lis a keramickou vypalovací pec.

Na závěrečná vystoupení žáků a koncerty učitelů je k dispozici mimo vlastní prostory školy také kostel Církve československé husitské a Klicperův dům (sál městského kulturního střediska).

3. Zaměření školy a její vize

Základní umělecká škola Chlumeck nad Cidlinou působí v menším městě. Z této skutečnosti vyplývá i nereálnost alternativy výrazně profilovat zaměření školy. Hlavním cílem školy tedy je vytvořit pokud možno co nejširší nabídku oborů a studijních zaměření. Množství a struktura fakticky vyučovaných předmětů je potom výsledkem reálného zájmu dětí a rodičů o konkrétní nabízená studijní zaměření. Z tohoto důvodu je a nadále i bude nabídka školy rozšiřována o studijní zaměření, která se orientují zejména na interpretaci nonartificiální hudby (populární, jazzové) jako jsou například předměty hra na kytaru v populární hudbě, hra na basovou kytaru, hra na elektrickou kytaru nebo zpěv v populární hudbě. Zároveň ale bude škola pokračuje v tradici výuky hry na de-

chové nástroje tak, aby bylo možné průběžně doplňovat obsazení dechového orchestru školy.

Jedním z významných směrů rozvoje školy by měla být i podpora spolupráce jednotlivých oborů. Vyplývá to i ze zájmu řady žáků o souběžné navštěvování například hudebního a literárně-dramatického nebo výtvarného oboru. Konkrétním krokem, který podporuje tuto tendenci, jsou také významné slevy z úplaty za vzdělání (školného), které se týkají jak žáků navštěvujících více studijních zaměření v rámci hudebního oboru, tak žáků, kteří kombinují studijní zaměření různých oborů.

Prostřednictvím tohoto zaměření a realizace vizí rozvoje si škola chce i do budoucna zachovat postavení jednoho z důležitých kulturních center města a regionu.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií školy je celistvost a nedělitelnost působení na žáka po všech stránkách. Ta musí být v souladu s individuálním přístupem ke každému žákovi, a to na základě jeho fyziologických, mentálních a osobnostních předpokladů a s přihlédnutím k úrovni uměleckého nadání. Už od vstupu do školy jsou tyto předpoklady průběžně hodnoceny a rodičům jsou poskytovány informace důležité pro výběr vhodného oboru a studijního zaměření, případně pro další rozvíjení talentu a osobnosti každého žáka. V rámci vzdělávacích a výchovných cílů tohoto ŠVP je důraz kladen i na respektování individuálních potřeb a zájmů.

Vyučující vždy žáky motivuje svými dovednostmi, vědomostmi, celkovým přehledem i pozitivním a iniciativním přístupem. Zejména v rámci kolektivní výuky vytváří nekonfliktní prostředí, akceptuje jednotlivé názory i osobnosti, vede žáky k posilování vzájemných vztahů a týmové práci. Vede žáky k uvědomění si individuálního podílu na výsledcích kolektivní práce. Klade důraz na pozitivní vztahy mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem, na vzájemné respektování a toleranci k odlišným přístupům, názorům a stanoviskům. Vytýčuje reálné cíle a vytváří podmínky pro veřejnou prezentaci výsledků práce žáků (koncerty, výstavy).

Ve všech oborech je žákům umožňováno účastnit se celé řady školních i mimoškolních akcí nad rámec běžné výuky (např. soustředění, individuální konzultace, kolektivní návštěva kulturních akcí nebo zájezdy). Tím je prohlubován nejen zájem žáků o jimi zvolený obor, ale často i jejich celkový kulturní přehled a hodnotící schopnosti. V neposlední řadě vedou tyto doplňkové aktivity, orga-

nizované mimo pravidelnou docházku, v mnoha případech prokazatelně ke kultivaci osobností žáků školy.

Integrální součástí pedagogického procesu je i vedení žáků k samostatnému myšlení, ke schopnosti ohodnotit reálně svůj výkon a případně i přijmout kritiku. Úlohou učitele je vytvářet podmínky pro věcnou (i když často neformální) diskusi o problematice studovaného oboru obecně i o konkrétních otázkách spojených s aktuálně zvládanou učební látkou. Učitel vede žáka adekvátně jeho věku, schopnostem a znalostem ke správnému používání odborné terminologie. Tím přispívá nejen ke zvyšování odborných kompetencí, ale i ke zlepšování komunikačních schopností jednotlivých žáků.

5. Vzdělávací obsah hudebního oboru

5.1 Vzdělávací a studijní zaměření hudebního oboru

5.1.1 Přípravné studium hudebního oboru

5.1.2 Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Hra na klavír

Hra na varhany

Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

5.1.3 Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Hra na housle

5.1.4 Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Hra na baskřídlovku

Hra na flétnu

Hra na klarinet

Hra na saxofon

Hra na trubku
Hra na trombón
Hra na tubu
Hra na zobcovou flétnu

5.1.5 Vzdělávací zaměření: **Hra na strunné nástroje**

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Hra na kytaru
Hra na kytaru v populární hudbě
Hra na basovou kytaru
Hra na elektrickou kytaru

5.1.6 Vzdělávací zaměření: **Hra na akordeon**

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Hra na akordeon

5.1.7 Vzdělávací zaměření: **Hra na bicí nástroje**

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Hra na bicí nástroje

5.1.8 Vzdělávací zaměření: **Sólový zpěv**

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Zpěv
Zpěv v populární hudbě

5.1.9 Vzdělávací zaměření: **Sborový zpěv**

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

Sborový zpěv

5.2 Organizace výuky

5.2.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty

Přípravná hudební výchova

učební plán: PHV – I

Povinné předměty		1. r.	2. r.	Minimum hodin za 2 roky
Přípravná hudební výchova	kolektivní výuka	1	1	2
Povinně volitelné předměty				
Hra na akordeon Hra na housle Hra na klavír Hra na zobcovou flétnu	individuální výuka	0	1	1
Celkem hodin v ročníku		1	2	3

Přípravná hudební výchova

učební plán: PHV – K

Povinně volitelné předměty		1. r.	2. r.	Minimum hodin za 2 roky
Přípravná hudební výchova	kolektivní výuka	1	1	2
Pěvecký sbor		0 - 1	0 - 1	0 - 2
Celkem hodin v ročníku		2	2	2 - 4

Základní studium I. stupně

učební plán: H – I - 01

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	Minimum hodin za 7 let
Hra na akordeon Hra na baskřídlovku Hra na basovou kytaru Hra na bicí nástroje Hra na elektrickou kytaru Hra na elektronické klávesové nástroje Hra na flétnu Hra na housle Hra na klarinet	individuální výuka	1	1	1	1	1	1	1	7

Hra na klavír									
Hra na kytaru									
Hra na kytaru v populární hudbě									
Hra na saxofon									
Hra na trombón									
Hra na trubku									
Hra na tubu									
Hra na varhany									
Hra na zobcovou flétnu									
Sólový zpěv									
Sólový zpěv v populární hudbě									
Hudební nauka	kolektivní výuka	1	1	1	1	1			5
Povinně volitelné (nepovinné) předměty *									
Kolektivní hudební praxe **	kolektivní výuka		(1)	(1)	1	1	1	1	4
Pěvecký sbor **					1	1	1	1	
Hudební nauka **							1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	3	3	2	2	16

* Povinně volitelné předměty lze kombinovat, jejich celková hodinová dotace musí činit 4 hodiny a v každém ročníku musí žák navštěvovat alespoň 1 hodinu povinně volitelného předmětu.

** V označených předmětech může škola zvolit jinou než týdenní formu organizace studia, a to při dodržení celkové hodinové dotace.

Předmět Kolektivní hudební praxe může být výjimečně na doporučení učitele tzv. hlavního předmětu žákem navštěvován ve 2. a 3. ročníku I. stupně základního studia jako nepovinný.

Základní studium I. stupně

učební plán: H – I - 02

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	Minimum hodin za 7 let
		Sborový zpěv		1	2	2	2	2	
Kolektivní hlasová výchova	kolektivní výuka		0,5	0,5					1
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Minimální počet hodin v ročníku		2	3,5	3,5	3	3	2	2	19

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s hudební přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: H – II – 01

		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Povinný předmět						
Hra na akordeon Hra na baskřídlovku Hra na basovou kytaru Hra na bicí nástroje Hra na elektrickou kytaru Hra na elektronické klávesové nástroje Hra na flétnu Hra na housle Hra na klarinet Hra na klavír Hra na kytaru Hra na kytaru v populární hudbě Hra na saxofon Hra na trombón Hra na trubku Hra na tubu Hra na varhany Hra na zobcovou flétnu Sólový zpěv Sólový zpěv v populární hudbě	individuální výuka	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	4 - 8
Povinně volitelné předměty						
Kolektivní hudební praxe ** Pěvecký sbor ** Seminář recepce a reflexe hudby**	kolektivní výuka	1 - 0	1 - 0	1 - 0	1 - 0	4 - 0
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	2	8

** V označených předmětech může škola zvolit jinou než týdenní formu organizace studia, a to při dodržení celkové hodinové dotace.

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s hudební přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: H – II - 02

Studijní zaměření		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Hra na akordeon Hra na baskřídlovku Hra na basovou kytaru Hra na bicí nástroje Hra na elektrickou kytaru Hra na elektronické klávesové nástroje Hra na flétnu Hra na housle Hra na klarinet Hra na klavír Hra na kytaru Hra na kytaru v populární hudbě Hra na saxofon Hra na trombón Hra na trubku Hra na tubu Hra na varhany Hra na zobcovou flétnu Sólový zpěv Sólový zpěv v populární hudbě	individuální výuka	0 - 0,5	0 - 0,5	0 - 0,5	0 - 0,5	0 - 2
Povinně volitelné předměty						
Kolektivní hudební praxe ** Pěvecký sbor ** Seminář recepce a reflexe hudby**	kolektivní výuka	2 - 1,5	2 - 1,5	2 - 1,5	2 - 1,5	8 - 6
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	2	8

** V označených předmětech může škola zvolit jinou než týdenní formu organizace studia, a to při dodržení celkové hodinové dotace.

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro žáky bez předchozí hudební přípravy a žáky, jejichž hudební příprava nedosahuje úrovně absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: H – II – 03

Studijní zaměření		PS	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Hra na akordeon Hra na baskřídlovku Hra na basovou kytaru Hra na bicí nástroje Hra na elektrickou kytaru Hra na elektronické klávesové nástroje Hra na flétnu Hra na housle Hra na klarinet Hra na klavír Hra na kytaru Hra na kytaru v populární hudbě Hra na saxofon Hra na trombón Hra na trubku Hra na tubu Hra na varhany Hra na zobcovou flétnu Sólový zpěv Sólový zpěv v populární hudbě	individuální výuka	1	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty							
Hudební nauka		1	0	0	0	0	4
Kolektivní hudební praxe *** Pěvecký sbor *** Seminář recepce a reflexe hudby***	kolektivní výuka	0	1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	2	2	

*** V označených předmětech může škola zvolit jinou než týdenní formu organizace studia, a to při dodržení celkové hodinové dotace.

Studium pro dospělé

učební plán: H – III - I

Studijní zaměření		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Hra na akordeon Hra na baskřídlovku Hra na basovou kytaru Hra na bicí nástroje Hra na elektrickou kytaru Hra na elektronické klávesové nástroje Hra na flétnu Hra na housle Hra na klarinet Hra na klavír Hra na kytaru Hra na kytaru v populární hudbě Hra na saxofon Hra na trombón Hra na trubku Hra na tubu Hra na varhany Hra na zobcovou flétnu Sólový zpěv Sólový zpěv v populární hudbě	individuální výuka	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	2 - 4
Kolektivní hudební praxe ** Pěvecký sbor ** Seminář recepce a reflexe hudby**	kolektivní výuka	0,5 - 0	0,5 - 0	0,5 - 0	0,5 - 0	2 - 0
Minimální počet hodin v ročníku		1	1	1	1	4

** V označených předmětech může škola zvolit jinou než týdenní formu organizace studia, a to při dodržení celkové hodinové dotace.

Studium pro dospělé

učební plán: H – III - K

Studijní zaměření		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Kolektivní hudební praxe ** Pěvecký sbor ** Seminář recepce a reflexe hudby**	kolektivní výuka	1	1	1	1	1
Minimální počet hodin v ročníku		1	1	1	1	4

** V označených předmětech může škola zvolit jinou než týdenní formu organizace studia, a to při dodržení celkové hodinové dotace.

5.2.2 Organizace výuky

- Individuálně jsou vyučovány předměty: Hra na akordeon, hra na bicí nástroje, hra na flétnu, hra na housle, hra na klarinet, hra na klavír, hra na saxofon, hra na trubku, hra na trombón a hra na varhany
- V předmětech: Hra na kytaru, hra na kytaru v populární hudbě, hra na elektrickou kytaru, hra na baskytaru, sólový zpěv a sólový zpěv v populární hudbě je výuka realizována individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků. Jsou-li žáci vyučováni ve skupině, jsou oba přítomni společně po celou dobu vyučovací lekce, nikoliv individuálně na její poměrnou část
- V předmětech: Hra na zobcovou flétnu a hra na elektronické klávesové nástroje je výuka realizována individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků. Jsou-li žáci vyučováni ve skupině, jsou všichni přítomni společně po celou dobu vyučovací lekce, nikoliv individuálně na její poměrnou část
- Výuka je realizována individuálně nebo ve skupinách po 2 – 4 žácích ve všech studijních zaměřeních přípravného studia pro I. a II. stupeň. Jsou-li žáci vyučováni ve skupině, jsou všichni přítomni společně po celou dobu vyučovací lekce, nikoliv individuálně na její poměrnou část
- Výuka předmětu kolektivní hudební praxe probíhá ve skupinách a souborech 2 a více žáků. Do skupin a souborů mohou být zařazeni současně žáci různých ročníků
- Výuka předmětu sborový zpěv probíhá kolektivně bez omezení počtu žáků. Do sboru mohou být zařazeni žáci různých ročníků
- Kolektivní výuka předmětů: Přípravná hudební výchova, Hudební nauka a Seminář recepce a reflexe hudby probíhá ve skupině do 20 žáků
- Kde je v jednom řádku tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty uvedeno více předmětů, žák volí povinně jeden z nich, není-li v poznámce u tabulky určeno jinak
- Přípravné studium je v hudebním oboru realizováno s dvouhodinovou dotací. S ohledem na zvolený vzdělávací obsah a zaměření školy lze tuto dotaci snížit až na jednu hodinu týdně
- Žáci ve věku od 5 do 7 let jsou přijímáni do přípravné hudební výchovy. Žáci od 5 let vždy do 1. ročníku učebního plánu PHV-K, žáci od 6 let do 2. ročníku PHV-K nebo PHV-I
- Přijetí do 1. ročníku základního studia I. stupně není podmíněno absolvováním předmětu přípravná hudební výchova
- Žáci od 7 do 13 let jsou přijímáni ke studiu vždy do 1. ročníku I. stupně základního studia. Na konci tohoto ročníku mohou vykonat rozdílové komisionální zkoušky z povinných předmětů do kteréhokoliv ročníku I. stupně. O zařazení do vyššího ročníku rozhoduje ředitel školy na základě doporučení komise

- Žáci od 14 let jsou přijímáni podle předchozí hudební průpravy buď do 1. ročníku II. stupně nebo do přípravného studia II. stupně
- Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob i formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výstupy pro studium pro dospělé tvoří učitel s ohledem na individuální potřeby a zaměření příslušného žáka
- Vzhledem k vyčerpání kapacity školy lze po domluvě ředitelem školy realizovat výuku (nahrazování výuky, mimořádné zkoušky, semináře) také o víkendech a svátcích.

5.3 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů hudebního oboru

5.3.1 Hra na akordeon

Výuka hry na akordeon je vedena k všestrannému využití nástroje, a to jak v oblasti klasické hudby, soudobé, lidové, folkové, jazzové, populární hudby i hudby moderních proudů. Akordeon plní v hudebním životě jak funkci samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Tomu jsou uzpůsobeny i vzdělávací cíle, které vedle postupného technického zvládnutí a osvojení si výrazových možností nástroje akcentují i hru z listu, přípravu k souhře, výuku doprovodné hry (včetně výuky akordových značek a transpozice) i elementární improvizaci.

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů:

Přípravné studium

Žák:

- pojmenuje s pomocí učitele hlavní části nástroje
- napodobí podle učitele správné sezení, držení, upevnění nástroje na těle, postavení obou rukou
- orientuje se s pomocí učitele v systému uspořádání bílých a černých kláves na klávesnici a v systému knoflíků na basové tastatuře
- vyhledá dle hmatu jakoukoli bílou klávesu a základní basy C, G, D
- předvede základní manipulaci s měchem pomocí vzduchového knoflíku a základy měchové techniky v podobě plynulého vedení měchu při hře dle značek
- dodržuje s dohledem učitele správný prstoklad dle označení prstů pravé a levé ruky

- hraje pravou rukou v pětiprstové poloze jednoduchá cvičení a snadné lidové písně v legatu z not i z paměti, levou rukou jednoduchá cvičení se základními basy C, G, D v legatu, a to v dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu
- doprovodí si s pomocí učitele jednoduchou lidovou píseň v C dur dle sluchu, a to držnými základními basy C a G, event. D

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pojmenuje hlavní části nástroje
- vytvoří si správné návyky při hře (sezení, držení, upevnění nástroje, postavení obou rukou)
- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje
- předvede základní hmatovou orientaci v obou rukou, čtení not v G klíči v rozsahu $c^1 - g^2$ a čtení základních basů (C, G, D, F) v F klíči
- zvládá základy prstové techniky, zejména hru základních typů artikulace – legato, staccato a základy měchové techniky, zejména plynulé vedení a obraty měchu dle značek
- rozliší základní rytmické hodnoty (nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- je schopen koordinace obou rukou, vedoucí k základní souhře (zejm. melodická hra v obou rukou, event. hra melodie se základním akordickým doprovodem prostřednictvím jednoduchých cvičení a lidových písní)
- ovládá podklad palce při hře stupnice C dur pravou rukou v legatu
- využívá hudební paměť a představivost

2. ročník

Žák:

- užívá správné návyky při hře (sezení, držení, upevnění nástroje, postavení obou rukou)
- zdokonalí hru legata a staccata v obou rukou, vedení měchu (zejména sluchová kontrola plynulých obrátů a správné nasazení a ukončení tónu měchem)
- předvede základní souhru a nezávislost obou rukou, a to jak při melodické hře obou rukou, tak při hře melodie s tzv. příznávkovým akordickým doprovodem
- dokáže zahrát tenuto jako další artikulační způsob
- zvládá hru s rozšířením pětiprstové polohy pravé ruky, zejména s využitím podkladu palce
- orientuje se v pomocné řadě basů, zejména rozšíří polohu levé ruky hrou basů E, A, H

- hraje durové stupnice a základní kvintakord melodický C dur, G dur, D dur pravou rukou v legatu, event. levou rukou C dur v legatu
- dbá na dodržování prstokladu a měchových obrátů dle předepsaných značek
- rozliší a uplatní při hře základní druhy tempa (pomalu – rychle) a základní dynamické stupně (p, f)
- osvojí si v levé ruce hru akordického doprovodu dur s terciovým či kvintovým basem (tzv. „malý trojúhelník“)
- zahraje lidové písně a jednoduchou přednesovou skladbičku z paměti

3. ročník

Žák:

- ovládá hru základních typů artikulace (legato, staccato) v různých kombinacích u souhry rukou
- zdokonalí hru v rozšířené poloze, a to s využitím podkladu palce a posunů v pravé ruce a posunů v levé ruce
- hraje dvojhlas pravou rukou, a to pouze dvojhmatové tercie
- využívá správnou měchovou techniku k tvoření tónu (plynulé vedení měchu, přesné a pravidelné měchové obraty dle značek)
- použije v levé ruce při hře doprovodu dominantní septakord a mollový akord
- uplatní při hře durových stupnic a základních kvintakordů melodických i harmonických (C dur, G dur, D dur oběma rukama dohromady, A dur, E dur, F dur zvlášť) důslednou sluchovou sebekontrolu
- udrží dle svých individuálních dispozic rytmus a tempo hraných písní a skladbiček
- užívá při hře základní dynamiku a elementární výrazové prostředky (např. akcent) k vyjádření nálady skladby
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- využívá při hře základních typů artikulace (legato, staccato, tenuto)
- zdokonalí hru dvojhmatů v pravé ruce (tercií, event. větších intervalů max. do sexty) a měchovou techniku (zejména kombinuje měchovou a prstovou artikulaci - správné prstoměchové nasazení a ukončení tónu apod.)
- zvládá jednoduchou polyfonní hru pravou rukou
- použije v levé ruce v doprovodu dominantní septakord se základním a kvintovým basem (tzv. „velký trojúhelník“)
- předvede hru dříve probraných durových stupnic v rychlejším tempu, stupnice B dur a Es dur v pomalém tempu
- hraje k uvedeným stupnicím tříhlasé akordy s obraty harmonicky a rozloženě, a to každou rukou zvlášť, event. dohromady dle svých individuálních schopností

- rozliší sluchem durovou a mollovou tóninu
- vytvoří doprovod k jednoduché písni s využitím základních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje složitější rytmické útvary (triola, synkopa, tečkovaný rytmus)
- respektuje při hře další dynamické (mf, crescendo, decrescendo) a agogické odstíny (ritardando, accelerando)
- zahraje z listu skladby odpovídající technické úrovni 1. a 2. ročníku

5. ročník

Žák:

- je schopen podle svých individuálních dispozic přejít na větší nástroj
- zdokonalí hru dvojhmatů a vícehlasou hru v pravé ruce, práci s měchem (měchová cvičení s rytmickými i artikulačními variantami)
- hraje melodické ozdoby v pravé ruce (příraz, nátryl, mordent)
- zná základní označení a manuální používání rejstříků pravé i levé ruky
- ovládá hru doprovodu v písních přiměřené náročnosti podle akordických značek
- použije různé druhy doprovodů (i rytmicky náročnějších)
- vysvětlí pojem transpozice
- rozliší základní dynamiku a tempo
- zvládá hru durových stupnic s tříhlasými akordy do 5 křížků a 5 béček oběma rukama dohromady
- dokáže zahrát stupnice a moll, e moll (harmonickou i melodickou) s příslušnými akordy zvlášť
- využívá při hře metronomu

6. ročník

Žák

- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje, v doprovodné části zejména ve všech probraných polohách
- zdokonalí prstovou techniku obou rukou (zejména pohyblivost prstů a rytmicky vyrovnaná hra v rychlém tempu, jistota ve skocích), vícehlasou hru, hru melodických ozdob, měchovou techniku
- pozná frázi v notovém zápisu a dokáže ji správně reprodukovat
- hraje durové stupnice s příslušnými akordy v rovném pohybu, snazší event. v protipohybu dohromady, mollové (h moll, d moll, g moll, c moll) s akordy v rovném pohybu dohromady
- předvede transpozici písni v durových tóninách do 3 křížků a 3 béček
- využívá pomocí aplikace rejstříkových kombinací zvukových a barevných možností nástroje
- realizuje přesnou reprodukci přednesových skladeb po stránce tempové, dynamické a výrazové

- vytvoří si přehled o akordeonovém repertoáru různých stylů a žánrů
- dodržuje správnou stylovou interpretaci přednesových skladeb
- podílí se na výběru skladeb
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

7. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- umí používat měch k tvoření kultivovaného tónu
- obohatí měchovou techniku o rychlý střídavý měch (tzv. „bellow shake“)
- hraje durové a mollové stupnice s akordy probranými způsoby
- osvojí si hru čtyřhlasých harmonických i melodických akordů k hraným stupnicím, event. hru velkého rozkladu
- vytvoří s pomocí učitele správný prstoklad ve skladbě
- posoudí vlastní výkon
- je schopen hrát pohotově dle akordických značek, a to i z listu
- transponuje jednohlasé, event. dvouhlasé písně (v terciích)
- interpretuje podle svých individuálních schopností vybrané přednesové skladby z paměti a s použitím adekvátních výrazových prostředků
- uplatní osobité hudební vyjádření prostřednictvím akordeonu při závěrečné zkoušce či absolventském vystoupení

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- vytvoří si správné návyky při hře (sezení, držení, upevnění nástroje, postavení rukou)
- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje
- využívá základní dovednosti (koordinace pohybu prstů pravé i levé ruky, souhra rukou, hra základních artikulačních typů legato, staccato, tenuto v různých kombinacích u souhry rukou, správné používání měchu)
- zvládá čtení not v houslovém i basovém klíči
- hraje durové stupnice do 3 křížků a 3 béček
- osvojí si v levé ruce hru základních a pomocných basů, durových akordů a dominantních septakordů v rámci uvedených tónin, event. hru mollových akordů
- dokáže zahrát dvojhlas (alespoň dvojhmatové tercie) pravou rukou
- rozvine rytmické a metrické cítění
- rozliší základní dynamiku a tempo
- vytvoří si správné návyky pro samostatnou domácí přípravu
- využívá hudební paměť

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- ovládá prstovou a měchovou techniku, je schopen tvořit kultivovaný tón měchem
- zdokonalí celkově technickou, rytmickou a výrazovou úroveň hry
- osvojí si náročnější technickou problematiku v pravé, příp. v levé ruce (pasáže, chromatika, skoky, oktávy, nepravidelné a kombinované dvojhmaty, melodické ozdoby, čtyřhlasý durový a mollový kvintakord s obraty, velký rozklad durového a mollového akordu, dominantní a zmenšený septakord) a v práci s měchem (např. měchové tremolo)
- vyhledá sluchem vhodné akordy k doprovodu písní, a to i akordy na vedlejších harmonických stupních
- hraje z listu skladby na úrovni I. stupně
- využívá svou hudební paměť při interpretaci přednesových skladeb na veřejných vystoupeních

2. ročník

Žák:

- je schopen samostatného účelného studia
- nachází samostatně vhodné způsoby nácviku při studiu technicky obtížných míst v přednesových skladbách
- umí samostatně vypracovat prstoklady ve skladbách
- ovládá práci s tónem a základy frázování
- využívá při interpretaci skladeb širokou škálu dynamických a agogických odstínů a výrazových prostředků
- hraje z paměti vybrané skladby, využívá při hře znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření
- uplatní při interpretaci skladeb osobitost projevu a vlastní muzikalitu
- zvládá běžnou údržbu nástroje

3. ročník

Žák:

- zvládá samostatné studium přiměřeně obtížných skladeb a při jejich interpretaci dbá zejména na přednesovou stránku a stylové provedení
- je schopen sluchové sebekontroly při hře

- zná základní harmonické funkce a umí je použít při akordickém doprovodu písní
- dovede dle svých možností vytvořit dle sluchu druhý hlas k jednoduché melodii
- hraje skladby různých stylů a žánrů a je též schopen je rozpoznat při poslechu
- uplatní vlastní vkus a představu při samostatném výběru repertoáru
- zhodnotí vlastní i slyšený výkon
- propojuje zájem o hudbu, hudební cítění, vlastní hráčskou vyspělost a osobní hudební projev v jeden celek jako prostředek hudební seberealizace

4. ročník

Žák:

- předvede odpovídající technickou i přednesovou vyspělost
- užívá veškerých získaných dovedností při samostatném studiu skladeb
- využívá zkušeností z poslechu hudby
- rozpozná kvalitu hudebního díla a posoudí jeho interpretaci a své stanovisko zdůvodní
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí v neprofesionální umělecké praxi jako sólista, doprovodný hráč a člen nejrůznějších komorních souborů, případně se jiným způsobem aktivně zapojuje do kulturního života ve svém okolí

5.3.2 Hra na basovou kytaru

V případě výrazných fyzických dispozic je výuka hry na basovou kytaru vhodná i pro děti již od 7 let. Žák je veden k pochopení úlohy nástroje jako součásti rytmické sekce hudebního uskupení, kromě hráčských technik získává základy pro orientaci ve formě, harmonické struktuře a notovém zápisu. Rozvíjí svoji melodickou představivost a smysl pro rytmus, dovednosti potřebné ke správné tvorbě a vedení basové linky. Rovněž se učí základům sólové hry a melodické improvizaci. Výuka probíhá za doprovodu kytary (el. kytary) nebo přednatočených sekvencí. Směřuje k zapojení žáka do školní kolektivní hudební praxe. Výhodou je předběžná průprava z příbuzného studijního zaměření (Hra na elektrickou kytaru, Hra na kytaru, Hra na kytaru v populární hudbě).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zná jednotlivé části nástroje, zná správný postoj, držení nástroje a postavení rukou
- ovládá základní prvky techniky rozeznívání strun, dokáže hrát s využitím převážně prázdných strun
- zahraje jednoduché melodie z paměti bez důrazu na rytmus

2. ročník

Žák:

- zná zúžený prstoklad ruky na hmatníku
- vyjmenuje tóny stupnice C dur v první poloze a určí jejich notaci v basovém klíči
- dokáže hrát jednoduché melodie (národní písně) z paměti v rytmu ve volnějším tempu
- zahraje stupnice dur (F, B), moll aiolskou (a, e) v rámci první polohy s využitím prázdných strun

3. ročník

Žák:

- zná jednoduché výměny poloh (za pomoci stejného prstu)
- přečte a zahraje jednoduché melodie a rytmy (s minimem předznamenání) z notového zápisu
- kultivuje tón a používá tlumení strun, dokáže naladit nástroj pomocí el. la-dičky i flažoletů
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy plek-trem, základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástro-jem

4. ročník

Žák:

- dokáže hrát s výměnou poloh bez negativního dopadu na rytmus (ve volnějším tempu)
- zná základní artikulační prostředky (legato, staccato)
- zná a používá univerzální prstoklady pro durové a mollové stupnice a zá-kladní kvintakordy

5. ročník

Žák:

- zná intervaly a jejich prstoklady na hmatníku

- dokáže určit názvy tónů na větším úseku hmatníku a zná souvislosti (intervalový posun)
- zahraje diatonické stupnice s využitím univerzálních prstokladů v polohách
- zahraje rozkladem základní kvintakordy a zná jejich používané symboly
- používá běžnou dynamiku (p, f), zahraje jednodušší skladby z not v rytmu ve středním tempu

6. ročník

Žák:

- zná rozšířený prstoklad, zná stupnice moll harmonické, pentatoniku dur a moll, bluesovou stupnici
- ovládá intervalové uspořádání na hmatníku, zná základní harmonické spoje
- zná symboly a složení běžně používaných akordových značek
- rozlišuje osminové a triolové frázování

7. ročník

Žák:

- hraje v rozšířeném prstokladu diatonické stupnice a kvintakordy
- zahraje rozkladem septakordy a zná jejich symboly
- logicky vede basovou linku, vytvoří doprovod podle akordových značek do daného hudebního stylu
- dokáže spolupracovat s přednatočeným nebo živě hraným rytmickým základem (sekvencer, počítač) a orientovat se v rytmických sekvencích
- zahraje notový zápis obvyklého basového doprovodu a melodie
- používá výrazové prostředky, zná a spočítá šestnáctinové rytmy v pomalejším tempu (cca 70 bpm)
- rozpozná pohyb základní funkční harmonie (T, S, D) a podpoří vlastním doprovodem
- doprovází podle notace a akordických značek, hraje rozloženě kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- ovládá základní nástrojovou techniku (trsátkovou i prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápisu i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dokáže naladit nástroj
- používá zúžený i rozšířený prstoklad a rozhodne o jeho užití, např. při hře stupnic

- ovládá úhoz za pomoci dvou prstů a účinné tlumení strun
- zahraje durovou a mollovou stupnici v jedné oktávě v libovolné tónině
- zná symboly a složení základních kvintakordů, zná noty odpovídající rozsahu znalosti hmatníku
- přečte jednodušší rytmy, dokáže z paměti zahrát jednodušší melodie

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- zahraje vzestupným a sestupným rozkladem septakordy a zná jejich prstoklady na hmatníku
- zná typické basové figury (R´n´R, blues, latin)
- orientuje se v základních hudebních formách (blues, písňová forma)
- rozezná odlišnosti v osminovém, triolovém a šestnáctinovém frázování a dokáže je zahrát z not i podle sluchu
- dokáže seřadit nástroj a pečovat o něj

2. ročník

Žák:

- určí a vzestupným i sestupným rozkladem zahraje doškálné akordy v libovolné durové tónině
- zahraje z not transkripce basových doprovodů a melodií střední obtížnosti
- zahraje v rytmu a ve volnějším tempu vlastní doprovod (čtvrťové noty) z akordových značek
- orientuje se ve struktuře notového zápisu
- při hře s doprovodem přizpůsobí frázování (osminové, triolové, šestnáctinové) do daného stylu
- orientuje se v problematice ozvučení nástroje

3. ročník

Žák:

- osvojí si výměny poloh v rozšířeném prstokladu v rámci 12 pražců
- zahraje stupnice přes 2 oktávy a jejich intervalové variace
- rozumí základním obvyklým harmonickým spojům, používá výrazové prostředky (příklep, odtrh, glissando)
- spočítá a udrží tempo triolových a šestnáctinových rytmů (cca 80 bpm)

4. ročník

Žák:

- ovládá výměny poloh a orientuje se v celém rozsahu nástroje (bezpečná znalost hmatníku)

- přizpůsobí herní projev dle specifík jednotlivých hudebních žánrů,
- zná další pokročilé techniky hry na nástroj (např. flažolety, vícehlas, slap, tapping),
- zhodnotí svůj melodický přednes z pořízeného audio záznamu,
- popíše harmonický rozbor skladby
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.3.3 Hra na bicí nástroje

Výuka předmětu Hra na bicí nástroje patří na naší škole mezi vyhledávaná studijní zaměření. Svůj podíl na tom má možnost uplatnění žáků v souborech různých žánrů (včetně souboru bicích nástrojů), a to jak přímo školních, tak i mimoškolních. Žáci se v průběhu individuální výuky i souborové praxe naučí hrát na bicí soupravu a další perkusivní nástroje, seznámí se s možnostmi jejich uplatnění v různých hudebních žánrech (rock, jazz, funky, latina,...), a získají tak předpoklady pro další působení v souborech různých žánrů a směrů podle svých osobních preferencí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- předvede správné držení paliček
- zvládne nácvik základního úderu a správný základní úder se správným nadhozem a odskokem
- provede pravidelné střídavé údery v hodnotách osminových a šestnáctinových
- zahraje etudy na malý buben v hodnotách dle svých schopností a znalostí
- orientuje se v základních čtvrt'ových taktech
- čte rytmické hodnoty včetně pomlk (celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, triolu a šestnáctinovou)
- popíše jednotlivé nástroje bicí soupravy

- zvládne a správné držení těla sezení za bicí soupravou
- zahraje základní rytmy na bicí soupravu

2. ročník

Žák:

- provede střídavé údery v hodnotách osmin a šestnáctin
- zahraje etudy na malý buben
- vylepší techniku hry na malý buben, ale i na soupravě bicích nástrojů v tempu dle svých možností
- provede hru nohama v ostinátu se vzájemnou koordinací rukou i nohou
- čte notový záznam v osminových taktech
- zahraje rytmy na bicí soupravu s nácvikem breaků
- podle svých schopností a dovedností koordinuje hru s dalšími nástroji

3. ročník

Žák:

- používá střídavě údery v hodnotách osmin a šestnáctin se zvyšováním tempa
- zahraje akcentová cvičení
- procvičuje dvojúderý a paradidl
- zahraje jednoduché etudy na celou bicí soupravu
- čte a procvičuje rockové doprovody v osminovém a šestnáctinovém frázování
- používá breaky
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří elementárními výrazovými prostředky
- orientuje se v základní technice hry na melodické a perkusivní nástroje

4. ročník

Žák:

- provádí hru střídavých úderů v rychlejších tempech s dynamikou
- zahraje základní rytmickou stupnici nahoru i dolů
- na malý buben předvede techniku v různých tempech a dynamikách (víření)
- zvládne koordinaci a motoriku hrou etud na celou soupravu
- provede akcentová cvičení s ostinátní hrou hi-hat
- zahraje rockové doprovody s rozšířením o další možné verze frázování
- dbá na správné držení těla, nadhozy, úhozy a dynamiku hry

5. ročník

Žák:

- zahraje střídavě údery od pravé i levé ruky v různých tempech a dynamikách
- zahraje etudy na malý buben s narůstající obtížností

- provede akcentová cvičení s ostinátní hrou hi-hat včetně akcentových úderů na tom-tomy
- zahraje doprovody v různých verzích frázování (osminy, šestnáctiny dle schopností žáka, trioly, sextoly)
- provede hru frází, zakončení breaky, návrat k původnímu doprovodu
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady
- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj

6. ročník

Žák:

- provede střídavé údery a rytmickou stupnici základní (dle schopností i rozšířenou o kvintoly, sextoly, septoly a dvaatřicetiny)
- zahraje rytmy a breaky na soupravu bicích nástrojů s přidáním verzí šlapané hi-hat
- provede rockové doprovody v různých verzích s propojením na breaky, fráze
- předvede celkově hru na bicí nástroje
- orientuje se v polyrytmické struktuře
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

7. ročník

Žák:

- prokáže znalost rytmické stupnice a zahraje střídavé údery v hodnotách osmin a šestnáctin
- zahraje etudy na celé soupravě bicích nástrojů v kombinaci šlapání ostinátních verzí hi-hat
- prokáže znalost akcentových cvičení ve hře na celé soupravě
- zahraje různé doprovody v různých verzích s kombinací breaků, případně sóla (improvizace)
- propojí svou hru s nahrávkou (dle svých možností)
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- zvládne správné držení paliček a sezení za bicí soupravou a přečte notový zápis
- zahraje etudy na malý buben
- provede rytmickou stupnici a procvičuje střídavé údery, dvojúderů a paradidl v různých tempech
- zahraje rytmy na bicí soupravu, propojí je s breaky a dokáže je zkombinovat se šlapáním hi-hat v ostinátních verzích

- orientuje se v základní technice hry na melodické a perkusivní nástroje
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- ovládá různé druhy techniky hry
- doprovází hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- využívá paradidl v rytmických doprovodech

2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- zahraje akcentová cvičení s dvojúderem a s úderem na kotle

3. ročník

Žák:

- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- dle individuálních schopností ovládá hru z listu a hru z paměti
- dokáže improvizovat sola na bicí soupravu

4. ročník

Žák:

- plně využívá získané dovednosti při hře v souborech a orchestrech
- samostatně improvizuje různé doprovody a sola s ostinatně šlapaným hi-hat
- ovládá hru z listu a hru z paměti, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje

5.3.4 Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara vychází z podobných základů jako hra na klasickou kytaru. Tvorba tónu na elektrické kytare má však svá specifika, počínaje držením nástroje, způsobem hraní pravé a levé ruky a v nemalé míře ovládnutím elektrické výbavy nástroje (aparatura, zvukové efekty, speciální techniky hry s použitím efektovaného tónu a dalších výrazových prostředků). Základem výuky jsou akordy, stupnice a základní rytmy. Důraz ve výuce je kladen na pohotovost a

hru z listu, žák se učí zahrát doprovod skladby dle akordických značek a vystavět jednoduchá sóla, velký prostor je věnován také improvizaci.

Výhodou je předběžná průprava z příbuzného studijního zaměření (Hra na kytaru, Hra na kytaru v populární hudbě).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dokáže správně držet nástroj, zná základy jeho ovládní
- hraje zjednodušené akordy dur a moll v základní poloze

2. ročník

Žák:

- dokáže přečíst i zapsat základní akordické značky
- při doprovodu využívá základních harmonických funkcí
- zná stavbu durové stupnice
- dokáže si naladit nástroj
- ovládá správné postavení a synchronizaci pravé a levé ruky

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku v I. - V. poloze
- zná a hraje stupnice dur, moll aiolské, harmonické a melodické v rozsahu jedné oktávy
- hraje jednoduchý rytmický doprovod, při hře použije trsátko
- dokáže zahrát jednoduché skladby z paměti
- ovládá hru jednoduchých melodií a rytmických doprovodů
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy, základní trsátkovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- zná akordy barré, hraje prsty i trsátkem
- ovládá stupnice pentatonické a durové v různých rytmických variacích
- dokáže zvolit a použít vhodné kytarové efekty, zná jejich uplatnění

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 5 křížků a 5 bé v rozsahu jedné oktávy
- dokáže zahrát jednoduché improvizace v tóninách C, G, D dur, a, e, h moll
- ovládá všechny základní typy akordů včetně barré, aplikaci akordů při doprovodné hře (hraní v polohách)
- volí vhodnou dynamiku v doprovodu i v sólech
- orientuje se v zápisech akordických značek a not

6. ročník

Žák:

- hraje všechny stupnice dur i moll v rozsahu jedné oktávy
- rozlišuje základní hudební styly el. kytary (blues, rock, metal, jazz)
- hraje stupnice dur i moll v polohách
- používá složitější prvky hry (attack, synchro levé a pravé ruky)

7. ročník

Žák:

- vytvoří vlastní akordický doprovod k jednoduchým melodiím
- hraje z listu (akordy a jednoduché melodie)
- pohotově používá a mění dynamiku, disponuje kultivovaným hudebním projevem
- ovládá základní nástrojovou techniku (trsátkovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dokáže správně držet nástroj, zná základy jeho ovládní
- ovládá hru jednoduchých melodií a rytmických doprovodů, orientuje se v zápisech akordických značek a not
- orientuje se na hmatníku

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- osvojí si pravidla pro tvorbu akordů
- dokáže spolupracovat při aranžování skladeb
- osvojí si různé styly kytarové hry

2. ročník

Žák:

- hraje z listu i z paměti
- dokáže použít kytarové efekty a ovladače, dokáže využít konstrukčních možností nástroje (typy snímačů)
- dokáže tvořit vlastní typy doprovodů, dokáže improvizovat a tvořit vlastní sóla

3. ročník

Žák:

- interpretuje skladby světových kytaristů
- používá techniku „slide“
- zná zásady pódiové prezentace a vystupování

4. ročník

Žák:

- dokáže vytvářet vlastní osobitý zvuk a projev
- osvojí si další techniky hry (ohýbání tónu, hammering)
- dokáže tvořit vlastní skladby a aranžmá
- hraje a improvizuje v libovolných tóninách
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.3.5 Hra na elektronické klávesové nástroje

Elektronické klávesové nástroje jsou skupinou hudebních nástrojů, jejichž vývoj začal až před několika desítkami let a stále pokračuje. Využívají aktuální počítačovou techniku, a mají tak možnost podle své kvality nabízet velké množství zvuků jak přirozených (sampling) tak umělých. Zároveň v kategorii tzv. keyboardů disponují bankami již vytvořených rytmických vzorců, případně možností vytvářet vlastní vzorce, skladby i rozsáhlejší aranžmá (sequencer). Tím si získávají zájem nejen začínajících zájemců o aktivní hudební činnost. Možnost propojení (MIDI) nástroje s jiným nástrojem, počítačem nebo obdobným zařízením a stále se rozšiřující a zdokonalující nabídka SW otevírá nové způsoby komponování, aranžování, zpracování hudby nebo zápisu not.

Základem studijního zaměření je sólová hra, využívající široké spektrum zvuků a rytmů nástroje. Nedílnou součástí je také výuka hry podle akordických značek, která umožňuje nejjednodušší cestu k individuální interpretaci zejména doprovodných partů a zároveň optimální využití možností nástroje.

Jednou ze základních charakteristik EKN je možnost jeho využití jako terminálu pro vstup do digitálního prostředí nebo naopak výstup z něj. Seznamování žáků s technickými možnostmi nástroje, případně rámcovými možnostmi jeho využití pro práci v navazujících systémech, je integrální součástí výuky hry na EKN.

Výuka hry na EKN rozvíjí v žácích schopnost individuálního přístupu k interpretaci, rytmickou a harmonickou kreativitu, ve vyšších ročnících i improvizáční dovednosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dodržuje správné sezení u nástroje, doporučené postavení rukou na klávesnici a uvolnění těla při hře
- orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči v rozsahu dvou oktáv
- rozezná základní rytmické hodnoty, využívá základní akordické značky a hraje oběma rukama dohromady
- zvládne základní úhozy (legato, staccato, tenuto)
- orientuje se v základních ovládacích prvcích a funkcích nástroje (zvukové banky, rytmické banky, tempo, start – stop)

2. ročník

Žák:

- s pomocí učitele dokáže využít naprogramovaný základní rytmický doprovod nástroje pro interpretaci jednoduché skladby

- předvede interpretaci snadné přednesové skladbičky z paměti
- umí použít další ovládací prvky a funkce nástroje (např. sync. start, end, fill in)

3. ročník

Žák:

- využije dynamiku, barvy (zvuková banka) a varianty předprogramovaných doprovodů pro vystižení nálady skladby
- dokáže využít a respektovat rozdělení klávesnice na zóny (funkce split)
- hraje kadence levou rukou ve vymezeném prostoru pro hru akordických doprovodů, a to jak akordickou hrou tak s využitím one finger modu (základní harmonické funkce dur)
- zahraje píseň za doprovodu základních harmonických funkcí T, S, D / přednesovou skladbu přiměřené obtížnosti bez předprogramovaných doprovodných sekvencí (rytmické smyčky, one finger mode)

4. ročník

Žák:

- ovládá celý tónový rozsah nástroje
- zahraje dvojhlas v pravé ruce, a to jak hrou dvojhmatů, tak s využitím funkce dual voice
- využívá harmonických funkcí ve větším rozsahu (základní harmonické funkce moll, septakordy)

5. ročník

Žák:

- pravou rukou hraje akordy a oktávy
- při vlastní hře uplatní sluchovou sebekontrolu
- zahraje z listu skladbu přiměřené obtížnosti
- zvládá základní melodické ozdoby
- zná a využívá další harmonické funkce (zvětšený, zmenšený akord a další podle interpretovaného repertoáru)
- ovládá využití všech předprogramovaných možností konkrétního nástroje

6. ročník

Žák:

- umí vytvořit k jednohlasé melodii různé varianty druhého hlasu
- uplatní akordickou hru v obou rukách
- s pomocí učitele dokáže zaznamenat melodickou linku, případně doprovod (podle možností nástroje) do interní paměti - sequenceru
- na předprogramovaný nebo zaznamenaný doprovod (harmonicko-rytmické téma) dokáže improvizovat jednoduché melodie

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů

7. ročník

Žák:

- dokáže využít předprogramované i programovatelné možnosti nástroje včetně možností sequenceru
- s využitím naprogramovaného doprovodu dokáže improvizovat na melodické téma
- zná možnosti propojení nástroje s jinými prvky v rámci digitálního prostředí a dokáže je uplatnit v rámci interpretace zvolené skladby
- nastuduje samostatně vybranou skladbu
- podílí se na výběru přednesových skladeb

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dodržuje správné sezení u nástroje, doporučené postavení rukou na klávesnici a uvolnění těla při hře
- orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči i basovém klíči
- rozezná základní rytmické hodnoty, využívá základní akordické značky a hraje oběma rukama dohromady
- zvládne základní úhozy (legato, staccato, tenuto)
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- orientuje se ve zvukových i rytmických bankách nástroje, umí použít ovládací prvky a funkce nástroje
- dokáže využít a respektovat rozdělení klávesnice na zóny (funkce split)
- hraje kadence levou rukou ve vymezeném prostoru pro hru akordických doprovodů, a to jak akordickou hrou tak s využitím one finger modu (základní i vedlejší harmonické funkce)
- umí vytvořit a zahrát k jednohlasé melodii jednoduchý druhý hlas
- orientuje se v možnostech interního sequenceru i v možnostech propojení nástroje do digitálního řetězce
- nastuduje samostatně vybranou skladbu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- hraje paralelní stupnice v rovném pohybu přes dvě oktávy oběma rukama dohromady
- hraje akordy oběma rukama dohromady v harmonickém i melodickém tvaru
- umí využívat zvukové možnosti nástroje (včetně možností editace zvuků, pokud to nástroj umožňuje) k vyjádření hudební myšlenky

- za pomoci učitele dokáže využívat pokročilé funkce nástroje, zejména ve spolupráci s jinými součástmi digitálního řetězce
- dokáže se zapojit do souborů různého obsazení a žánrového zaměření

2. ročník

Žák:

- ovládá úpravu jednohlasé melodie do vícehlasu
- dokáže pomocí hlavních i vedlejších harmonických funkcí vytvořit doprovod k běžným písňovým titulům
- dokáže adekvátně interpretovat náročností odpovídající skladby různých stylů a žánrů, respektuje obsah a formu díla

3. ročník

Žák:

- svým tvůrčím přístupem dokáže ovlivnit přípravu repertoáru souborů různého obsazení a žánrového zaměření
- umí vysvětlit principy fungování a spolupráce jednotlivých prvků jednoduchého digitálního řetězce pro záznam a zpracování MIDI dat
- dokáže vytvořit jednoduché aranžmá, realizovatelné v elektronické podobě (vícestopý záznam MIDI dat v interním nebo externím HW nebo SW sequenceru)

4. ročník

Žák:

- samostatně uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru a realizaci svých tvůrčích představ
- zvládá korepetice mladších žáků, zejména v rámci předmětu zpěv v populární hudbě
- má přehled po aktuálních trendech ve vývoji EKN a souvisejících technologií

5.3.6 Hra na flétnu

Flétna je jedním z nejstarších dechových nástrojů. Příčná flétna se řadí mezi dechové dřevěné nástroje, ačkoli se dnes příčné flétny vyrábějí převážně z kovů. Její stavba a zvukové vlastnosti ji stále řadí k dřevěným dechovým nástrojům. Flétnový repertoár sahá od baroka až po současnost. Flétna využívá všech dynamických odstínů a lze dosáhnout velkých technických možností. Nástroj se hojně uplatňuje jak v hudbě klasické, tak jazzové, populární a folkové.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části flétny, dokáže ji sestavit a dbá na údržbu nástroje
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- dovede správně dýchat
- naučí se správnému nasazení tónu
- zvládne rozsah tónů $c^1 - e^2$

2. ročník

Žák:

- udrží čistě znějící tón v základní poloze
- zvládne základy prstové techniky pomocí technických cvičení
- zvládne rozsah tónů od $c^1 - a^2$
- propojí znalost naučených hmatů s notovým zápisem

3. ročník

Žák:

- zdokonalí základní dovednosti v dýchání a tvorbě tónu
- vytváří čistě znějící otevřený a rovný tón
- zvládne rozsah tónů od $c^1 - c^3$
- dokáže hrát za doprovodu klavíru a dalšího harmonického nebo melodického nástroje
- hraje drobné skladby různého charakteru různých stylových období z notového zápisu i z paměti
- umí zahrát jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák:

- zvládne celý rozsah nástroje
- umí zahrát stupnice do 2 křížků a 2 bé včetně mollových stupnic
- umí zahrát T5 a D7 z daných stupnic
- dbá na správné frázování
- použije znalost artikulačních variací k nácviku obtížných míst ve skladbách

5. ročník

Žák:

- umí zahrát těžší technická cvičení
- hraje s důrazem na vyrovnanost jazyka s prsty
- má zvládnutou dechovou techniku – intenzivní nádech, plynulý výdech
- umí zahrát stupnice do 3 křížků a 3 bé
- praktikuje tónová cvičení na vyrovnání poloh, spoje legato, hra staccato
- umí se aktivně zapojit do souhry s jiným melodickým nástrojem

6. ročník

Žák:

- dbá na intonační čistotu a rytmičnost hry
- umí zahrát stupnice do 3 křížků a 3 bé dur i moll a k nim T5 a D7
- zná a umí zahrát základní melodické ozdoby
- využívá dynamiku a barevnost tónů a využívá hru s vibratem
- nastuduje skladby přiměřené obtížnosti, udrží ladění ve všech polohách a dynamice
- umí improvizovat druhý hlas k lidové písni
- umí hrát v komorní sestavě (duo, triu)
- umí zahrát z listu skladbu přiměřené obtížnosti

7. ročník

Žák:

- dbá na kulturu tónu a čistotu hry
- zdokonalí prstovou techniku na základě hry stupnic a akordů
- pozná a hraje větší hudební formy (sonáta, koncert)
- zvládá hru vibrato a non vibrato
- umí využít další způsoby nasazení tónu – sfz, měkké nasazení kořenem jazyka
- improvizuje na základních harmonických funkcích T-S-D-T
- orientuje se v základním italském názvosloví
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti
- podle možností, schopností a vlastních preferencí se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dbá na správný postoj a držení nástroje
- má zvládnutou dechovou techniku
- zvládne celý rozsah nástroje
- ovládá stupnice a akordy do 3 křížků a 3 bé dur i moll a k nim T5 a D7
- praktikuje tónová cvičení na vyrovnání poloh – spoje legato, hra staccato
- rozumí základním pojmům italského názvosloví a dokáže je použít při hře

- je schopen interpretovat skladby různých stylových období a volit pro tuto interpretaci vhodné výrazové prostředky

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- všechny doposud získané znalosti a dovednosti uplatňuje v celém doposud zvládnutém rozsahu nástroje
- ovládá stupnice a akordy do 4 křížků a 4 bé – dur i moll, T5, D7, zmenšený
- artikuluje stupnice v tempu – staccato, legato
- zvládá hru intervalových studií
- umí zahrát těžší skladbu s doprovodem harmonického nástroje z paměti
- ve skladbách pracuje samostatně s dynamikou a agogickým označením

2. ročník

Žák:

- hraje těžší technická cvičení – vibrato, legato, staccato, portamento
- samostatně využívá dynamiku a agogická označení
- dokáže zahrát těžší skladby pohotově z listu
- dokáže samostatně nastudovat náročnější skladbu a doplnit ji o dynamiku a agogiku
- umí zopakovat delší hraný úsek skladby na základě poslechu
- dokáže hranou skladbu zařadit do správného období
- dokáže vytvořit barevný a zvukově kvalitní tón

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje
- dokáže v melodii vystihnout náladu skladby
- vědomě používá výrazové prostředky – vibrato, dynamika, agogika, melodické ozdoby
- umí skladbu transponovat do jiných tónin
- dokáže improvizovat na dané téma

4. ročník

Žák:

- dosahuje tónového rozsahu až do c⁴
- hraje všechny stupnice dur a moll + malý a velký rozklad akordů
- disponuje rozvinutými výrazovými prostředky – dynamika, frázování, dechová ekonomika a vibrato
- disponuje rozvinutou prstovou technikou

- vytváří si vlastní technická cvičení pro rozehrání
- dokáže určit formu skladby a části výrazově odlišit
- aktivně se zapojuje do hry ve školních (případně i mimoškolních) souborech různého obsazení a zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

5.3.7 Hra na housle

Housle mají velmi bohaté možnosti uplatnění v sólové a komorní hře, v symfonických, divadelních nebo komorních orchestrech, ve folklórních souborech, v různých směrech populární hudby, jazzu, rocku apod. Výuka hry na housle směřuje ke zvládnutí techniky hry na tento náročný nástroj, kterou potom absolventi mohou využít jak k sólové hře, tak v rámci působení na profesionální nebo neprofesionální úrovni v hudebních souborech různých směrů a žánrů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Přípravné studium

Žák:

- dokáže popsat nástroj
- předvede přípravná a uvolňovací cvičení vedoucí ke správnému uchopení houslí a smyčce
- zazpívá lidové písně za rytmického doprovodu na prázdných strunách (pizzicato, détaché)
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dokáže představit svůj nástroj (detailně popsat)
- zvládá základní držení svého těla i těla nástroje při hře na nástroj
- zná funkce levé paže a uchopení houslí ve výchozí poloze
- hraje lidové písně na strunách e, a, d, g
- ovládá zásady kladení prstů na hmatníku ve výchozí (1.) poloze dle zvoleného prstokladu (dur/moll)
- ovládá práci pravé ruky při přechodech přes struny, dělení smyčce, (případně) hru legato

2. ročník

Žák:

- rozlišuje základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- využívá znalost práce pravé ruky – détaché, legato
- zná správné pozice pravé ruky při přechodech přes struny
- orientuje se v notovém zápisu a hraje z listu drobné lidové písně
- hraje z paměti skladby lehčího charakteru, lidové písně apod.
- zahraje dur stupnice přes jednu oktávu
- upevňuje dur, moll prstoklad, správné postavení levé ruky

3. ročník

Žák:

- rozlišuje dur a moll prstoklad
- orientuje se ve hře détaché, legato, staccato
- hraje kvalitním tónem na všech strunách
- ovládá hru drobných etud
- hraje jednoduché dvojzvuky
- předvede dle svých možností práci levé ruky (např. technická cvičení, etudy, přednesová skladba)
- hraje z paměti drobné přednesy či concertina v rámci 1. polohy
- při hře využívá základních výrazových prostředků
- zvládá hru s dalším nástrojem
- zahraje dur (příp. moll) stupnice pře jednu oktávu + durový kvintakord po 2, 4 legato

4. ročník

Žák:

- vnímá výraz dané skladby při její interpretaci
- dbá na kvalitu tónu
- dle svých schopností využívá vibrato
- zvládá odlišení dynamických odstínů
- rozlišuje a zvládá všechny prstoklady v první poloze, užívá je v praxi
- dokáže zahrát základní dvojhmaty
- zvládá rozdíly při hře pravou rukou – détaché, legato i náročnější způsoby smyku – staccato, martelé
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy
- umí zahrát drobnější etudy, ale i etudy s melodickým charakterem – zde odlišuje výrazovou složku
- spolupracuje s jedním i více dalšími nástroji

5. ročník

Žák:

- hraje ve 3. poloze
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy (využívá 3. polohy)
- využívá hry jednoduchého řadového staccata
- při delších tónech využívá hru vibrato
- hraje skladby většího rozsahu
- odlišuje různorodost skladeb (stará hudba, moderní hudba)
- předvede hru v probíraných polohách (např. 1. poloha, 2. poloha, 3. poloha)

6. ročník

Žák:

- zahraje základní dur stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- hraje etudy vyšší úrovně – s přihlédnutím na koordinaci levé a pravé ruky ve vyšších tempech
- předvede hru dvojhmatů (např. cvičení, drobné etudy apod.)
- pod vedením učitele předvede osobitý projev a pomocí výrazových prostředků rozlišuje stylová období a hudební žánry
- hraje z listu jednoduché skladby sólové i komorní

7. ročník

Žák:

- ovládá výměny do vyšších poloh
- zahraje základní dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- interpretuje delší přednesové skladby – např. concertina většího rozsahu, koncerty, sonáty
- podle svých schopností žák samostatně nastuduje skladbu
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, dokáže je využít v praxi v individuální i skupinové interpretaci

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- předvede správné a přirozené držení houslí a smyčce
- zvládá základní prstoklady dur i moll
- hraje jednoduché druhy smyků (détaché, staccato, legato)
- kontroluje kvalitu tónu
- hraje stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu
- využívá volného pohybu levé ruky
- při hře využívá různé druhy smyků
- zvládne těžší výměny poloh
- hraje v různých hudebních uskupeních, prezentuje se na veřejných vystoupeních

2. ročník

Žák:

- předvede kvalitní tón
- spolupracuje s učitelem při výběru repertoáru
- seznamuje se prostřednictvím poslechu nahrávek nebo návštěvou koncertů se stěžejními díly houslové literatury nejznámějších houslistů

3. ročník

Žák:

- připraví samostatně skladbu včetně prstokladů, smyků a výrazových prostředků
- zhodnotí a obhájí vlastní interpretaci skladby
- hraje technicky i výrazově náročnější skladby

4. ročník

Žák:

- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zapojuje se do souborů různého obsazení a žánrového zaměření, podílí se na způsobu interpretace skladeb (zvuk, výraz, prstoklady...)

5.3.8 Hra na klarinet

Klarinet je široce využíván jako nástroj sólový, je zastoupen v symfonických a tanečních orchestrech, v komorní hudbě a také ve folklórních a jazzových souborech. Pro svou barevnost a velký tónový rozsah patří k nejvyužívanějším dechovým nástrojům od 18. století až po současnost. Naším cílem je vychovat aktivní hráče, kteří jsou schopni se zapojovat do hudebního

dění nejen v dechovém orchestru školy, ale také ve svém okolí, případně se dále hudebně vzdělávat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník

Žák:

- dokáže sestavit nástroj, pojmenovat všechny jeho části
- ovládá základní údržbu nástroje a plátku po hře
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- osvojí si správné postavení rtů, zubů a jazyka při tvorbě tónu (nátisk)
- dbá na správné dýchání
- hraje stupnici F dur a G dur v šalmajovém rejstříku v rozsahu jedné oktávy
- hraje jednoduché melodie a písně z not nebo z paměti, v rozsahu tónů e - b¹, s využitím détaché a legata

2. ročník

Žák:

- zvládá nasazení tónu jazykem, dokáže tón správně ukončit
- hraje stupnice dur a moll do 2 # a 2 b + T⁵ velkým rozkladem v rozsahu tónů e - e²
- orientuje se v malíkových hmatech levé a pravé ruky
- zahraje píseň nebo snadnou skladbu z listu
- koriguje intonaci při hře s učitelem v unisonu, příp. v jednoduchých dvojhlasích
- reprodukuje jednoduchý melodický úryvek podle sluchu od daného tónu
- využívá základní stupně dynamiky (forte, mezzoforte, piano)
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo skladbu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll ve čtvrt'ových a osminových hodnotách do 3 # a 3 b + T⁵ velkým rozkladem v rozsahu tónů e - a² s použitím artikulací
- hraje v daném rozsahu zvukově vyrovnaně
- uplatňuje rytmické obměny při nácviu obtížných míst
- zahraje z listu píseň nebo skladbu přiměřené technické obtížnosti
- objasní rozdíly a způsob hry melodických ozdob (opora, příraz, nátryl)
- dovede zahrát rytmické útvary (tečkovaný rytmus, triolu, noty šestnáctinové)
- interpretuje skladbičky jiných hudebních žánrů (pop, jazz apod.)
- podle svých schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- je schopen souhry s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll do 4 # a 4 b + T⁵ velkým a malým rozkladem v rozsahu e - c³ s využitím probraných artikulací
- uplatňuje širší škálu dynamických odstínů, zejména crescendo a decrescendo
- hraje staccato s důrazem na rytmickou přesnost
- transponuje lidové písně o velkou sekundu výš (in C) z původních tónin (C,F,G)
- hraje probrané melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl)
- objasní rozdíly a způsob hry dalších melodických ozdob (skupinka, trylek, obal)
- reprodukuje složitější melodický úryvek podle sluchu od daného tónu
- dokáže samostatně vybrat vhodný plátek

5. ročník

Žák:

- hraje v artikulacích stupnice dur a moll do 5 # a 5 b + T⁵, D⁷, Zm⁷ velkým a malým rozkladem v rozsahu do e³
- hraje melodické ozdoby (skupinka, trylek, obal)
- transponuje lidové písně a jednoduché skladby o velkou sekundu výš z původních tónin (B, D)
- ovládá čtení a hru drobnějších notových hodnot (noty dvaatřicetinové apod.) při hře volných vět přednesových skladeb

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll do 6 # a 6 b + T⁵, D⁷, Zm⁷ velkým a malým rozkladem v rozsahu do g³
- využívá rozsahu celého nástroje, plynule a s jistotou přechází do všech tónových poloh s uplatněním hry détaché, portamento, staccato, legato
- hraje skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- zná teoreticky a dovede zahrát pentatonickou a bluesovou stupnici (C, G, F, D)

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice dur a moll + T⁵, D⁷, Zm⁷ velkým a malým rozkladem v daném rozsahu
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vytvoří si vyhovující prstoklad s využitím pomocných hmatů
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu

- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- podílí se výběrem skladeb na přípravě a dramaturgii absolventského koncertu

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dokáže pojmenovat jednotlivé části nástroje a dovede nástroj samostatně složit a rozložit
- umí provést základní údržbu nástroje a plátku po jeho použití
- dbá při hře na správné držení nástroje, postavení rukou a je schopný sebekontroly
- používá při hře pravého i levého malíčku
- popíše vlastními slovy správný způsob bráničního dýchání a tímto návykem při hře disponuje
- nasazuje tón jazykem
- hraje stupnice dur a moll do 2 # a 2 b + T⁵ velkým rozkladem v rozsahu tónů e - e² s použitím artikulací
- hraje jednoduché melodie a písně z not nebo z paměti, v daném rozsahu
- koriguje intonaci při hře s učitelem v unisonu, příp. v jednoduchých dvojhlasích
- využívá základní stupně dynamiky (forte, mezzoforte, piano),
- rozlišuje složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, trioly, noty šestnáctinové)
- reprodukuje jednoduchý melodický úryvek podle sluchu od daného tónu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- hraje všechny stupnice dur a moll + T⁵, D⁷ a Zm⁷ v rychlejším tempu
- zahraje stupnice durové novým způsobem (např. v obratech)
- zahraje chromatickou stupnici a dovede ji zapsat
- uplatňuje prakticky improvizaci ve formě 12-ti taktového blues s využitím pentatoniky a bluesové stupnice v C, G, F, D
- transponuje in C obtížnější skladby
- interpretuje skladby různých slohových období – klasické, romantické i soudobé
- vysvětlí teoreticky hru dvojitého staccata

2. ročník

Žák:

- dokáže vysvětlit způsob akordické improvizace a prakticky ji provede v celých či půlových hodnotách na terciích nebo základních kvintakordech

- a septakordech z kadence nejobvyklejších tónin
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- transponuje in A jednoduché melodie
- dokáže provést drobnou úpravu tvrdšího či měkčího plátku

3. ročník

Žák:

- rozpozná oblast vlastní seberealizace, samostatně se v ní zdokonaluje a obstarává studijní materiál
- zahraje celotónovou stupnici a nejčastěji používané stupnice durové v terciích
- má přehled o stěžejní literatuře orchestrální a sólové praxe
- zná významné klarinetisty z České republiky a zahraničí
- dokáže vytvořit druhý hlas k jednoduché lidové písni
- samostatně procvičuje dvojité staccato v šalmajovém rejstříku
- orientuje se v názvech církevních modů a v jejich praktickém využití při stupnicové improvizaci

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.3.9 Hra na klavír

Výuka hry na klavír patří k nejtradičnějším – a často zároveň i k nejoblíbenějším – studijním zaměřením v rámci celého systému základního uměleckého školství. Metodika výuky tohoto předmětu patří k nejpropracovanějším, přesto (nebo možná právě proto) může vzhledem k mnohotvárnosti klavíru velmi

dobře reagovat na individuální orientaci žáků. Vedle nutného zvládnutí technických a výrazových prostředků nástroje tak při výuce hry na klavír mohou dostat podstatný prostor i žánrové a stylové preference jednotlivých žáků - zejména v rámci II. stupně základního studia. V závislosti na individuální interpretační vyspělosti tak žáci mohou dostat příležitost interpretovat náročností přiměřené skladby sólové, souborové nebo komorní, případně vlastní improvizace, a to z různých slohových období, žánrů nebo směrů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Přípravné studium

Žák:

- předvede správné sezení u klavíru a držení rukou na klávesách
- zahraje prstová cvičení v rozsahu pěti tónů
- prokáže znalost not c1 – c2
- dokáže správně vyťukat jednoduchý rytmus
- zahraje jednoduchou písničku v rozsahu pěti tónů

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- správně a uvolněně sedí u nástroje
- zvládá základní úhozové prvky – tenuto, legato a staccato
- zvládá orientaci na klaviatuře
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty

2. ročník

Žák:

- předvede další druhy úhozu, dvojhmaty, podklady palce, zahraje stupnici a tříhlasý kvintakord
- vysvětlí základní tempová a dynamická značení
- rozliší dynamicky hru obou rukou – melodie a doprovodu
- prokáže znalost not v basovém klíči c – d1
- dokáže hrát stupnice a akordy s obraty dohromady protipohybem
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními prostředky

3. ročník

Žák:

- na vybraných skladbách předvede osvojené základní druhy úhozu, rozvíjí sluchovou sebekontrolu a hru s dynamikou
- dbá na přesnou interpretaci notového zápisu (intonace, rytmus) a elementární pedalizaci
- zahraje snadnou skladbu z paměti
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- zahraje snadnou melodii za doprovodu základních harmonických funkcí – T,D
- ovládá stupnice dur od bílých kláves v protipohybu s akordy dohromady

4. ročník

Žák:

- zahraje snadnější vícehlasé skladby
- dodržuje jednoduché frázování skladby a používá základní agogiku
- zahraje snadnou skladbu z listu
- je schopen veřejně vystoupit
- zvládá hru stupnic dur a moll s akordy v protipohybu i rovném pohybu

5. ročník

Žák:

- zahraje skladbu s výrazem a přednesem
- hraje rozsáhlejší skladby z paměti
- zvládá hru stupnic dur i moll v rovném pohybu
- zvládá prstovou techniku (např. C. Czerny op. 261)
- uplatňuje sluchovou kontrolu při čtyřruční hře
- interpretuje přednesové skladby při koncertních vystoupeních

6. ročník

Žák:

- zvládá hru stupnic dur i moll v kombinovaném pohybu
- zvládá čtyřhlasý akord s obraty dohromady
- zahraje základní melodické ozdoby
- dbá na vyrovnanost a kultivaci pasážové techniky
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu

7. ročník

Žák:

- zvládá stupnice dur i moll v kombinovaném pohybu a velký rozklad akordu dohromady
- při interpretaci dokáže propojit všechny získané technické a výrazové dovednosti
- uvědomuje si a podle svých možností využívá zvukových možností nástroje

- orientuje se v různých hudebních stylech
- na adekvátní úrovni zvládne hru z listu
- nastuduje skladby různých stylových období a žánrů – využívá dynamiku, tempové rozlišení, odpovídající artikulaci, frázování, agogiku
- samostatně nastuduje skladbu podle vlastních schopností a preferencí
- podle možností a schopností se aktivně věnuje čtyřruční nebo komorní hře

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji) a používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem na základě rytmického cítění, prstová technika na mírně pokročilé úrovni, používání pedálů podle návodu pedagoga)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře u jednoduchých doprovodů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá v odpovídající míře dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- zvládá hru jednoduchých skladeb z listu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru a vyjádření svých hudebních představ
- s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu
- podle možností, schopností a individuálních preferencí hraje v duu (čtyřruční klavír), v komorním souboru nebo orchestru

2. ročník

Žák:

- zahraje z paměti jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře, v souboru nebo orchestru

- dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížné skladby
- podle svých schopností zvládne kratší sólové vystoupení v rámci školního nebo veřejného koncertu žáků školy

3. ročník

Žák:

- orientuje se zejména v klavírní literatuře různých stylových období a žánrů
- především při hře z paměti využívá teoretické znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby
- dokáže samostatně nastudovat rozsáhlejší skladbu

4. ročník

Žák:

- zvládá korepetice mladších žáků
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; tento názor dokáže formulovat a věcnými argumenty obhájit
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- na základě svých znalostí, schopností a zkušeností se podílí na vytváření zvuku a výrazu komorního nebo orchestrálního tělesa, se kterým spolupracuje

5.3.10 Hra na kytaru

Hlavním obsahem výuky hry je především hudba všech slohových období, součástí výuky jsou také v základní míře doprovody a akordy. Klasická kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického i akordického. Uplatňuje se jako sólový nebo doprovodný nástroj, stejně tak se využívá v komorní a orchestrální hře. Základy hry na kytaru jsou výhodou (doporučením) při studiu příbuzných studijních zaměření (kytara v populární hudbě, elektrická kytara, basová kytara).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- umí zařadit kytaru do skupiny nástrojů, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje včetně strun
- zná optimální sezení s nástrojem, držení nástroje a postavení obou rukou při hře
- zná označení prstů obou rukou
- orientuje se na hmatníku v I. poloze a hraje na všech strunách s dopadem i bez dopadu
- rozumí pojmem: basové a melodické struny, hra dopadem a hra bez dopadu, poloha levé ruky
- ovládá hru palcem na prázdných strunách, hraje prázdný bas s melodií dopadem i bez dopadu
- dokáže zahrát kombinovaný úhoz: palec - prst (p - i, p - m) s dopadem i bez dopadu
- ovládá přechod prstů pravé ruky ze struny na strunu s dopadem i bez dopadu
- dokáže zahrát stupnice C, G, D v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun
- používá při hře základní dynamiku ($p - f$) a agogiku
- dokáže zahrát některé jednoduché nebo zjednodušené akordy a využít je při doprovodu písni
- dokáže z listu zahrát jednoduchou jednohlasou melodií v I. poloze na melodických strunách

2. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku a hraje v rozsahu I. - II. polohy na melodických strunách
- ovládá základy střídavého úhozu prstů pravé ruky na jedné struně v kombinacích i-m, m-a, i-a
- předvede hru basu s dvouhlasou příznávkou a jednoduchý rozklad (p-i-m-i, p-m-a-m)
- hraje stupnice (A, E, a, e, d) v rozsahu jedné oktávy s výběrem jednoduchých kadencí
- dokáže použít výrazové prostředky (tenuto, staccato), základní dynamiku ($p - mf - f$) a rozlišit základní tempa
- dokáže z listu i podle vlastní představivosti zahrát jednoduchou jednohlasou melodií v I. poloze na melodických strunách.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy, základní prstovou techniku)

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- dokáže samostatně naladit kytaru s pomocí elektronické ladičky
- orientuje se na hmatníku a hraje v rozsahu I. - III. polohy na všech strunách
- používá ve hře různé prstové kombinace prstů p, i, m, a
- hraje současným pohybem palce proti prstům
- ovládá hru basu s tříhlasou příznávkou
- dokáže zahrát vzestupné legato z prázdné struny
- využije při hře malé barré
- hraje stupnice v rozsahu dvou oktáv (G, A, E, a, e) s využitím prázdných strun s kadencemi v základní poloze
- rozumí pojmům crescendo a decrescendo, zvukové rejstříky (ordinare, sul tasto, sul ponticello), rozlišuje délky tónů (tenuto, staccato) a tempa a dokáže je použít při hře
- dokáže zahrát kratší skladbu z paměti
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod písně s využitím základních harmonických funkcí
- zahraje z listu i podle vlastní představivosti jednoduchou jednohlasou melodií na všech strunách

4. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku a hraje v rozsahu I. - V. polohy na všech strunách
- rozumí pojmům: transpozice, akcent, arpeggio, triola a dokáže je použít při hře
- dokáže zahrát sestupné legato a jednoduché melodické ozdoby (příraz), hraje skladby též v triolovém členění
- hraje typové stupnice (C, G, D, A, E) v rozsahu dvou oktáv s kadencemi v základní poloze s využitím velkého barré
- doprovodí písně s použitím jednoduchých rozkladů akordů a příznávkového doprovodu se střídavým basem
- dokáže hrát z listu v rozsahu I. – II. polohy na všech strunách
- hraje podle vlastní představivosti melodie lidových či umělých písní v rozsahu I. - II. polohy na melodických strunách

5. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku, hraje v rozsahu I. - VII. polohy na všech strunách
- rozumí pojmům: flažolet, glissando, polyfonie a dokáže je použít při hře
- dokáže zahrát kombinované legato
- umí hrát přirozené flažolety, glissando, předvede vícehlasou hru

- zahraje typové stupnice (F, a, e, h, d) v rozsahu dvou oktáv s kadencemi v základní poloze
- ve hře doprovodů používá septakordy
- dokáže hrát z listu v rozsahu I. – III. polohy na všech strunách

6. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku v rozsahu I. - IX. polohy na všech strunách
- ovládá obtížnější melodické ozdoby (nátryl, mordent)
- dokáže vytvořit doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí
- umí naladit kytaru pomocí systému porovnávání strun
- hraje typové stupnice v rozsahu 2 - 3 oktáv s kadencemi v základní poloze
- dokáže hrát z listu v rozsahu I. – V. polohy na melodických strunách
- dokáže vytvořit doprovod k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí a VI. stupně

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen si naladit nástroj
- orientuje se v notovém zápisu i ve složitějších rytmech
- orientuje se na hmatníku a hraje v rozsahu I. - XII. polohy na všech strunách
- dokáže zahrát kombinované legato, ovládá obtížnější melodické ozdoby (skupinka, trylek)
- provede stručné zhodnocení slyšeného výkonu - posoudí muzikalitu, kvalitu tónu, využití dynamiky, využití rejstříků, vhodnost tempa, rytmus, frázování, pozná chyby a nečistoty ve hře
- hraje typové stupnice v rozsahu 2 - 3 oktáv s kadencemi
- zahraje přirozené flažolety, zná způsob použití tremola
- vytvoří doprovod k písním v durových tóninách s použitím hlavních harmonických funkcí a II. a VI. stupně
- transponuje písně do základních kytarových tónin (C, G, D, a, e, d) za použití T, S, D
- zahraje z listu v rozsahu I. – V. polohy na všech strunách

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- umí zařadit kytaru do skupiny nástrojů, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje

- ovládá optimální sezení s nástrojem, držení nástroje a postavení obou rukou při hře
- zná základy hudební teorie, orientuje se na hmatníku a hraje v I. poloze na všech strunách
- hraje elementární instruktivní skladby z not

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- orientuje se po celém hmatníku na všech strunách
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu 2 - 3 oktáv s kadencemi, ovládá hru všech typů kvintakordů
- hraje kytarové skladby různých slohových období

2. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit za pomoci učitele doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí
- dokáže transponovat písně do základních kytarových tónin
- společně s učitelem se podílí na výběru skladeb pro sólovou i komorní hru
- hraje skladby různých hudebních žánrů

3. ročník

Žák:

- zvládne samostatně vytvořit doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí
- hraje skladby různých slohových období a různých hudebních žánrů
- hraje z listu do VII. polohy

4. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních a vedlejších harmonických funkcí
- dokáže transponovat písně nejen do základních kytarových tónin
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a k jejich aktivnímu vyhledávání

5.3.11 Hra na kytaru v populární hudbě

Výuka prvních tří ročníků je velmi podobná výuce předmětu Hra na kytaru. Základem výuky v dalších ročnících jsou akordy, stupnice a základní doprovody. Absolvent studia nalezne uplatnění jak ve hře sólové, tak i ve skupinách a orchestrech různých hudebních žánrů. Výuka se zabývá hlubším studiem harmonie ve spojitosti s tvorbou a použitím akordů, zápisem nejen v notaci ale i v tabulaturách a akordových značkách. Důraz je kladen na improvizaci od prostého akordického doprovodu, až po vytváření vlastních sol, vycházejících ze znalostí harmonie. Pracuje kromě obvyklých stupnic i s pentatonikami a harmonickými stupnicemi. Využívá techniku hry prsty i plektrem (trsátkem). Hráč získá základ pro budoucí práci v souborech i práci v nahrávacím studiu. Tento předmět je vhodnou průpravou pro další studium příbuzných studijních zaměření (Hra na elektrickou kytaru, Hra na basovou kytaru, Hra na elektronické klávesové nástroje).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje, postavení obou rukou
- hraje jednohlas na všech strunách v I. poloze
- ovládá základní synchronizaci prstů P a L ruky a přechod prstů pravé ruky ze struny na strunu
- hraje jednoduché akordy, zná notaci a základní akordické značky
- hraje stupnice v rozsahu 1 oktávy s využitím prázdných strun (C, G, D)

2. ročník

Žák:

- zná a používá jednoduché výrazové prostředky (tenuto, staccato), základní dynamiku (p – mf – f) a rozlišuje základní tempa
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy (dur: C, G, D, A, E; moll: a, e, d) + výběr jednoduchých kadencí, zahraje jednoduchý rytmický doprovod
- hraje pravou rukou (p – i – m – a, p – i – m – a – m – i atd.) a používá střídavý úhoz na jedné struně v různých kombinacích
- orientuje se v akordických značkách i v jednoduché notaci

3. ročník

Žák:

- rozlišuje a používá základní dynamiku
- orientuje se na strunách e, h, g ve II. a III. poloze, osvojí si výměnu poloh
- zahraje typové stupnice v rozsahu 1 – 2 oktáv dur i moll + kadence, technická cvičení pro pravou a levou ruku, ve složitějších rytmických a dynamických variantách
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod k písni s pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D), a to jak rozloženými akordy, tak harmonicky
- dokáže hrát z paměti
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy, základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu I. – V. polohy
- rozumí systému akordických značek dalších typů akordů (moll, 7, 6), dokáže je číst i zapsat
- zahraje stupnice dur a moll a jednoduché akordické rozklady

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu I. – VII. polohy, dokáže koordinovat LR, PR
- rozumí systému akordických značek dalších typů akordů (maj7, dim), dokáže je číst i zapsat
- ovládá pentatonické stupnice dur a moll
- hraje legato, zahraje barré, zná a dokáže použít jednoduché melodické ozdoby

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll přes 2 a 3 oktávy, zná a hraje pentatonickou a bluesovou stupnici, hraje až do XII. polohy
- hraje z listu (akordy a jednoduché melodie), orientuje se v tabulaturách, akord. značkách i v notaci
- dokáže improvizovat v tóninách dur i moll do 4 křížků
- dokáže si samostatně naladit nástroj

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku a tvorbu kvalitního tónu rukama i trsátkem (plektrém)
- hraje všechny základní typy akordů včetně velkého barré
- aplikuje znalosti akordů při doprovodné hře (hraní v polohách)
- dokáže vytvořit vlastní akordický doprovod k jednoduchým melodiím
- dokáže identifikovat akordy v běžných harmonických postupech podle sluchu
- hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- ovládá správné držení nástroje, postavení obou rukou, orientuje se na hmatníku
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod k písni s pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- orientuje se v akordických značkách i v jednoduché notaci
- hraje jednoduché akordické rozklady

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- hraje trsátkem i prsty (dokáže zvolit vhodný doprovod)
- podílí se na aranžování skladeb

2. ročník

Žák:

- uplatňuje kombinaci hry s trsátkem a prsty
- dokáže zapsat skladbu do notového záznamu
- zná možnosti použití notačních a záznamových počítačových programů, je schopen využívat pro aranžování a zpracování hudby internet

3. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat skladby světových kytaristů
- zná možnosti elektrické kytary, zná a dokáže použít techniku „slide“
- dokáže zapsat sólové party

4. ročník

Žák:

- ovládá základní styly hry na elektrickou kytaru, různé techniky hry trsátkem i prsty a jejich kombinace
- dokáže tvořit vlastní doprovody a kadence akordů, improvizuje v libovolných tóninách
- dokáže analyzovat nahrávky a samostatně zapisovat akordy a sóla
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- je schopen zpracovat vlastní jednoduché aranžmá

5.3.12 Hra na pozoun

Pozoun neboli trombón je žesťový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy – trombón pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Pozoun je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Na základě jazykopisných údajů vznikl ve Španělsku. První doložená zpráva o využití nástroje pochází z 15. století. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový nástroj. Dnes se používají především pozouny altové, tenorové a basové, a to jak v hudbě vážné, tak i ve všech směrech hudby lidové, jazzové nebo populární.

Vzhledem k fyzické náročnosti hry na pozoun jsou žáci k výuce tohoto předmětu obvykle přijímáni v pozdějším věku (přibližně v 10 letech). Vhodnou přípravou je například studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dokáže si samostatně připravit nástroj ke hře a pojmenovat všechny jeho součásti
- ovládá základní údržbu nástroje a dbá na správnou funkčnost zejména snížce a pomocného ventilu (tzv.kvarty)
- dbá na správný postoj, vydatný brániční nádech a držení nástroje
- osvojí si správné posazení nátrubku na rty a naučí se tvorbě tónu

- hraje stupnici F dur a B dur v rozsahu jedné oktávy na výdrž dechu u jednotlivých tónů
- hraje jednoduché melodie a písně jak z not, tak z paměti v rozsahu jedné oktávy

2. ročník

Žák:

- ovládá tvorbu tónu, nasazení jazykem a esteticky přijatelně dokáže tón zakončit
- hraje stupnice F, B dur na výdrž dechu i v půlových hodnotách a jeho rozsah je B – es1
- využívá od 1. do 4. pozounové polohy
- zahraje snadnou lidovou nebo umělou píseň z listu
- pozná na příkladu jednotlivé tóny a dokáže je při hře s vyučujícím pomocí snížce a nátisku doladit
- reprodukuje jednoduchý hudební fragment dle ukázky
- využívá základní stupně dynamiky od p do mf
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo skladbu s doprovodem
- dodržuje zásady žeberně-bráničního nádechu a výdechu

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur do 2# a 2b v půlových a čtvrt'ových hodnotách s použitím rytmizace jednotlivých tónů (včetně nácviku malých a velkých triol)
- jeho projev je zvukově vyrovnaný zejména při artikulaci nebo zakončení
- uplatňuje hru v augmentaci při nácviku obtížných míst
- interpretuje z listu píseň nebo skladbu přiměřené technické obtížnosti s ohledem na svou aktuální fyzickou dispozici (síla dechu, délka paže apod.)
- dokáže rozlišit rozdíly a způsob hry melodických ozdob (opora, příraz, odraz, skupinka, obal)
- dovede se orientovat a zahrát v taktu allabreve (pochodový takt)
- předvede skladbičky jiných hudebních žánrů (pop, swing apod.)
- dle svých schopností hraje z paměti jednoduché skladby
- je schopen souhry s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- zvládá hru stupnic ve čtvrt'ovém pohybu do 2# a 2b s hrou T5 v malém
- rozkladu, orientuje se ve hře tetrachordů

- popíše držení nástroje a správnou polohu snížce v kombinaci s alikvotními tóny, osvojí si základní péči o nástroj
- zahraje čistě všechny tóny v rozsahu G – d1 s použitím všech pozounových poloh (1.- 7.)
- dokáže přehrát (zopakovat) jednoduché fragmenty po svém vyučujícím
- s jistotou se orientuje v F klíči
- prohlubuje žeberně-brániční dýchání

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice do 3# a 3b včetně T5 v malém rozkladu, hraje tetrachordy
- pomocí technických cvičení zvládne tónový rozsah od F – b1
- zvládne jednoduché retní vazby mezi alikvotními tóny a snížcové legato
- orientuje se v pomocných polohách z hlediska přípravy pro pokročilejší technickou hru
- zkvalitní nátiskové partie a upevní rozsah
- přednese jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnice do 4# a 4b spolu s T5 v malém a velkém rozkladu včetně tetrachordů
- předvede legato na alikvotních tónech a legato snížcové
- zvládne hru jednoduché písně nebo skladby z listu
- přednese jednoduchou skladbu s doprovodem za použití všech doposud osvojených výrazových a dynamických prostředků
- uplatní samostatnou hru v augmentaci
- interpretuje skladby různých hudebních stylů
- je schopen jednoduché improvizace na dané téma

7. ročník

Žák:

- využívá stupnice do 5# a 5b včetně paralelních moll s T5 v malém i velkém rozkladu
- docílí dokonalého žeberně-bráničního nádechu a výdechu
- ovládá elementární transpozice podle potřeby a individuálních schopností
- dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku využívá v celém zvládnutém rozsahu nástroje
- všechny získané technické a výrazové dovednosti využívá s důrazem na kvalitu tónu
- získané znalosti a dovednosti uplatňuje podle možností v komorních nebo orchestrálních uskupeních

- zahraje etudy a přednesové skladby v rozsahu E - b1
- udrží pružný nátisk od spodních po vysoké tóny
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu podle vlastní preference

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dokáže si samostatně připravit nástroj ke hře, pojmenovat všechny jeho součásti a zpětně ho rozložit a uložit do obalu
- zná základní problematiku údržby a servisu nástroje
- je fyzicky schopen ovládat nástroj při hře a má základní návyky hráče na dechový žesťový nástroj
- hraje stupnice dur a moll do 2# a 2b s T5 (malý a velký rozklad)
- dokáže správně nasazovat a ukončovat tón
- jeho tónový rozsah je G-g1
- zná a používá techniku žebně-bráničního nádechu i výdechu
- je pohotový při doladování tónů jak formou nátiskovou, tak snížcovou a dokáže obě techniky efektivně sloučit
- plně využívá pomocných pozounových poloh popř. pomocného ventilu (tzv. kvarty)
- dokáže reprodukovat jednoduché skladby z listu nebo z paměti v rozsahu dvou oktáv
- vypracuje zápis v basovém klíči
- dbá na kultivovanost pozounové hry a plně využívá možností nástroje
- spoluvytváří konečnou podobu studované skladby
- uplatní dynamickou škálu od pp-ff

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- všechny doposud získané znalosti a dovednosti dokáže uplatnit v celém rozsahu nástroje
- umí zahrát nátisková a artikulační cvičení
- interpretuje náročnější cvičení s dynamikou a tempovým rozlišením v rozsahu E - b1
- přednese přiměřeně obtížné skladby různých žánrů, při přednesu dbá na tvoření a kvalitu tónu
- je schopen zápisu v basovém klíči

2. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu E-b1 stupnice do 6# a 6b s paralelními mollovými, T5

- využívá rytmizace stupnic (včetně velkých triol a synkop) dle vlastního úsudku
- předvede hru individuálních výběrových etud
- používá retní vazbu při všech polohách a při střídání spodních a vrchních tónů
- dokáže vytvořit druhý hlas k melodické lince jednoduché písně v rámci její harmonie
- orientuje se i v náročnějším hudebním zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb, samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- má přehled o nejnovějších trendech pozounové hry a využívá všech svých dosavadních zkušeností a získaných dovedností
- podle možností, schopností a individuálních preferencí se zapojí do práce v různých hudebních souborech a spolupracuje na celkovém zvuku tělesa

3. ročník

Žák:

- zvládne hru stupnice celotónové a chromatické
- nátiskově usadí svůj používaný rozsah od E-c1
- dbá na kvalitu tónu při využití dynamického rozsahu nástroje p – f, sfz a hře portamento
- umí zahrát základní dynamické ozdoby včetně hry glissando
- plně a automaticky využívá pomocné polohy nástroje
- uplatňuje výrazové schopnosti v souborové hře
- zvládá samostatný nácvičce orchestrálních partů

4. ročník

Žák:

- hraje všechny dur a moll stupnice (aiolská, harmonická, melodická) s T5, stupnice celotónové, chromatické
- umí nacvičit a zahrát trylky a melodické ozdoby včetně pozounového glissanda a legata
- samostatně využívá výrazové dovednosti (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace) jako prostředek k osobitému plně pozounovému projevu
- je pohotový při hře z listu a plně využívá pomocných poloh
- je schopen vytvořit si samostatný názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů, tento názor zformulovat a věcnými argumenty obhájit
- zvládá samostatné nastudování sólových i orchestrálních partů, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, hudebních vědomostí a získaných dovedností k vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

- sofistikovaně zapojuje svou hráčskou dovednost do praxe v souborech podle možností a osobních preferencí, podílí se na vytváření jejich zvuku, výrazu a způsobu interpretace

5.3.13 Hra na saxofon

Saxofony jsou relativně moderními a široce využívanými nástroji, které se objevují v tanečních, jazzových a dechových orchestrech, ale také v orchestrech symfonických. Využívají se i jako nástroje sólové. Naším cílem je vychovat aktivní hráče, kteří jsou schopni se zapojovat do hudebního dění ve svém okolí a také se případně dále hudebně vzdělávat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje, předvede základní údržbu nástroje se zřetelem k nasazení plátku a jeho ochranou před poškozením
- předvede elementární dovednosti a technické prvky hry (držení těla, nástroje a postoj při hře)
- zahraje tóny v psaném rozsahu $e^1 - g^2$ détaché a legato v různých rytmických hodnotách

2. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje, polohu prstů, dechovou techniku a nátisk bez nafouknutých tváří
- zahraje tóny v rozsahu $c^1 - c^3$ détaché a legato a vybranou durovou stupnici
- zahraje jednoduchou skladbu v elementárních rytmických hodnotách

3. ročník

Žák:

- využívá získané základní návyky a dovednosti, dbá na kvalitu tónu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a dokáže ji vyjádřit za pomoci osvojené techniky a základních výrazových prostředků

- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- předvede souhru s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- prezentuje správné držení prstů a základní práci s dechem (žeberně-brániční dýchání)
- zahraje tóny v rozsahu h - e³ détaché, legato a staccato
- zahraje vybrané durové stupnice a jejich T 5
- v přednesové skladbě uplatní získané rytmické dovednosti v souhře s jinými nástroji

5. ročník

Žák:

- zvládá hru s vibratem
- zvládá v základní podobě frázování v taneční a populární hudbě
- uplatní získané technické dovednosti při zvyšování tempa ve hře stupnic, T 5, etud a přednesu
- zahraje tóny v rozsahu b - f³ détaché, legato, staccato a vybrané durové a mollové stupnice
- umí použít základní a vedlejší hmaty

6. ročník

Žák:

- upevní získané dovednosti v oblasti prstové techniky, ladění a nasazení tónu
- zahraje vybrané stupnice dur a moll, jejich T 5 s obraty a D 7
- zahraje dórskou stupnicí a pentatoniku
- osvojí si základní způsoby hry speciálních efektů (glissando) a dokáže je využít pro frázování v taneční a populární hudbě
- experimentováním s různými způsoby hry prokáže smysl pro hudební představivost a schopnost vlastní představy realizovat
- získané dovednosti uplatňuje se v rámci souborové hry podle svých individuálních schopností

7. ročník

Žák:

- při hře dokáže uplatnit všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- správně použije specifické frázování a artikulační prvky (tečkovaný rytmus, synkopy a trioly) v taneční a populární hudbě

- zná různé typy saxofonů a jejich ladění
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- prokáže znalost základních principů improvizace
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých schopností, některé z nich dokáže samostatně nastudovat
- dokáže v základních parametrech objektivně zhodnotit svůj vlastní i cizí interpretační výkon

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- pojmenuje části nástroje, předvede základní údržbu nástroje se zřetelem k nasazení plátku a jeho ochranou před poškozením
- umí provést základní údržbu nástroje a plátku po jeho použití
- ovládá správné držení těla i nástroje, polohu prstů, dechovou techniku (žebně-brániční dýchání) a nátisk bez nafouknutých tváří
- podle svých individuálních schopností hraje vybrané stupnice dur a moll + T5 s obraty
- hraje jednoduché melodie a písně v daném rozsahu z not a z paměti
- koriguje intonaci při hře s učitelem v unisonu, příp. v jednoduchých dvojhlasích
- využívá základní stupně dynamiky (f, mf, p),
- rozlišuje a umí zahrát složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, trioly, noty šestnáctinové)
- reprodukuje jednoduchý melodický úryvek podle sluchu od daného tónu
- zná různé typy saxofonů a jejich ladění
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatňuje doposud získané znalosti a dovednosti při interpretaci skladeb různých hudebních období a směrů
- orientuje se v notovém zápisu, s pomocí učitele dokáže řešit problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování, výrazu a interpretace skladeb s důrazem na kvalitu tónu
- zahraje z listu skladby přiměřené obtížnosti

2. ročník

Žák:

- samostatně koriguje svou intonaci při hře s doprovodem nebo dalšími nástroji
- uplatní vědomě sebekontrolu v domácí přípravě i veřejném vystoupení

- dokáže objektivně zhodnotit vlastní výkon ve všech parametrech
- v rámci souhry s doprovodem nebo dalšími nástroji dokáže udržet domluvenou agogiku, tempo a dynamiku

3. ročník

Žák:

- umí použít vedlejší a dolad'ovací hmaty
- zahraje chromatickou stupnici
- prokáže intonační čistotu a jistotu, je rytmicky samostatný
- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- vytváří podle svých schopností improvizace na dané téma
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období, žánrů a směrů a tento svůj názor dokáže formulovat
- jako plnohodnotný člen se zapojuje do souborové hry podle možností a vlastních preferencí, spolupracuje na vytváření zvuku a výrazu souboru v rámci interpretovaných skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.3.14 Hra na trubku

Trubka je žesťový hudební nástroj, který se ve svém původním tvaru vyskytoval ve starověku. Od 17. století se trubka hojně vyskytovala v orchestru. V tuto dobu bývala známa jako clarina (nebyla ještě opatřena ventily). Klapkovým zařízením byla opatřena koncem 18. století a na počátku 19. století byly zkonstruovány ventily. V současnosti má trubka mnohostranné uplatnění od klasické hudby přes hudbu komorní, jazzovou, taneční, dechovou, moderní a také jako sólový nástroj.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatňuje správné základní návyky při postoji a držení nástroje při hře
- osvojí si správné nasazení nátrubku a ukončení tónu
- dbá na správné dýchání
- intonuje a zvládá elementární rytmus
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- hraje dlouhé tóny v rozsahu kvinty
- zahraje lidovou píseň nebo jednoduché cvičení

2. ročník

Žák:

- fixuje správné návyky – postoj, držení nástroje, dýchání, nasazení a ukončení tónu
- využívá nátlaková cvičení k rozšíření a zkvalitnění tónového rozsahu
- zahraje podle svých možností tóny v rozsahu c1 – d2
- dbá na kvalitní rovný tón
- zahraje kvintakordy i s obraty
- hraje jednoduchá cvičení v celých, půlových a čtvrt'ových notových hodnotách
- používá základní dynamiku (p, mf, f)
- vnímá náladu skladby
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně a přednesové skladby s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll do 2 křížků a 2 béček
- rozšíří tónový rozsah od a – d2
- hraje T5 v malém rozkladu
- dokáže zahrát legato, staccato, tečkovaný rytmus
- základními výrazovými prostředky dokáže vyjádřit náladu skladby
- zahraje jednoduché cvičení nebo skladbičku z listu
- zahraje z paměti jednoduché lidové písně
- dokáže zahrát známou jednoduchou melodii podle sluchu
- je schopen elementární souhry s jiným nástrojem
- umí v základních pojmech zhodnotit svůj výkon

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll do 3 křížků a 3 béček + T5 po 3 tónech
- hraje nátlaková cvičení, retní vazby a vydržované tóny
- upevní schopnost hry z listu
- dokáže zahrát základní melodické ozdoby

- rozlišuje a uplatňuje při hře propracovanější dynamiku (v rozsahu pp – ff)
- hraje s učitelem nebo jiným žákem jednoduchá dueta jako přípravu pro souborovou hru
- hraje přednesové skladby a písně podle individuálních schopností
- dokáže zhodnotit svůj výkon v jednotlivých parametrech – zejména intonační čistotu, rytmickou preciznost a kvalitu tónu

5. ročník

Žák:

- dbá na intonační čistotu, kvalitu tónu a pečlivé provádění frázovacích, dynamických a tempových označení
- zvýší náročnost nátiskových a retních cvičení
- podle svých schopností hraje další stupnice dur a moll v různých rytmických variantách + akordy
- hraje pokročilá cvičení se zaměřením na legato, staccato, synkopy a tečkovaný rytmus
- orientuje se v různých stylových obdobích směrech
- hraje přednesové skladby s doprovodem klavíru
- umí jednoduše komplexně zhodnotit svůj výkon a za pomoci učitele opravit nedostatky

6. ročník

Žák:

- podle svých schopností hraje další stupnice dur a moll v tempu, rozsahu a různých rytmických variantách + akordy
- dokáže hrát kvalitním, ušlechtilým tónem a využívat dynamiky, tempového rozlišení, frázování a agogiky v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylových období a žánrů s doprovodem klavíru nebo přednatočeného základu
- v rámci svých možností a schopností se uplatňuje v souborové hře
- dokáže posoudit a zhodnotit konkrétní výkon vlastní i jiného interpreta

7. ročník

Žák:

- dokáže si samostatně naladit nástroj
- hraje všechny durové a mollové stupnice v rychlejším tempu, v legatu i staccatu
- ovládá elementární transpozici
- umí zahrát z listu písně a jednoduché přednesové skladby
- podle svých schopností interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, přiměřeně obsáhlé skladby dokáže zahrát z paměti

- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, je schopen kultivovaného a přirozeného přednesu
- aktivním způsobem se podílí na práci v souboru

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- hraje nátlaková cvičení, retní vazby a vydržované tóny, při kterých dbá na správné návyky – nasazení, průběh, kvalitu a ukončení tónu
- podle svých nátlakových schopností hraje stupnice dur a moll v maximálním rozsahu
- používá a uplatňuje základní dynamiku
- orientuje se v notovém zápisu
- dokáže zahrát jednoduché skladby a lidové písně z paměti
- je schopen elementární souhry s jiným nástrojem – příprava na souborovou hru
- umí zhodnotit svůj výkon

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování
- ve spolupráci s učitelem volí vhodné interpretační prostředky a výraz při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu a formě skladeb, využívá získané nástrojové techniky (dýchání, frázování, artikulace, dynamika) k vytváření osobitého projevu
- umí nacvičit a zahrát trylky a melodické ozdoby v závislosti na studovaném materiálu
- umí samostatně nastudovat sólový part

3. ročník

Žák:

- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na trubku (dynamika, frázování, dechová ekonomika, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu

- dokáže zahrát z paměti náročnější party sólové nebo orchestrální, a tím rozvíjí svou hudební paměť
- aktivně poslouchá a studuje nahrávky hudby různých stylů a žánrů, zejména ve vztahu ke studovanému nástroji
- rozpoznává skladby jednotlivých stylových období v literatuře pro trubku, dokáže si vytvořit a formulovat názor na jejich interpretaci

4. ročník

Žák:

- disponuje kvalitním a vyrovnaným tónem, rozsáhlými technickými a výrazovými prostředky, které využívá při studiu nových skladeb
- samostatným nastudováním komorních nebo orchestrálních partů se aktivně zapojuje do práce souborů podle možností a podílí se na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá získaných zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému vyhledávání skladeb a jejich studiu

5.3.15 Hra na varhany

Varhany jsou nástrojem původně převážně liturgickým, v současné době jsou však využívány rovnocenně jako nástroj koncertní. Od konce 19. století, kdy byly poprvé představeny varhany elektrofonické, našel tento nástroj uplatnění i mimo církevní a koncertní prostory, a to jak v divadelním provozu, tak na koncertních pódii prakticky všech žánrů. Jedinečnost varhan je dána především jejich značnou zvukovou a stavební rozmanitostí – u klasických varhan je individuální každý jednotlivý nástroj, u elektrofonických a elektronických jsou značné odlišnosti mezi velkým množstvím typových řad. Součástí výuky tak je vedle samotné hry i seznamování žáka s historickým vývojem nástroje, jeho konstrukcí, zvukovými vlastnostmi a dalšími specifiky.

Studium hry na varhany je vhodné zahájit v závislosti na fyzické vyspělosti žáka v pozdějším věku. Výhodou je předchozí průprava v příbuzném studijním zaměření (Hra na klavír, Hra na elektronické klávesové nástroje).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje

- správně staví ruce na klaviatuře
- demonstruje svou hrou rozšířenou pětitónovou polohu každé ruky
- pozná v notovém zápisu v houslovém i basovém klíči vybrané noty a pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- najde výšce not c malé až c3 odpovídající klávesy na klaviatuře
- rozpozná podle hry učitele elementární dynamické rozdíly v hrané skladbě (f - p, p - f)
- vytleská (= rytmicky realizuje) nejjednodušší hudební zápis
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky)
- z probraného repertoáru nejjednodušších skladeb některou zahraje
- zahraje jednoduchý doprovod durové lidové písně s využitím hlavní harmonické funkce (T) v levé ruce

2. ročník

Žák:

- prokáže rozšíření své orientace na klaviatuře přenášením levé a pravé paže
- předvede při hře zvládnutí noty a pomlky šestnáctinové
- předvede při hře zvládnutí vybraných rytmických útvarů
- hrou prokáže znalost dynamických značek (rozšířená dynamika f - p, p - f, mf, crescendo, decrescendo)
- prakticky předvede (zahraje) tři hlavní druhy artikulace (legato, staccato, tenuto)
- zahraje durovou stupnici a její akord každou rukou zvlášť
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky)
- zahraje jednoduchý doprovod durové lidové písně s využitím hlavních harmonických funkcí (T, D) v levé ruce
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu (např. kánon)

3. ročník

Žák:

- zahraje dvojhmaty
- zahraje vybrané melodické ozdoby (nátryl, náraz)
- vnímá náladu skladby tím, že je schopen ji při hře vyjádřit elementárními vyjadřovacími prostředky (elementární dynamika, agogika)
- zahraje durové stupnice oběma rukama protipohybem a jejich akord dohromady
- zahraje jednoduchý doprovod durové lidové písně s využitím základních akordických značek
- zahraje vybranou skladbu z paměti

- zahraje vybraný úsek skladby, na němž prokáže schopnost hry z listu v pětiténové poloze každou rukou zvlášť

4. ročník

Žák:

- vyjádří náladu hrané skladby tím, že pře hře spojuje technické a výrazové prostředky
- zvládá vyrovnanou hru v rychlejších tempech
- zahraje durové stupnice oběma rukama rovným pohybem dohromady a paralelní mollové z nich odvozené a akordy dohromady,
- zahraje melodické ozdoby, jsou-li součástí studované hudby
- zahraje doprovod podle akordických značek (podmínkou je předchozí zájem žáka o tuto činnost)
- zahraje jednoduchý doprovod mollové lidové písně s využitím akordických značek v levé ruce

5. ročník

Žák:

- prokazuje sluchovou sebekontrolu správnými interpretačními návyky v tempu, metrorytmu, artikulaci, dynamice a pedalizaci při hře
- hraje vyrovnaně („rytmicky“) v rychlejších tempech
- zahraje melodické ozdoby, jsou-li součástí studované hudby
- zahraje další mollové stupnice oběma rukama rovným pohybem dohromady a jejich akordy dohromady
- zahraje složitější doprovod durové a mollové lidové písně s využitím akordických značek v levé ruce
- zahráním skladby na úrovni 1. ročníku 1. stupně prokáže schopnost hry z listu.

6. ročník

Žák:

- na varhany hraje drobné skladby
- ovládá základní pedálovou techniku (používání špicí i pat, tiché výměny)
- zahraje jednodušší pedálová cvičení
- popíše nástroj a jeho rejstříkové vybavení
- správně sedí u nástroje – chrámové varhany

7. ročník

Žák:

- zvládá nezávislost nohou a rukou
- ovládá tiché výměny prstů
- ovládá přísné legato palcem

- na varhany hraje drobné skladby s použitím pedálové klávesnice

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na manuálové a pedálové klaviatuře
- vnímá náladu skladby tím, že je schopen ji při hře vyjádřit elementárními vyjadřovacími prostředky (elementární dynamika, agogika)
- ovládá tiché výměny prstů a legato palcem
- zahraje vybrané melodické ozdoby (nátryl, příraz, obal, opora)
- zahraje doprovod durové a/nebo mollové lidové písně s využitím akordických značek v levé ruce
- ovládá základní pedálovou techniku (používání špicí i pat, tiché výměny)
- zahraje na varhany drobné skladby s použitím pedálové klávesnice

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje a má uvolněné tělo při hře,
- orientuje se na klaviatuře a pedálové klávesnici,
- získá jistotu v nezávislosti rukou a nohou,
- používá předepsaných prstokladů a nohokladů,
- hraje jednoduché skladby ve dvouřádkovém notovém zápisu,
- kombinuje hru manuálu s pedálem
- zvládá změny manuálů při hře a jednodušší rejstříkování

2. ročník

Žák:

- ovládá hru rukou a nohou současně
- orientuje se ve dvou i třířádkovém notovém zápisu
- navrhne základní rejstříkování jednodušších skladeb
- spojuje základní funkce – kadence – příprava na improvizaci
- ovládá na základní úrovni výrazové prostředky varhanní hry – agogiku, frázování, artikulaci
- zvládne nastudování skladeb různých období

3. ročník

Žák:

- hraje polyfonní skladby dvou až tříhlasé
- ovládá hru melodických ozdob (trylek, nátryl, příraz, skupinka, obal, opora)
- kadence obohacuje o další prostředky (například melodickou linku)

- kadence obohacuje o další prostředky (například melodickou linku)
- prokáže invenci při vyjadřování své vlastní hudební představy
- v jednoduché úpravě umí doprovodit jiný hudební nástroj, nebo zpěv
- zvládá samostatnou hru při církevních obřadech

4. ročník

Žák:

- nastuduje koncertní skladbu
- vyhotoví prstoklady, nohoklady a registraci
- hraje skladby sólové i komorní
- ovládá hru z dvou i třířádkového notového zápisu
- ovládá základy varhanní improvizace

5.3.16 Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna (sopranová) je zpravidla prvním nástrojem, se kterým se žáci seznámí na oddělení dechových nástrojů, často dokonce i vůbec prvním hudebním nástrojem, se kterým se aktivně setkají. Díky její stavbě a snadnému zvládnutí elementární techniky jsou ji schopni ovládnout na základní úrovni většinou už i děti předškolního věku. Naučí se tak hravou a nenásilnou formou správnému dýchání, držení těla a ovládnutí základní prstové techniky. Studium tohoto předmětu směřuje ve vyšších ročnících ke zvládnutí hry na všech druzích zobcových fléten na úrovni, potřebné pro úspěšnou sólovou nebo souborovou hru. Získané znalosti a dovednosti mohou však žáci využít také při následném studiu hry na jiné dechové nástroje – ať už dřevěné nebo žesťové.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Přípravné studium

Žák:

- prokáže znalosti jednotlivých částí nástroje a umí jej sestavit
- uplatňuje samostatně způsob údržby nástroje
- prokáže znalost hmatů a v rámci nich zahraje jednoduchou melodii
- opakováním po učiteli zahraje lehké rytmické i melodické útvary
- uplatňuje správné nasazení tónu pomocí jazyka

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatní správné základní návyky – držení nástroje, postoj při hře, správné dýchání a nasazení tónu
- prokáže znalost tónů a hmatů v rozsahu nástroje c1-d2 včetně tónu b1
- zahraje elementární druhy artikulací – tenuto, legato
- zahraje noty a pomlky celé, půlové a čtvrt'ové v pomalém tempu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

2. ročník

Žák:

- ovládá hru durových stupnic do 1# a 1b včetně T5
- uplatňuje techniku žeberně-bránicového dýchání, vedoucího ke kvalitnímu tónu a intonační jistotě hry
- prokáže znalost hmatů a tónů v rozsahu nástroje po g2
- zahraje jednoduché melodie z paměti
- zahraje v duu nebo s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- ovládá hru durových stupnic do 2# a 2b včetně T5
- využívá při hře základní dynamiku (p, mf, f)
- uplatní při hře crescendo a decrescendo
- zahraje staccato v rychlejších tempech
- zahraje z paměti i z listu jednoduchou melodii
- vnímá náladu skladby, kterou pomocí zákl. výrazových prostředků interpretuje

4. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic do 2# a 2b včetně T5
- prokáže při hře znalost hmatů a tónů v rozsahu nástroje po c3
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých schopností
- hraje dle svých fyzických možností na altovou flétnu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

5. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic do 3# a 3b včetně T5
- uplatní při hře trylkové hmaty

- orientuje se v různých stylových obdobích
- zahraje z paměti i z listu složitější melodie

6. ročník

Žák:

- ovládá hru vybraných durových a mollových stupnic včetně T5 a D7
- zahraje chromatiku v celém rozsahu nástroje
- uplatňuje při hře dynamiku, agogiku a frázování
- zvládá těžší prstová cvičení
- aktivním poslechem se seznamuje s repertoárem svého nástroje

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- uplatňuje dynamiku, frázování, agogiku a tempové označení v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle individuálních schopností
- hraje z listu obtížnější skladby
- podle svých schopností ovládá základní transpozici
- samostatně nastuduje skladbu

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- dodržuje správné základní návyky – držení nástroje, postoj při hře, správné dýchání a nasazení tónu
- používá základní rozsah nástroje
- hraje stupnice a akordy dle svých schopností
- dokáže samostatně nastudovat snadnou přednesovou skladbu
- hraje v duu a s doprovodem klavíru nebo jiného akordického nástroje

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zná všechny druhy fléten a jejich ladění
- dokáže navázat na získané dovednosti, znalosti, technické a výrazové schopnosti z I. stupně studia a dále je rozvíjet
- využívá všech tónů v rozsahu 2 oktáv chromaticky a vybrané tóny 3 oktávy
- podle svých schopností ovládá hru stupnic do 4# a 4b včetně T5 a D7
- využívá při hře dvojité staccato
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření

2.ročník

Žák:

- podle svých schopností ovládá hru stupnic do 5# a 5b včetně T5 a D7
- zdokonalí techniku prstové hry
- zvládá samostatně řešit problémy zadané skladby
- v komorních, souborových a orchestrálních uskupeních spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

3.ročník

Žák:

- zvládá probraný tónový rozsah všech druhů zobcových fléten s důrazem na kvalitu tónu a intonační čistotu
- využívá druhých hmatů
- uplatňuje získané vědomosti a dovednosti k samostatnému nácviku skladeb
- umí kriticky a věcně zhodnotit interpretační výkon svůj i výkon svých spoluhráčů, je schopen sebereflexe

4.ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- dbá na barvu a kvalitu tónu
- dokáže si vytvořit vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.3.17 Hudební nauka

Hudební nauka je teoretickou disciplínou, nutnou k výuce všech studijních zaměření hudebního oboru. Na základě využití řady praktických hudebních dovedností (zpěv, intonace, rytmus ...) žák rozvíjí svoji hudební představivost, tvořivost a schopnost orientovat se v notovém zápisu a lépe mu rozumět. Součástí výuky jsou skupinový zpěv, intonační, sluchová a rytmická cvičení (hra na tělo, Orffův instrumentář) a poslechové hodiny, na kterých se žák učí cíleně poslouchat hudbu, vnímat ji, případně ji i hodnotit a vyjádřit vlastní pocity z poslechu.

V 1. – 5. ročníku I. stupně a v rámci přípravného studia pro II. stupeň je hudební nauka zařazena jako povinný předmět, v 6. a 7. ročníku I. stupně patří do skupiny předmětů povinně volitelných.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 2 křížky (G, D) a 1 bé (F)
- u probraných stupnic tvoří T kvintakord
- orientuje se v notové osnově v rozsahu g – c³
- umí pojmenovat základní a odvozené tóny
- orientuje se v elementárním hudebním názvosloví (legato, staccato, allegro, andante, moderato, pp, p, mf, f, ff, dále crescendo, decrescendo)
- rozpozná zvuky hudebních nástrojů
- rytmizuje celé, půlové, čtvrt'ové a osminové hodnoty
- intonuje různé tóny

2. ročník

Žák

- zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 4 křížky (G, D, A, E) a 4 bé (F, B, Es, As)
- zná pojem mollová stupnice a její typy (aiolská, harmonická a melodická)
- vytvoří základní kvintakord T, S, D
- seznamuje se s basovým klíčem
- vysvětlí pojem interval
- orientuje se v dalším italském názvosloví
- vytvoří 2/4, 3/4, 4/4 takt dle své fantazie
- rozpozná pěvecké a instrumentální soubory
- rytmizuje jednoduché rytmické cvičení tleskáním nebo hrou na orffovské nástroje
- zná smyčcové nástroje

3. ročník

Žák

- zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 5 křížků (G, D, A, E, H) a 5 bé (F, B, Es, As, Des)
- zná princip tvorby mollových stupnic do předznamenání 4 křížky (e, h, fis, cis) a 4 bé (d, g, c, f)
- zná jednotlivé typy mollové stupnice a umí vysvětlit pravidla v harmonické a melodické moll
- u probraných stupnic utvoří T, S, D kvintakord a obraty
- pojmenuje všechny oktávy
- umí určit intervaly základní a odvozené a tvoří je od kteréhokoli tónu, je schopen je intonovat a sluchově analyzovat pomocí opěrných písní
- vysvětlí, co je partitura a k čemu slouží
- zvládne taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- zná pojem transpozice, event. zvládne transpozici jednoduché melodie
- zná dechové nástroje dřevěné a žesťové

4. ročník

Žák

- zná princip tvorby durových a mollových stupnic do předznamenání 7 křížků a 7 bé
- v souvislosti s principem tvorby durových a mollových stupnic vysvětlí pojmy kvintový a kvartový kruh
- rozpozná akordy durové a mollové, umí utvořit T, S, D kvintakord a obraty u probraných stupnic
- umí vysvětlit pojem D 7 a dokáže ho utvořit
- umí vysvětlit princip enharmonické záměny tónů
- umí určit intervaly základní a odvozené, zvládá jejich intonaci a sluchovou analýzu pomocí opěrných písní
- zná melodické ozdoby
- rozlišuje hudbu komorní a symfonickou
- orientuje se v různých hudebních uskupeních
- zná nástroje strunné, dechové a bicí
- chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů symfonického orchestru do skupin a identifikuje je

5. ročník

Žák

- zná princip tvorby všech durových a mollových stupnic (kvintový a kvartový kruh)
- umí určit intervaly základní a odvozené, umí je intonovat a sluchově analyzovat pomocí opěrných písní

- rozezná tónorod hrané skladby
- u probraných stupnic utvoří T, S, D kvintakord s obraty
- vytvoří D7 s obraty
- chápe význam probraných harmonických funkcí a dokáže s jejich pomocí vytvořit jednoduchý doprovod
- vysvětlí stavbu chromatické a celotónové stupnice
- vysvětlí pojmy triola a synkopa
- dokáže zapsat složitější rytmicko-melodická cvičení
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- má celkový přehled o jednotlivých hudebních stylových obdobích, rozpozná jejich charakteristické znaky a chápe souvislosti vývoje hudby
- vysvětlí pojmy téma, motiv, motivická práce, orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- orientuje se v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a žánrech a ve způsobech její interpretace
- na základě svých zkušeností dokáže vyjádřit svůj názor na znějící hudbu a umí jej zdůvodnit

6. ročník

Žák:

- vyjmenuje a zapíše všechny durové stupnice, jejich předznamenání, půltóny, hlavní stupně stupnice, tónický kvintakord a jeho obraty, durovou stupnici a T5 analyzuje i sluchově, zná složení chromatické stupnice
- ovládá hlavní harmonické funkce a akordické značky X, Xmi, X7
- pozná lidové nástroje: kytara, mandolína, balalajka, cimbál, dudy, akordeon
- sluchově rozliší základní pěvecké hlasy a pojmenuje je
- předvede prakticky rytmické cvičení v základních taktech (s pomocí Orffova instrumentáře)
- zná základní umělecká období (baroko, klasicismus, romantismus), dovede je krátce charakterizovat, vyjmenuje nejznámější hudební skladatele daných období
- vysvětlí pojem tónina a umí ji u skladby (písně) určit, zná pojem enharmonická záměna.

7. ročník

Žák:

- zná všechny durové a mollové stupnice, jejich předznamenání – umí je zapsat, objasní pojmy paralelní a stejnojmenná stupnice

- vytvoří T5 ve všech durových a mollových tóninách, vytvoří obraty a vysvětlí princip, jak se tvoří, sluchově rozliší dur a moll kvintakord
- umí vytvořit základní a odvozené intervaly (čistý, velký, malý), zná pojem zvětšený a zmenšený interval
- vyjmenuje nejčastěji používané italské hudební názvosloví, dynamická, tempová a přednesová označení, rozumí jim, ví, co znamenají,
- zná pojmy: alikvotní tóny, homofonie, polyfonie, harmonie (úzká, rozšířená, široká, harmonická kadence)
- zná umělecké slohy (románský, gotický, renesanční, barokní, klasicismus, romantismus, impresionismus, expresionismus, hudba 20. století), dovede je krátce charakterizovat, vyjmenuje nejznámější hudební skladatele daných období

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák:

- zná noty v rozsahu g – c3
- orientuje se v elementárním hudebním názvosloví (legato, staccato, allegro, andante, moderato, pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo)
- zná princip tvorby durových a mollových stupnic do předznamenání 5 křížků a 5 bé
- zná pojem mollová stupnice a její typy (aiolská, harmonická a melodická)
- umí utvořit T, S, D kvintakord
- pozná basový klíč a noty v něm vzhledem ke svému nástroji
- zná intervaly prima – oktáva
- orientuje se ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- zná pojem transpozice
- umí vysvětlit pojem D7 a dokáže ho utvořit
- rytmizuje celé, půlové, čtvrt'ové, osminové a šestnáctinové hodnoty
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení

5.3.18 Kolektivní hlasová výchova

Je zařazena jako doplňkový předmět v rámci výuky studijního zaměření sborový zpěv, a to pouze v 2. a 3. ročníku I. stupně základního studia. Jeho cílem je upevnění pěveckých a hudebních dovedností, které žáci získali při studiu v PHV a v 1. ročníku, a přispívá ke snadnějšímu přestupu žáků z přípravného sboru do staršího.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu písní, které jsou v repertoáru sboru
- reaguje na jednoduchá sbormistrovská gesta
- předvede správný pěvecký postoj
- prostřednictvím dechových cvičení zdokonalí žeberně-brániční dýchání
- zpívá rytmicky přesně a intonačně čistě v unisonu
- dbá na správné tvoření hlavového tónu

3. ročník

Žák:

- vědomě používá hlavový tón a žeberně-brániční dýchání
- správně artikuluje
- zpívá jednoduché dvojhlasy

5.3.19 Kolektivní hudební praxe

Patří mezi volitelné předměty od 4. ročníku I. stupně základního studia. Výjimečně může učitel hlavního předmětu doporučit žákovi návštěvu tohoto předmětu i v nižším ročníku. Na II. stupni základního studia a studia pro dospělé je předmět Kolektivní hudební praxe možno navštěvovat i jako samostatné studijní zaměření (tedy bez individuálně vyučovaného předmětu). V některé ze svých variant je kolektivní hudební praxe přístupná prakticky pro všechna studijní zaměření hudebního oboru ZUŠ. Žáci se zde učí teoreticky a zejména prakticky týmové práci, učí se poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus, průběh hudebního toku a harmonii. Pro většinu žáků je tento předmět vítaným obohacením možností hudebního vyjádření i motivací pro další práci. Podoba a množství skupin a souborů je variabilní ve svém nástrojovém obsazení i úrovni interpretace, obojí je závislé na aktuálních možnostech školy a dispozicích žáků.

Výuka předmětu může probíhat v blocích v jiné než týdenní formě organizace studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

4. ročník

Žák:

- rozumí hudebním pojmům, které se běžně používají při kolektivní hře (hlas, part, tempo, takt, souhra apod.)
- orientuje se ve svém notovém partu a podle svých individuálních možností ho interpretuje
- zvládá základní principy souhry s ostatními hráči
- učí se sledovat nejen svůj part, ale vnímat i další spoluhráče
- dbá na přesné technické zvládnutí svého partu (intonace, ladění, rytmus)
- umí samostatně spočítat volné takty
- hraje v určené dynamice, v souboru reaguje na dynamiku dle dirigenta
- učí se schopnosti reagovat na základní gesta dirigenta nebo vedoucího hráče souboru, zejména na přesný nástup, udržení tempa v průběhu skladby a její ukončení

5. ročník

Žák:

- je schopen interpretovat tónově vyrovnaně svůj part
- pohotově a spolehlivě reaguje na požadavky dirigenta (nástup, tempo, rytmus, dynamika, artikulace)
- přizpůsobí se celku v tempu, v rytmu a dynamice
- je schopen hrát od označených míst skladby
- předvede nácvik jednoduché skladby v daném nástrojovém seskupení
- dodržuje zásady správného vystupování na jevišti

6. ročník

Žák:

- orientuje se ve skladbě jako celku vzájemným poslechem
- orientuje se v jednoduché partitūře
- nacvičí samostatně zadaný part
- přizpůsobí se v artikulaci a agogice
- pohotově reaguje na nenadálé změny ve vývoji skladby, a to dle pokynů dirigenta
- rozumí běžně používané verbální i nonverbální hudební komunikaci

7. ročník

Žák:

- hraje technicky náročnější party skladeb různých období a žánrů
- dokáže vědomě aplikovat dovednosti získané v individuální výuce
- samostatně udá správné tempo a nástup
- orientuje se v partitūře a je schopen ji sledovat
- je schopen hrát ve větších uskupeních
- vysvětlí smysl a postup práce při dělené zkoušce
- podílí se společně s učitelem na výběru repertoáru

- vyjadřuje své vlastní názory na studovanou skladbu a konfrontuje je s názory ostatních spoluhráčů

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zvládá samostatný precizní nácvik partů, zejména po stránce technické a rytmické
- umí samostatně vzhledem k celku rozlišit hlasy podle důležitosti a náležitě přizpůsobit způsob jejich interpretace (dynamika, výraz)
- umí samostatně při zkouškách zapsat poznámky do svých partů
- dokáže zastoupit dirigenta, umí dát pokyny pro nástup, ukončení, dynamiku a tempové změny

2. ročník

Žák:

- podporuje mladší spoluhráče a je schopen dohlížet na jejich nácvik partů
- je schopen přesné souhry s ostatními, vede k ní mladší spoluhráče
- používá širokou škálu dynamiky, agogiky a dalších výrazových prostředků
- v rámci souboru vyjadřuje své vlastní hudební cítění a fantazii

3. ročník

Žák:

- hraje ve skladbách technicky náročné sólové pasáže podle své hráčské vyspělosti
- dbá na rytmickou a tempovou preciznost
- hraje z listu přiměřeně obtížné party
- podílí se na tónové kultuře, celkovém výrazu a náladě interpretované skladby

4. ročník

Žák:

- rozliší hlasy podle důležitosti a náležitě přizpůsobí způsob interpretace
- případné interpretační nebo výrazové nepřesnosti dokáže rozpoznat a samostatně řešit
- dokáže posoudit objektivně hodnotu poslouchaných skladeb, interpretačních kvalit účinkujících hudebníků a celkový výsledek společné práce

- osvojí si základy transkripce skladeb z jiných nástrojových obsazení, event. základy spartace jednotlivých hlasů a aranžování
- je schopen samostatně řídit soubor menšího obsazení
- veškeré nabyté kompetence využívá v rámci veřejného vystupování na koncertech, přehlídkách a soutěžích

5.3.20 Přípravná hudební výchova

Studium je určeno pro děti ve věku 5 – 7 let (předškoláci a 1. třída ZŠ) a trvá maximálně 2 roky. Cílem tohoto předmětu je identifikovat a kultivovat v nich přirozené hudební cítění a předpoklady pro další studium hudby. Hravou formou jsou žáci seznamováni se základními činnostmi, dovednostmi a znalostmi, které jim následně usnadní vstup do základního studia ZUŠ. Učitelé PHV hodnotí předpoklady žáků pro další studium ZUŠ a konzultují s rodiči výběr vhodného studijního zaměření pro jeho pokračování.

Vzhledem k tomu, že někteří žáci navštěvují pouze jeden ročník PHV a jiní 2 ročníky, je náplň učebních osnov pro oba ročníky prakticky stejná. Odlišně jsou však voleny metodické postupy – tak, aby byly adekvátní příslušné věkové skupině žáků.

Pro docházku do PHV je možné volit ze dvou učebních plánů – s individuální výukou hry na některý z vybraných hudebních nástrojů (pro žáky 1. třídy ZŠ) nebo pouze kolektivní formou výuky. Vzdělávací obsah pro individuální výuku v rámci učebního plánu PHV – I je uveden vždy u konkrétního povinně volitelného předmětu.

Absolvování PHV není pro přijetí do základního studia I. stupně ZUŠ podmínkou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Žák:

- orientuje se v rozlišování hudebních zvuků (tónů) a nehudebních zvuků (hluků)
- dokáže pojmenovat vlastnosti tónu (vysoký - hluboký, dlouhý – krátký, silný – slabý)
- umí zopakovat jednoduché a krátké rytmické a melodické motivky při hře na ozvěnu, dále provádí melodický dialog a hru na otázky a odpovědi
- umí tleskat do rytmu písně
- zpívá jednoduché jednohlasé písně (lidové i umělé)
- cítí těžkou dobu ve 2/4, 3/4 taktu a 4/4 taktu a vyjadřuje ji hrou na tělo

- doprovodí se při zpěvu hrou na nástroje orffovského instrumentáře (jednoduchá rytmická a melodická ostinata)
- má uvolněné držení těla a paží při zpěvu a hře
- přirozeně dýchá, zpívá a artikuluje
- užívá deklamaci
- reaguje pohybem na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních prvků, reaguje na dynamické, tempové a výrazové změny v proudu hudby (silně – slabě, pomalu – rychle, vesele - smutně)
- vyjádří gestem melodii stoupající a klesající
- rozliší výšku tónů sluchově i v grafickém zápisu
- orientuje se intonačně v řadě osmi tónů dle posazení hlasu
- umí vyjmenovat hudební abecedu
- zapíše do široké notové osnovy noty v rozsahu $c^1 - c^2$ jako noty celé
- zná rytmické hodnoty základních druhů not a pomlk (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová) a umí je zapsat do široké notové osnovy
- zná pojmy říkadlo, píseň, zvuk, tón, nota, notová osnova, houslový klíč, takt, taktová čára
- reaguje na dirigentská gesta
- pozná předehtu, mezihru, dohtu
- zvládá soustředěný poslech kratších dětských skladbiček
- pozná vizuálně i podle sluchu základní hudební nástroje, a to alespoň takové, které jsou dostupné v ZUŠ

5.3.21 Sborový zpěv

Sborový zpěv vede žáka přirozenou a nenásilnou formou k dalšímu porozumění hudebního umění, k jeho aktivnímu vnímání a k jeho využívání jako svébytného prostředku komunikace. Výuka sboru v základním uměleckém školství staví na dlouholeté tradici v zemi, která disponuje bohatou sborovou literaturou díky významným hudebním skladatelům. Hlavním posláním sborového zpěvu je práce žáka v kolektivu. Žák se učí respektovat pravidla při práci v týmu, přizpůsobovat se potřebám sboru, rozšiřuje své vnímání, emocionální prožitek a svůj kulturní rozhled. Sborový zpěv umožňuje žákům interpretovat díla všech hudebních období, stylů a žánrů.

Výuka předmětu může probíhat v blocích v jiné než týdenní formě organizace studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Přípravné studium

Žák:

- předvede správný pěvecký postoj
- zapojuje se do společného zpěvu
- doprovází zpěv hrou na tělo a na rytmické hudební nástroje
- zpívá písně v rozsahu pěti tónů
- reaguje na základní dirigentská gesta

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a sezení při zpěvu
- ovládá správné dýchání při zpěvu
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- adekvátně reaguje na dirigentská gesta

2. ročník

Žák:

- ovládá hlavový tón
- zpívá intonačně a rytmicky přesně v unisonu
- má povědomí o legatovém zpěvu

3. ročník

Žák:

- dbá na správnou výslovnost
- používá svůj hlas v celém svém rozsahu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu
- ovládá měkké nasazení tónů

4. ročník

Žák:

- zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu
- orientuje se v jednoduchém zápisu sborové partitury
- ovládá základy dechové techniky, nasazení tónu, zásady artikulace
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta

5. ročník

Žák:

- ovládá a dále rozvíjí základy dechové techniky
- ovládá základy hlasové hygieny

- zpívá intonačně a rytmicky přesně v jednohlasu a dvojhlasu
- pracuje s větším rozsahem dynamiky
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

6. ročník

Žák:

- ovládá a dále rozvíjí základy pěvecké techniky (hlavový tón, uvolněná dolní čelist, správná a pečlivá výslovnost)
- využívá rozšířený hlasový rozsah
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem

7. ročník

Žák:

- ovládá hudebně-výrazové prostředky
- využívá podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je seznámen s vhodnou interpretací skladeb různých období

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá vyrovnané hlasové rejstříky v celém svém hlasovém rozsahu
- řídí se zásadami hlasové hygieny, má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu

2. ročník

Žák:

- uplatňuje správné tvoření tónu a dechovou techniku
- zhodnotí interpretaci vybraných hudebních ukázek, popřípadě soutěžních nebo koncertních výkonů

3. ročník

Žák:

- zpívá z listu jednodušší skladby
- ve svém hudebním projevu uplatňuje stylově vhodnou interpretaci skladeb

4. ročník

Žák:

- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními členy sboru

5.3.22 Seminář recepce a reflexe hudby

Nepovinný seminář je určen zejména těm studentům II. stupně a SPD, kteří mají zájem vedle hudební interpretace a tvorby rozšiřovat svoje hudebně – teoretické znalosti. Předpokládá znalosti alespoň na úrovni 5. ročníku hudební nauky, na kterou navazuje. Prostřednictvím rozborových seminářů k jednotlivým nahrávkám nebo koncertům vede k aktivnímu poslechu hudby a orientaci v jejích druzích, žánrech a způsobech její interpretace. V důsledku tak kultivuje schopnosti žáků na základě znalostí a zkušeností vyjadřovat své názory na hudbu a schopnosti tyto názory zdůvodnit. Prostřednictvím interdisciplinárních přesahů vede k orientaci v souvislostech vývoje hudby, k rozpoznávání charakteristických znaků hudebního vyjadřování v různých obdobích i k poznání vzájemného působení hudby a dalších uměleckých oborů, případně umění a společnosti obecně.

Výuka předmětu může probíhat v blocích v jiné než týdenní formě organizace studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- orientuje se v základních směrech artificiální (tzv. vážné) hudby, prezentovanou ukázkou umí s pomocí pedagoga orientačně časově zařadit, dokáže popsat hlavní charakteristiky slohového období
- orientuje se v základních směrech nonartificiální (tzv. populární) hudby, dokáže popsat podstatné identifikační znaky příslušného hudebního směru
- dokáže identifikovat základní hudebně myšlenkové celky (motiv, téma) a jednoduché hudební formy (varianty písňové formy, variace, rondo)

2. ročník

Žák:

- prezentovaná díla a jejich autory dokáže rámcově zařadit do širších obecně historických souvislostí
- rozšíří znalosti hudebních forem o další podle prezentovaných hudebních ukázek
- vnímá základní odlišnosti v interpretaci téhož hudebního materiálu (např. tempo, agogika, dynamika, instrumentace)

- podle vlastního výběru prezentuje na semináři titul z oblasti umělé nebo neumělé hudby, uvede jeho základní charakteristiky a konfrontuje je s obecnými charakteristikami slohového období nebo směru

3. ročník

Žák:

- teoretickou znalost základních hudebních forem dokáže využít k samostatnému rozboru jednodušší skladby
- s pomocí učitele dokáže popsat podstatné odlišnosti v interpretaci téhož hudebního materiálu
- získá základní orientaci v hraničních oblastech hudební vědy (např. akustika, hudební psychologie včetně muzikoterapie, hudební sociologie)

4. ročník

Žák:

- na základě získaného přehledu po základních směrech umělé hudby dokáže spolehlivě zařadit neznámý titul do správného slohového období
- má přehled po základních žánrech, stylech a směrech neumělé (tzv. populární) hudby a dokáže zařadit neznámý titul alespoň do širšího okruhu historických i aktuálních směrů
- dokáže samostatně zhodnotit (např. srovnáním) interpretační úroveň prezentovaného titulu
- chápe hudbu různých období, směrů a žánrů v širších společenských souvislostech
- orientuje se v základních právních aspektech tvorby, interpretace a šíření hudebního díla
- v průběhu ročníku napíše alespoň jeden referát k vybranému titulu umělé nebo neumělé hudby, přednese jej na semináři a věcnými argumenty obhájí prezentované závěry

5.3.23 Sólový zpěv

Zpěv je nejpřirozenější projev, kterým již od narození disponuje každý člověk. Zpěvem se dá vyjádřit každý pocit nebo nálada. Zpěv by se měl pěstovat co nejdříve, protože probouzí v člověku lásku k hudbě i k sobě samému.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ovládá brumendo
- zazpívá jednoduchá intonační cvičení
- dodržuje správné držení těla
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- zpívá s doprovodem

2. ročník

Žák:

- předvede klidné dýchání, propojení měkkého a opřené nasazení tónu a správnou výslovnost
- využije rytmickou, melodickou a tonální představivost k zazpívání lehčích lidových písní z paměti

3. ročník

Žák:

- používá technická cvičení k odpovídajícímu rozšíření hlasového rozsahu
- zdokonalí tonální citění spojením s hudební představou a teoretickými poznatky
- zpívá jednodušší lidové a umělé písně z paměti
- zpívá dvojhlasy, kánony
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu

4. ročník

Žák:

- využije těžší hlasová cvičení k rozšíření hlasového rozsahu
- používá kantilénu a využívá agogickou škálu
- zazpívá těžší lidové a umělé písně z paměti
- prezentuje nastudované písně na pěveckých vystoupeních
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

5. ročník

Žák:

- zdokonalí techniku zpěvu, dechovou oporu, rytmus a dynamiku, měkké a opřené nasazení tónu, zásady artikulace
- obohatí své znalosti o různé hudební žánry
- zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápisu

6. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení

- vybírá si samostatně repertoár
- dokáže samostatně nastudovat libovolnou píseň
- ovládá správné frázování
- používá jednoduchý dvojhlas a umí zpívat v trojhlasu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu

7. ročník

Žák:

- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- využije všech získaných a dosažených znalostí k přípravě absolventského vystoupení
- dokáže individuálně nastudovat písňový repertoár
- dbá na správné vystupování na koncertním pódiu
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti – základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury, zpěv legato
- využívá hlas v celém svém rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- orientuje se v notovém zápisu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápisu i textu
- ovládá správné držení těla
- dokáže spolupracovat s různými druhy doprovodů

2. ročník

Žák:

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním uskupení
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

3. ročník

Žák:

- samostatně pracuje při korepetici
- kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých stylových období, používá dynamickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby

4. ročník

Žák:

- čistě intonuje v rozsahu dvou oktáv
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých stylových období, kriticky hodnotí poslouchanou hudbu, a to zejména po interpretační stránce

5.3.24 Sólový zpěv v populární hudbě

Výuka předmětu reaguje na aktuální vývoj v oboru, který směřuje k stále výraznějšímu odlišení techniky zpěvu podle žánrů a zároveň i k potřebě kultivovat interpretaci pěveckých partů v oblasti tzv. populární hudby. Výuka je zaměřena na zvládnutí techniky zpěvu a rozlišení interpretace v jejích jednotlivých směrech. Cílem je získání základních pěveckých návyků, které umožní žákovi přirozeně a přitom technicky správně interpretovat skladby podle individuálních žánrových a stylových preferencí. Studium by mělo podpořit individualitu každého žáka. Významnou součástí výuky je zvládnutí techniky zpěvu na mikrofon, zpěvu s přednatočeným doprovodem a praktických dovedností, které by měly umožnit kvalitní spolupráci s živým doprovodným orchestrem nebo skupinou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- popíše správný postoj a držení těla při zpěvu
- dokáže uvolnit bradu
- správně dýchá
- zazpívá v přirozeném hlasovém rozsahu jedné oktávy
- správně artikuluje
- zazpívá jednoduché písně – lidové i umělé

2. ročník

Žák:

- zazpívá hlavovým tónem s pomocí brumenda
- zazpívá přirozeně a volně v celém rozsahu
- chápe text písně a je schopen jej kultivovaně přednést, zpívá pouze česky
- zazpívá za doprovodu klavíru či jednoduchého hudebního základu
- rozliší jednohlasý zpěv od zpěvu vícehlasého
- zná základy hlasové hygieny

3. ročník

Žák:

- zazpívá pěvecká cvičení v jeho dosažitelném rozsahu
- správně artikuluje
- rozliší základní dynamické rozdíly (p, mp, mf, f)
- rozumí zpívanému textu

4.ročník

Žák:

- vědomě rozliší hrudní a hlavový rejstřík
- ovládá princip bráničně-žebního dýchání
- správně pracuje s mikrofonem
- využívá různých hudebních doprovodů (klavír, přednatočené základy)

5. ročník

Žák:

- uvědomuje si hlasové problémy na přechodových tónech
- zná principy hlasové hygieny
- dokáže pracovat s výrazem písně
- má vyrovnané vokály v celém rozsahu
- zazpívá cvičení v rozsahu oktávy
- ovládá práci s mikrofonem

6. ročník

Žák:

- ovládá hlasová cvičení, kterými rozšiřuje hlasový rozsah
- používá další prvky dynamiky
- správně interpretuje různé druhy skladeb
- je schopen jednoduché improvizace
- samostatně studuje skladby

7. ročník

Žák:

- ovládá svůj hlas v celém rozsahu
- dokáže propojit hlavovou a hrudní rezonanci
- volí různé výrazové prostředky k interpretaci písně
- orientuje se v současném hudebním světě

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák:

- správně dýchá
- dbá na správnou artikulaci
- zná základy hlasové hygieny a dbá na jejich dodržování
- zazpívá přirozeně a volně v celém rozsahu
- ovládá hlasová cvičení, kterými rozšiřuje hlasový rozsah
- rozliší dynamické stupně a dokáže jich využít ve vlastní interpretaci (p, mp, mf, f)
- tituly adekvátní aktuálním schopnostem zazpívá s hudebním doprovodem
- rozumí zpívanému textu
- dokáže pracovat s výrazem písně
- zvládne práci s mikrofonem

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dbá o správnou hygienu hlasu
- samostatně si volí repertoár adekvátní svému hlasu a výrazu a je schopen jej samostatně nastudovat

2. ročník

Žák:

- orientuje se v různých hudebních stylech
- je žánrově vyhraněn
- dokáže zvolený repertoár zazpívat technicky i interpretačně správně
- bezpečně se orientuje v notovém zápisu

3. ročník

Žák:

- adekvátně (stylově) interpretuje různé žánry populární hudby
- jeho projev je po všech stránkách ucelený

4. ročník

Žák:

- dokáže posoudit své hlasové možnosti

- rozpozná kvalitu díla a zhodnotí vlastní i cizí interpretaci

5.3.25 Hra na baskřídllovku

Baskřídllovka (tenor, baryton) se řadí do skupiny dechových hudebních nástrojů - žesťových. Baskřídllovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími, zejména dechovými nástroji (dua, tria). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru nebo nahraných instrumentálních základů. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni v rámci předmětu kolektivní hudební praxe do komorních nebo orchestrálních těles školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje části svého nástroje a vysvětlí způsob jeho údržby
- osvojí si správné držení nástroje a dbá na vzpřímený postoj (sezení) při hře
- zabzučí na nátrubek jednoduchou melodií
- zahraje vydržované tóny a nátisková cvičení v rozsahu kvinty
- při hře rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f)

2. ročník

Žák:

- seznámí se se správnými návyky bráničně – žeberního dýchání
- rozehraje se na vydržovaných tónech v rozsahu oktávy
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbu z paměti
- zahraje v souhře s dalším nástrojem dvojhlas

3. ročník

Žák:

- používá správné návyky bráničního dýchání a nasazení tónu
- zahraje vhodnou durovou stupnici s kvintakordem v rozsahu oktávy
- zahraje a vysvětlí způsoby hry - staccato a legato
- využívá metronom při nácvičce skladeb
- interpretuje skladbu s doprovodem klavíru, nebo v souhře s dalším nástrojem
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák:

- uplatní nátiskové dovednosti a rozvine jejich rozsah dle individuálních schopností
- tvoří bezpečně tón v dynamickém rozpětí p – f
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky
- seznámí se se zásadami údržby a mazání nástroje

5. ročník

Žák:

- hraje otevřeným tónem
- dbá na intonační čistotu a pečlivé provádění frázovacích, dynamických a tempových označení
- sleduje kultivovanost hudebního projevu
- zahraje durové stupnice do 4 posuvek v rytmických variantách v rozsahu 1,5 oktávy a tónický kvintakord s obraty
- aktivně ovlivňuje nasazení, průběh a ukončení tónu, zdokonalí prstovou techniku - přesnost a rychlost pravé ruky

6. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduchou skladbu na úrovni třetího ročníku
- tvoří tón v dynamickém rozpětí pp – ff
- fixuje nátisk a prstovou a artikulační techniku
- zahraje stupnice moll do 4 posuvek + T5
- při hře používá artikulaci tenuto, staccato, portamento, retní legato

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- navrhne použití výrazových prostředků ve skladbě a jejich výběr zdůvodní
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje jednoduché melodické ozdoby (příráz, nátryl)
- zahraje z listu na úrovni 4. ročníku
- zahraje dur, moll stupnice do 5 posuvek a T5
- transponuje jednoduché melodie úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- používá správné návyky žeberně – bráničního dýchání
- osvojí si správné držení těla a nástroje
- tvoří znělý a otevřený tón v rozsahu 1,5 oktávy
- synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka
- zahraje v základních dynamických a tempových rozlišeních
- hraje skladby a cvičení vhodného rozsahu různých stylů a žánrů

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- používá techniku hry - staccato, legato, portamento, nátiskovou pohyblivost
- správně frázuje ve spojitosti s dýcháním
- zahraje skladby různých stylových období a žánrů a vyjádří svůj názor ke stylovosti hrané skladby
- zahraje stupnice dur i moll + T5 a D7
- s jistotou a pohotovostí hraje prstovou technikou, vědomě kontroluje přesnost a rychlost pravé ruky

2. ročník

Žák:

- uplatní vědomě dechovou techniku, zásady vysvětlí
- vědomě využívá dynamické rozpětí pp - ff
- používá artikulaci tenuto, staccato, portamento, retní legato, akcenty, z melodických ozdob příraz, odraz
- hraje z listu skladby na úrovni I. stupně

3. ročník

Žák:

- zahraje všechny dur a moll stupnice a akordy s obraty
- zahraje v maximálním dynamickém rozsahu tj. ppp – fff
- orientuje se samostatně v notové zápisu různých stylových období
- naladí nástroj k souhře s dalšími nástroji

4. ročník

Žák:

- hraje kvalitním znělým tónem v celém rozsahu nástroje
- samostatně nacvičí skladbu přiměřené náročnosti a vytvoří si názor na její interpretaci – zvolením vhodné dynamiky, způsobu hry a frázování vystihne náladu skladby a tu vyjádří ve své interpretaci

- nastuduje part do orchestru nebo souboru a zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání nových skladeb k interpretaci podle vlastního zaměření

5.3.26 Hra na tubu

Tuba je největší žesťový dechový nástroj. V orchestrech se tento nástroj objevuje od 19. století a hraje se na něj většinou kvůli značné hmotnosti vsedě. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími, zejména dechovými nástroji (dua, tria, komorní soubory). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru nebo nahraných instrumentálních základů. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni v rámci předmětu kolektivní hudební praxe do komorních nebo orchestrálních těles školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- předvede správné držení těla a nástroje
- využívá základy správného dýchání
- předvede správné nasazení jazykem a prstovou techniku
- zahraje krátké jednoduché cvičení, lidové písně

2. ročník

Žák:

- předvede správné dýchání
- orientuje se v notovém zápise ve svém rozsahu
- respektuje základní rytmické dělení (nota celá, půlová, čtvrt'ová)
- aplikuje dechové návyky při tvoření tónu na nátrubek
- zahraje cvičení, lidové i umělé písně, koledy, některé z paměti v rozsahu oktávy
- zahraje v souhře s dalším nástrojem dvojhlas
- zahraje lidovou píseň nebo koledu podle sluchu
- pozná náladu skladby (veselá, smutná, slavnostní)

3. ročník

Žák:

- předvede základy ideálního nátisku na bázi lehkosti
- vydržovanými tóny upevňuje správný způsob dýchání a uvolnění celého těla
- tvoří rovný a otevřený tón
- předvede prstovou techniku v rámci celých, půlových, čtvrt'ových a osminových not v pomalém tempu
- hraje písně a melodie podle sluchu
- zahraje v souhře s dalšími nástroji
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- při hře zaujímá správný postoj (posed) a má správné držení nástroje
- při hře používá správné dechové návyky
- hrou technických cvičení předvede hru vydržovaných tónů v rozsahu sexty až oktávy
- při hře rytmických cvičení dodržuje rytmický zápis
- hraje v dynamických odstínech p – mf – f
- rozlišuje základní tempa (pomalé – střední – rychlé)
- hraje cvičení a skladby krátkého rozsahu
- hraje v komorních nebo orchestrálních souborech školy

5. ročník

Žák:

- užívá žeberně – brániční dýchání, tvoří kvalitní tón a nasazení
- hrou etud a technických cvičení prokáže rozšíření hráčského rozsahu přes 1 oktávu
- hraje crescendo, decrescendo
- rozlišuje základní tempová označení
- nastuduje a zahraje jednoduché cvičení samostatně

6. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduchou skladbu na úrovni třetího ročníku
- hraje skladby a cvičení vhodného rozsahu
- nastuduje a zahraje dané cvičení, píseň, melodii samostatně
- používá artikulaci tenuto, staccato, portamento
- prokáže schopnost sólové hry v komorních a orchestrálních těles školy

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- navrhne použití výrazových prostředků ve skladbě a jejich výběr zdůvodní
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- zahraje z listu na úrovni 4. ročníku
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Přípravné studium pro žáky bez předběžné hudební přípravy:

Žák:

- používá správné návyky žeborně – bráničního dýchání
- osvojí si správné držení těla a nástroje
- tvoří znělý a otevřený tón v rozsahu 1,5 oktávy
- synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka
- zahraje v základních dynamických a tempových rozlišeních
- hraje skladby a cvičení vhodného rozsahu různých stylů a žánrů

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatňuje v plném rozsahu žeborně – bráničního dýchání a s tím související techniku nasazení a tvoření tónu, znělý tón v plném dynamickém rozsahu
- rozšiřuje své interpretační schopnosti a techniku hrou náročnějších skladeb
- zahraje skladby různých stylových období a žánrů a vyjádří svůj názor ke stylovosti hrané skladby
- zahraje obtížnější party jak v sólových, tak v souborových skladbách
- prokáže schopnost hry z listu jednoduchých skladeb

2. ročník

Žák:

- hraje kvalitním znělým tónem v celé dynamické škále
- je schopen samostatně posoudit kvalitu a barevnost tónu
- používá artikulaci retní legato, akcenty
- hraje z listu skladby na úrovni I. stupně

3. ročník

Žák:

- při hře využívá všech výrazových prostředků nástroje
- samostatně nastuduje skladby různých stylových období a žánrů, vytvoří si svůj názor na ně a umí jej vyjádřit
- orientuje se samostatně v notové zápisu různých stylových období
- naladí nástroj k souhře s dalšími nástroji
- hraje z listu složitější skladby
- samostatně pečuje a připravuje nástroj pro výkon (čištění, mazání, proplachování)

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen samostatně posoudit kvalitu a barevnost tónu nejen u své interpretace, ale rozezná různou kvalitu i u interpretů jiných
- samostatně nacvičí skladbu přiměřené náročnosti a vytvoří si názor na její interpretaci – zvolením vhodné dynamiky, způsobu hry a frázování vystihne náladu skladby a tu vyjádří ve své interpretaci
- samostatně nastuduje part do orchestru nebo souboru a zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání nových skladeb k interpretaci podle vlastního zaměření

6. Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Výtvarný obor umožňuje žákům osvojení si hlubšího vnímání okolního světa. Žáci rozvíjejí schopnosti výtvarně vyjádřit své myšlení, citění a poznání okolního světa i sebe. Výuka, realizovaná v blocích formou krátkodobých i dlouhodobějších projektů, umožňuje propojení jednotlivých předmětů oboru. Větvení a řetězení témat spolu s pronikáním do problematiky různých technik a přístupů vede k širšímu poznání a použití výtvarného jazyka. Porozumění výtvarnému jazyku pomáhá žákům nalézt pozitivní vztah k výtvarné kultuře obecně.

6.1 Organizace výuky

6.1.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty

Přípravná výtvarná výchova

učební plán: PVV

Povinné předměty		1. r.	2. r.	Minimum hodin za 2 roky
Přípravná výtvarná výchova	kolektivní výuka	2	2	4
Celkem hodin v ročníku		2	2	4

Základní studium I. stupně

učební plán: V – I

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	Minimum hodin za 7 let
Plošná tvorba	kolektivní výuka	1,5	2	2	2	2	2	2	20
Prostorová tvorba		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Objektová a akční tvorba		0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Minimální počet hodin v ročníku		2	3	3	3	3	3	3	20

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s výtvarnou přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: V – II - 01

učební plán: V – II – 01 Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Plošná tvorba	kolektivní výuka	2	2	2	2	12
Prostorová tvorba		0,5	0,5	0,5	0,5	
Objektová a akční tvorba		0,5	0,5	0,5	0,5	
Minimální počet hodin v ročníku		3	3	3	3	12

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro žáky bez předchozí výtvarné přípravy a žáky, jejichž výtvarná příprava nedosahuje úrovně absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: V – II – 02

Povinné předměty		PS	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Plošná tvorba	kolektivní výuka	1,5	2	2	2	2	12
Prostorová tvorba		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Objektová a akční tvorba		0	0,5	0,5	0,5	0,5	
Minimální počet hodin v ročníku		2	3	3	3	3	12

Studium pro dospělé

učební plán: V - III

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Plošná tvorba	kolektivní výuka	1	1	1	1	8
Prostorová tvorba		0,5	0,5	0,5	0,5	
Objektová a akční tvorba		0,5	0,5	0,5	0,5	
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	2	8

6.1.2 Organizace výuky

- Všechny předměty výtvarného oboru jsou vyučovány kolektivní formou, a to ve skupinách maximálně 15 žáků
- Výuka je realizována v blocích 1x týdně po 2 nebo 3 hodinách podle výše minimální disponibilní hodinové dotace pro konkrétní ročník
- Výuka může být realizována v jiné než týdenní formě organizace studia, celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu
- Výuku je možné realizovat společně pro žáky různých ročníků I. stupně základního studia, II. stupně základního studia a studia pro dospělé
- Součástí výuky výtvarného oboru je i oblast Recepce a reflexe výtvarného umění. Výuka v ní obsažené problematiky teorie a dějin výtvarného umění je realizována v rámci jednotlivých bloků výuky uvedených předmětů výtvarného oboru
- Žáci ve věku od 5 do 7 let jsou přijímáni do přípravné výtvarné výchovy. Přijetí do 1. ročníku základního studia I. stupně není podmíněno absolvováním předmětu přípravná výtvarná výchova
- Žáci od 7 do 13 let jsou přijímáni ke studiu vždy do 1. ročníku I. stupně základního studia. Na konci tohoto ročníku mohou vykonat rozdílové komisionální zkoušky z povinných předmětů do kteréhokoliv ročníku I. stupně. O zařazení do vyššího ročníku rozhoduje ředitel školy na základě doporučení komise
- Žáci od 14 let jsou přijímáni do 1. ročníku II. stupně základního studia nebo do přípravného studia II. stupně
- Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob i formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výstupy pro studium

pro dospělé tvoří učitel s ohledem na individuální potřeby a zaměření příslušného žáka

6.2 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů výtvarného oboru

6.2.1 Přípravná výtvarná výchova

Studium je určeno pro děti ve věku 5 – 7 let (předškoláci a 1. třída ZŠ) a trvá maximálně 2 roky. Cílem tohoto předmětu je vytvoření základních dovedností a pracovních návyků potřebných pro další studium výtvarného oboru v rámci ZUŠ.

Vzhledem k tomu, že někteří žáci navštěvují pouze jeden ročník PVV a jiní 2 ročníky, je náplň učebních osnov pro oba ročníky prakticky stejná. Odlišně jsou však voleny metodické postupy – tak, aby byly adekvátní příslušné věkové skupině žáků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Žák:

- dokáže komunikovat s učitelem o své výtvarné práci
- umí pozorovat a identifikovat stopy nástroje (tužka, rudka, uhel, perko, dřívko, štětec)
- dokáže uvolnit ruku při držení tužky, uhlu, štětce a dalších nástrojů
- formou her pozná a dokáže pojmenovat různé materiály (keramická hmota, papír, přírodní materiály)
- zná paletu základních vyjadřovacích prostředků výtvarného umění – linie, plocha, barva
- pojmenuje základní výtvarné techniky – kresba, malba, koláž, frotáž , případně další
- pomocí experimentů a her s materiály a nástroji dokáže rozlišit různé tvary, barvy a povrchy
- spojení fantazie a elementárního výtvarného cítění dokáže využít pro výraz své výtvarné práce

6.2.2 Plošná tvorba

Zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na vnitřní svět žáka. Tvorba je postavena na volné tematice, která obohacuje myšlení i emotivitu žáka. V souvislosti s daným tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Zájem vzbuzuje experimentování s materiály, nástroji nebo postupy, které rozvíjejí tvo-

řivost a fantazii. Způsoby vyjádření navazují na klasické výtvarné postupy, na kombinování klasických i netradičních technik. Plošná tvorba zahrnuje kresbu, malbu, grafiku, koláž a dekorativní činnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ve spolupráci s učitelem umí ve svém okolí aktivně vyhledat vhodné podněty a adekvátně svému věku je výtvarně zpracovat
- pod vedením učitele kreslí a maluje své zážitky, představy a pocity
- způsobem odpovídajícím věku komunikuje o výtvarné problematice a řešení konkrétních výtvarných úkolů
- vědomě používá obrazotvorné prvky (plocha, světlo, objem, textura)

2. ročník

Žák:

- umí zachytit barevné rozdíly a kontrasty, vnímá barvy ve světě kolem nás
- zvládne práci s pastely, užívá roztírání, vrstvení, rozmývání
- dokáže využívat několik barev, maluje odstíny jedné barvy
- dokáže přenést svoje zážitky a vnitřní svět do výtvarné práce – barvou, tvarem, linií, a to s důrazem na osobnost jedince

3. ročník

Žák:

- dokáže výtvarnými prostředky ztvárnit vlastní představy o světě kolem sebe
- používá kontrasty světlých a tmavých, teplých a studených, sytých a nesy-
tých barev
- charakterizuje vlastnosti plošného tvaru – velikost, pravidelnost, proporce,
povrch nebo barevnost tvaru
- v elementární rovině zvládá základní grafické techniky – koláž, linoryt
- s pomocí učitele kombinuje kresebné, malířské a grafické techniky

4. ročník

Žák:

- zachycuje výtvarný přepis skutečnosti, lineární a barevný, chápe pojem kompozice
- experimentuje a hledá nová řešení použitím linií, barev a tvarů
- zdokonalení techniky kresby a malby dokáže záměrně využít i v jejich netra-
dičních formách

5. ročník

Žák:

- k realizaci zvoleného námětu umí vybrat odpovídající výtvarnou techniku
- ve volné tvorbě dokáže uplatnit rukopis a osobitost výrazu
- zachycuje vzájemné vztahy prvků v prostoru (opakování, rytmus, pohyb)
- využívá možnosti grafických technik
- v rámci svých schopností umí zaujmout vlastní stanovisko k danému výtvarnému záměru a s pomocí učitele najde jeho řešení

6. ročník

Žák:

- na základě pozorování dokáže porovnat přírodní jevy a materiály (kontrasty, podobnost), volí adekvátní výtvarný jazyk pro jejich zachycení, dokáže porovnat záměr a výsledek
- navrhne kompoziční variace, částečně se orientuje v poučení o perspektivě
- umí použít dekorativní práce (písmo jako výtvarný prvek)
- reaguje na výtvarné umění (parafráze, karikatura, výtvarný přepis)
- chápe a ovládá základní pojmy z dějin výtvarného umění

7. ročník

Žák:

- cíleně používá parafráze, volného zpracování předlohy
- vědomě se rozhoduje pro téma práce a vhodnou techniku plošného vyjádření
- chápe rozlišení na volnou a studijní kresbu
- zvládá kresbu a malbu na velké formáty (do formátu A 1)
- vědomě komponuje dílo dle svých schopností
- využívá grafické dovednosti
- dokáže popsát a zdůvodnit využití tvůrčí postupy

Přípravné studium pro žáky bez předběžné výtvarné přípravy:

Žák:

- v rámci svých individuálních schopností vědomě používá prvky plošného vyjádření (linie, barva, tvar, objem)
- dokáže realizovat zvolený námět prostřednictvím samostatně zvolené odpovídající techniky a postupu zpracování
- vlastním poznáním i sebepoznáním vědomě přenáší smyslové podněty do výtvarného jazyka
- dokáže komponovat tvarové, barevné i prostorové vztahy
- orientuje se v základních technikách (kresebných, malířských i grafických) a dokáže je kombinovat

- používá základní výtvarné pojmy a na úrovni elementárních znalostí se orientuje v historii i současnosti výtvarného umění (základní slohy, směry)

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- samostatně komponuje tvarové a barevné vztahy
- v rámci tvorby umí uplatnit všechny znalosti a dovednosti získané na I. stupni základního studia
- umí si vědomě zvolit téma tvorby a vhodnou techniku pro jeho zpracování
- orientuje se v historickém vývoji uměleckých slohů a směrů
- je schopen kvalifikované diskuse nad výtvarným dílem

2. ročník

Žák:

- využívá získané schopnosti a dovednosti v uměleckém procesu vlastní volné tvorby
- ve volné tvorbě samostatně vyjadřuje své pocity a představy, do vlastní tvorby dokáže transformovat nové poznatky a zkušenosti
- dokáže vytvořit tvůrčí přepis skutečnosti
- informovaně se vyjadřuje k současnému umění a dokáže jej adekvátně hodnotit

3. ročník

Žák:

- dospěl k vlastnímu výtvarnému výrazu, promyšlenému, procítěnému a technicky zvládnutému projevu
- je schopen vědomě používat veškeré prvky plošného vyjádření
- má svůj názor na realizaci výtvarného díla a umí tento názor pomocí věcných argumentů obhájit
- chápe roli výtvarného umění v různých oblastech života

4. ročník

Žák:

- ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby
- respektuje odlišnosti, dokáže věcně argumentovat a prezentovat práci vlastní i jiných
- rozlišuje i propojuje obsah a formu, originálně řeší výtvarné problémy,
- experimentuje, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy
- umí pracovat s obecně užitými termíny, znaky a symboly, využívá analýzu, parafrázi, posuny významu, abstrakci aj.

- navrhne, realizuje, zdokumentuje a obhájí svou absolventskou práci

6.2.3 Prostorová tvorba

Učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínů, objemů plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešení drobných sochařských skic. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování a konstruování. Významnou roli hraje vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. Prostorová tvorba zahrnuje modelování, tvarování, keramiku, umělecká řemesla (šperk, drátkování apod.) a design.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník

Žák:

- pojmenuje pomůcky a materiály, které používá (hlína, špachtle ...)
- při práci s hlínou postupuje od válečku k plátu
- dokáže vytvořit plastiku postupným přidáváním hlíny
- zvládne postup, kterým zanechá stopy v materiálu (struktury, textury)

2. ročník

Žák:

- dokáže plasticky ztvárnit skutečnost prostřednictvím trojrozměrného výtvarného díla
- vytváří a tvaruje hliněný plát
- samostatně buduje miskovité tvary

3. ročník

Žák:

- modeluje základní prostorové tvary a zanechává stopy v materiálu
- intuitivně využívá výtvarnou kompozici (plastika, reliéf)

4. ročník

Žák:

- využívá vlastnosti materiálů a jejich vliv na výtvarnou formu (hlína, sádra, přírodní materiály)
- při modelování uplatňuje tvořivé myšlení s cílem dosáhnout originality zpracování
- za pomoci experimentování nachází optimální řešení při vzniku keramického díla

- dokáže rozlišit užitou a užitkovou tvorbu

5. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti a buduje větší duté tvary
- experimentuje s výtvarným rytmem a proporčními vztahy

6. ročník

Žák:

- vytváří nefigurativní plastiky jako parafráze pocitů a představ
- vyjadřuje prostorovou kompozici pomocí konstrukcí a kašírování
- používá odlévání pomocí sádry

7. ročník

Žák:

- vytváří studijní sochařské pojetí reliéfu
- modeluje realistický objekt (podobiznu, portrét)
- orientuje se v oblasti volné a užitě keramiky
- spolupracuje s pedagogem při zakládání keramické pece
- umí adekvátně používat výtvarnou terminologii (reliéf, socha, plastika, užitá a užitková tvorba)
- samostatně zvolí téma a zpracuje ho v závěrečné práci

Přípravné studium pro žáky bez předběžné výtvarné přípravy:

Žák:

- dokáže samostatně pracovat s hmotou (hlína, sádra ...) a využívá jejich vlastností adekvátně konkrétnímu úkolu
- modeluje podle skutečnosti
- vytváří nefigurativní plastiky formou odpovídající zvolenému tématu
- orientuje se v oblasti volné a užitě keramiky včetně historického vývoje v této oblasti
- na základě individuálních zkušeností a vědomostí je schopen prezentovat vlastní názor na konkrétní dílo

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- v konkrétní výtvarné práci využívá všechny znalosti, dovednosti a zkušenosti získané při studiu na I. stupni
- tvoří z keramické hlíny, vymýšlí a vytváří keramické předměty
- umí pracovat s návrhem až po konečnou realizaci

- modeluje figurální skici

2. ročník

Žák:

- v konkrétním výtvarném díle umí provázat realitu a stylizaci
- tvoří objekty na různá zadaná témata
- převede realitu do výtvarné kompozice

3. ročník

Žák:

- vybírá si pro svou tvorbu odpovídající uměleckou orientaci
- intuitivně vytvoří individuální projekt
- navrhne, realizuje a obhájí design předmětů

4. ročník

Žák:

- formou plastiky, reliéfu nebo sochy interpretuje vlastní názor na mezilidské vztahy nebo jiná obecně pojatá témata
- modifikuje skutečnost do volného vyjádření představ, a to různými způsoby a technikami – figurací, abstrakcí deformací, stylizací a podobně
- vnímá výtvarnou kulturu v historických souvislostech a dokáže tyto souvislosti popsat

6.2.4 Objektová a akční tvorba

Vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem. Objektová a akční tvorba zahrnuje asambláž, instalace, koncept, land art, street art.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2. ročník

Žák:

- formou her se naučí vnímat vlastní pocity a dokáže je vyjádřit pomocí slova, pohybu nebo zvuku
- s pomocí učitele využívá vlastností pozorovaných materiálů a předmětů (papír, textil, drát ...) ve výtvarných aktivitách

3. ročník

Žák:

- umí se orientovat v okolním prostředí jako prostoru pro výtvarnou aktivitu
- s pomocí učitele dokáže na základě pozorování a vnímání sebe sama najít originální řešení dané výtvarné akce

4. ročník

Žák:

- umí samostatně využít vlastností materiálů a předmětů
- podílí se na výtvarném řešení vymezeného prostoru
- dokáže vnímat a identifikovat kontrasty a vazby a na základě vzájemného porovnání je hodnotit

5. ročník

Žák:

- podílí se na vytváření nového výtvarného prostoru
- je schopen pocitově vnímat a prožívat krajinu nebo městské prostředí
- umí vyjádřit vlastní pocity v kontextu výtvarné akce

6. ročník

Žák:

- na základě získaných poznatků využívá vazby mezi prvky a materiály
- dokáže samostatně porovnat záměr a výsledek výtvarné akce
- na základě individuálních zkušeností vyjádří vlastní názor na nový výtvarný prostor

7. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit vlastní originální prostor
- svoje výtvarné postupy odpovídající terminologií popíše a zdůvodní
- dokáže hodnotit a porovnávat práce ostatních žáků

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- navštěvuje nové prostory různých charakteristik (historické, industriální, exteriéry, interiéry) a dokáže je popsat
- umí vyjádřit vlastní pocity v kontextu s daným prostředím

2. ročník

Žák:

- s pomocí učitele vybere – s ohledem na jejich kvalitu – objekty vhodné pro realizaci výstavy
- dokáže využít vlastnosti materiálu v kontextu s tématem
- v rámci týmové práce na výtvarné akci dokáže uplatnit vlastní znalosti, dovednosti a zkušenosti

3. ročník

Žák:

- při realizaci výstavy samostatně vybírá vhodné objekty a navrhuje konkrétní estetické řešení prostoru
- orientuje se v terminologii akční tvorby a umí ji využít při prezentaci vlastní tvorby

4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně navrhnout a realizovat výstavu
- samostatně se orientuje v daném prostoru a dokáže si vybrat podněty pro svoji tvorbu
- navrhne, realizuje a zdokumentuje svoji práci, následně ji dokáže prezentovat

7. Vzdělávací obsah tanečního oboru

Tanec patří mezi nejstarší lidské aktivity, i když se jeho funkce v průběhu doby měnily. V současnosti směřuje základní vzdělání v rámci tohoto oboru ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka, a to jak po stránce tělesné, tak i duševní. Využívá k tomu celé řady pohybových a tanečních aktivit, které jsou modifikovány podle schopností a možností konkrétního žáka. Kultivace pohybového projevu je vhodným předpokladem jak pro další působení na neprofesionální nebo i profesionální taneční scéně, tak pro řadu aktivit, kde je pohybová kultura vhodným předpokladem.

7.1 Organizace výuky

7.1.1 Tabulky hodinových dotací pro jednotlivé předměty

Přípravná taneční výchova

učební plán: PTV

Povinné předměty		1. r.	2. r.	Minimum hodin za 2 roky
Přípravná taneční výchova	kolektivní výuka	2	2	4
Celkem hodin v ročníku		2	2	4

Základní studium I. stupně

učební plán: T - I

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	Minimum hodin za 7 let
Taneční průprava	kolektivní výuka	1	1	1					20
Taneční praxe		1	1	1	1	1	1	1	
Klasický tanec			1	1	1	1	1	1	
Současný tanec					1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		2	3	3	3	3	3	3	20

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s taneční přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: T – II - 01

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Taneční praxe	kolektivní výuka	1	1	1	1	12
Klasický tanec		1	1	1	1	
Současný tanec		1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		3	3	3	3	12

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro žáky bez předchozí taneční přípravy a žáky, jejichž taneční příprava nedosahuje úrovně absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: T – II – 02

Povinné předměty		PS	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Taneční praxe	kolektivní výuka	1	1	1	1	1	12
Klasický tanec		0,5	1	1	1	1	
Současný tanec		0,5	1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		2	3	3	3	3	12

Studium pro dospělé

učební plán: T – III

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Taneční praxe	kolektivní výuka	2	2	2	2	8
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	2	8

7.1.2 Organizace výuky

- Všechny předměty tanečního oboru jsou vyučovány kolektivní formou, a to ve skupinách maximálně 15 žáků
- Výuka v přípravném studiu je realizována s dvouhodinovou dotací. S ohledem na zvolený vzdělávací obsah a zaměření školy lze tuto dotaci snížit až na jednu hodinu týdně
- Výuka v I. a II. stupni je realizována v blocích 1x týdně po 2 nebo 3 hodinách podle výše minimální disponibilní hodinové dotace pro konkrétní ročník
- Výuka může být realizována v jiné než týdenní formě organizace studia, celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu
- Výuku je možné realizovat společně pro žáky různých ročníků I. stupně základního studia, II. stupně základního studia a studia pro dospělé
- Součástí výuky tanečního oboru je i oblast Recepce a reflexe tanečního umění. Výuka v ní obsažené problematiky teorie tanečního umění je realizována v rámci jednotlivých bloků výuky uvedených předmětů tanečního oboru
- Žáci ve věku od 5 do 7 let jsou přijímáni do přípravné taneční výchovy. Přijetí do 1. ročníku základního studia I. stupně není podmíněno absolvováním předmětu přípravná taneční výchova
- Žáci od 7 do 13 let jsou přijímáni ke studiu vždy do 1. ročníku I. stupně základního studia. Na konci tohoto ročníku mohou vykonat rozdílové komisionální zkoušky z povinných předmětů do kteréhokoliv ročníku I. stupně. O zařazení do vyššího ročníku rozhoduje ředitel školy na základě doporučení komise
- Žáci od 14 let jsou přijímáni do 1. ročníku II. stupně základního studia nebo do přípravného studia II. stupně
- Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob i formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výstupy pro studium pro dospělé tvoří učitel s ohledem na individuální potřeby a zaměření příslušného žáka

7.2 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů tanečního oboru

7.2.1 Přípravná taneční výchova

Studium je určeno pro děti ve věku 5 – 7 let (předškoláci a 1. třída ZŠ) a trvá maximálně 2 roky. Cílem tohoto předmětu je kultivovat jejich přirozené pohybové aktivity, a tak vytvořit předpoklady pro jejich další studium tanečního

oboru. Hravou formou jsou žáci seznamováni se základními činnostmi a dovednostmi, které jim následně usnadní vstup do základního studia ZUŠ.

Vzhledem k tomu, že někteří žáci navštěvují pouze jeden ročník PTV a jiní 2 ročníky, je náplň učebních osnov pro oba ročníky prakticky stejná. Odlišně jsou však voleny metodické postupy – tak, aby byly adekvátní příslušné věkové skupině žáků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník

Žák:

- dokáže vnímat rytmus slov a vytleská jednotlivé slabiky
- koordinuje pohyb s hudebním doprovodem (chůze, pochod, poskok)
- provede cviky a skoky zvyšující jeho obratnost (žabák, zajíček, rak, medvěd, vajíčko apod.)
- rozlišuje zpevnění a uvolnění těla (při lehu na zádech, ve stoji a v pohybu)
- improvizuje na hudební doprovod odpovídající jeho věku (na základě motivačního rozhovoru či příběhu)
- doprovodí hudební skladbu zpěvem a tleskáním
- koordinuje pohyb s vlastním rytmickým doprovodem (chůze, pochod, cval s tleskáním)
- provede základní gymnastické a obratnostní cviky (převaly, sudy, kotoul vpřed, kolébka, svíčka)
- dle svých možností zvýší své pohybové dispozice a rozsah (motýlek, mašinka, placka)
- ovládá základní druhy sedů (snožný, roznožný, turecký) a lehů (na zádech na břiše)
- zatančí základní kroky (cval, zakopávaný, dvojposkočný)
- spolupracuje s ostatními žáky, společně utvoří dvojice, kruh, řadu, zástup
- při pohybu na volnosti umí vnímat svůj taneční prostor a prostor ostatních žáků

7.2.2 Taneční průprava

V předmětu Taneční průprava se žáci postupně seznamují s průpravnými cviky i základními technikami tanečního umění, zdokonalují základní držení těla a práci s jeho jednotlivými částmi. Zejména prostřednictvím řady cvičení a základů lidových tanců zvyšují svou pohyblivost, zlepšují orientaci v prostoru a kultivují své pohybové návyky.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- průpravnými cviky na zemi a ve stoji zvýší pohyblivost jednotlivých částí dolních končetin (nártu, Achillova šlacha, podkolenní vazy)
- dokáže vědomě pracovat s trupem (prohnutí, zaoblání) v sedu na patách, v kleku, se vzporem
- v lidovém tanci zná a uplatní správné držení těla s rukou v bok
- ovládá dvojposkočný krok vpřed, na místě, v otáčení na místě, ve dvojici v držení za ruce
- orientuje se v prostoru a chápe pojmy čelem, zády, bokem, vpravo, vlevo
- zvládne chůzi přes špičku a přes patu

2. ročník

Žák:

- provede cviky zvyšující pohyblivost páteře a šíje v sedu snožném, roznožném, v lehu na břicho (úklon, předklon, záklon)
- samostatně zvládne krátké gymnastické sestavy (kotoul, převal, holubička, poskoky, hvězda, svíčka apod.)
- kontroluje pohyb paží a doprovází jimi svůj taneční projev (průpravné cviky, volná improvizace)
- uplatní měkké pérování v lidovém tanci (houpavá chůze, polka)
- je schopen tance po kruhu v držení za ruce i bez držení, udržuje rozestupy

3. ročník

Žák:

- zvýší dle svých možností rozsah a pohybové dispozice (provaz, rozštěp, most)
- provede cviky posilující svalstvo dolních končetin (švihy v lehu na zádech, na boku, na břicho)
- provede maximální propnutí nártu, pološpičku a flex
- je schopen postupného odvíjení, zaoblání páteře ze stoje do dřepu a zpět (rolling)
- zná lidové kroky (dvojposkočný, skočná, polka) a využívá je v tanci ve dvojici (v držení za ruce, za lokty)
- uplatňuje pojmy „po a proti“ směru tance

7.2.3 Taneční praxe

Je předmětem, ve kterém mají žáci tanečního oboru už v průběhu 1. ročníku I. stupně základního studia možnost uplatnit schopnosti a dovednosti získané jak absolvováním Přípravné taneční výchovy (není podmínkou), tak současným studiem Taneční průpravy (výuka probíhá v blocích, spojujících oba předměty). Výuka taneční praxe probíhá ve všech ročnících I. i II. stupně základního studia a umožňuje žákům realizovat jejich pohybové představy v nejrůznějších podobách, směrech a žánrech včetně pohybového divadla, pantomimy nebo improvizace na různé hudební žánry a směry.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pohybově ztvární svou představu (pohyb zvířete, známá činnost)
- reaguje na pohybový projev ostatních žáků
- je schopen improvizovat pohyb na známou píseň

2. ročník

Žák:

- improvizuje na tématické zadání (v lese, na louce, v zahradě, v létě, v zimě apod.)
- při tvorbě dokáže spolupracovat ve skupině s ostatními žáky

3. ročník

Žák:

- vytvoří ve skupině jednoduchou choreografii na jemu známou lidovou píseň a využije v ní naučených kroků
- hodnotí nápaditost a provedení ostatních členů skupiny

4. ročník

Žák:

- improvizuje na jednoduché náměty podpořené hudebním doprovodem
- aktivně se zapojuje do skupinové tvorby
- rozpozná pomalá a rychlá tempa a uzpůsobí jim svůj taneční projev
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění

5. ročník

Žák:

- adekvátně svým schopnostem interpretuje zadaný pohybový úkol
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- improvizuje na rozličná pohybová a hudební zadání (pohybové divadlo, pantomima, různé hudební žánry, styly)
- v rozsahu dosažené technické úrovně uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý projev
- v rámci skupinové tvorby se orientuje v rytmické a dynamické souhře

6. ročník

Žák:

- do volné improvizace dokáže zapojit předem zvolené prvky či kroky
- rozpozná základní sudé a liché metrum a koordinuje s ním svůj pohyb (vlastní improvizace)
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- podílí se na tvorbě taneční kompozice
- dokáže zhodnotit dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů

7. ročník

Žák:

- vědomě užívá zásady správného postavení těla a jeho částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- nově naučené kroky či prvky zařadí přirozeným způsobem do svého tanečního projevu
- pohybem vyjádří určitý pocit nebo náladu
- užívá základní odborné názvosloví
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- přistupuje odpovědně k přípravám na vystoupení, spolupracuje s dalšími členy taneční skupiny, zapojuje se do různých interpretačních i tvůrčích činností
- dokáže zhodnotit své předpoklady a výkon v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- vědomě využívá všech získaných znalostí a dovedností pro zkvalitňování svého pohybového výrazu, provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti
- vnímá komplexně taneční projev svůj i jiných tanečníků (techniku, taneční výraz, obsah sdělení) a je schopen objektivního hodnocení a sebehodnocení

2. ročník

Žák:

- adekvátně věku a schopnostem si uvědomuje svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor
- podílí se společně s učitelem na dotváření choreografií a frází
- dokáže osobitým způsobem realizovat improvizaci nebo pohybové zpracování zadané hudební předlohy
- při improvizaci používá techniku z různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu jejího provedení
- prostřednictvím improvizace hledá osobité vyjádření jako základ pro autorskou tvorbu

3. ročník

Žák:

- dovede tvořit svým vlastním tanečním jazykem s využitím různých tanečních technik
- zvolí pohybové nebo taneční zpracování zadaného tématu (konkrétní situace, pocit, nálada, vlastnost, místo, osoba, věc apod.)
- tvoří individuálně nebo ve skupině vlastní choreografie s využitím všech získaných pohybových dovedností

4. ročník

Žák:

- chápe potenciál tanečního umění jako společenského dialogu
- vnímá neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka
- dokáže využít pohyb k osobnímu sdělení, ke komunikaci mezi svou osobností a okolním světem
- umí vnímat a hodnotit toto sdělení v tanečním projevu ostatních

- zapojuje se při scénickém řešení choreografického díla (kostýmy, osvětlení, rekvizity, scéna)
- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby
- dokáže hodnotit vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla
- vnímá a hodnotí choreografické dílo, diskutuje o něm a své názory, myšlenky a postoje vyjadřuje na základě věcných argumentů

7.2.4 Klasický tanec

Tento předmět je tradiční součástí výuky tanečního oboru. Žáci se v něm seznamují se elementární prvky baletní techniky, prostřednictvím praktického nácviku si osvojují i základní odbornou terminologii. Součástí výuky může být – podle dispozic žáků – i tanec na špičkách.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

2. ročník

Žák:

- zná správné postavení nohou v I. pozici paralelní a mírně vytočené
- na volnosti uplatňuje správné držení těla a paží v přípravné a I. pozici
- popíše správné postavení tanečníka čelem k tyči (příprava a závěr)
- provede battement tendu de côté (v postavení čelem k tyči)
- provede cvik degagé de côté (v postavení čelem k tyči)

3. ročník

Žák:

- zná správné postavení nohou ve II. pozici paralelní a vytočené
- uplatňuje správné držení těla a paží ve II. a III. pozici
- popíše správné postavení tanečníka bokem k tyči (příprava a závěr)
- provede battement tendu en croix s přetočením
- provede grand battement vzad (v postavení čelem k tyči)
- provede battement relevé lent vpřed a vzad (v postavení bokem k tyči)

4. ročník

Žák:

- popíše správné postavení nohou v I. a II. pozici v klasickém tanci (paralelní a vytočená)

- ve výše zmíněných pozicích provede cviky demi-plié, grand plié, relevé, a to v postavení bokem k tyči
- doprovodí uvedené cviky pohybem paží port de bras
- relevé provede s výdrží na volnosti
- zvládne pozici nohou zvanou passé na zemi, ve stoje (v postavení čelem k tyči)
- provede sauté (skoky) ve výše zmíněných pozicích a zvládne jejich střídání

5. ročník

Žák:

- popíše správně postavení nohou a těla V. pozici
- provede v této pozici již známé cviky u tyče (demi-plié, grand plié, relevé, battement tendu)
- zvládne správně natačení hlavy při cvičení u tyče
- v pohybu po prostoru zvládne jednoduché točky se směřováním hlavy (vpravo i vlevo)
- ovládá stříškový běh s měkkým dopadem a maximálním propnutím nártů

6. ročník

Žák:

- provede průpravné cviky techniky Kniazev pro správné vytočení kyčelního kloubu
- doprovodí citlivým pohybem hlavy pohyby paží na volnosti port de bras
- v postavení na volnosti ovládá již naučené cviky u tyče
- postavení u tyče provede rond de jambe en dehors a en dedans
- provede průpravný cvik grand battement s postupem z místa

7. ročník

Žák:

- popíše III. a IV. pozici nohou v klasickém tanci
- bez obtíží kombinuje pozice paží a zvládá plynulý přechod mezi nimi
- zná specifickou přípravu pro cvik rond de jambe en dehors a en dedans v postavení u tyče a na volnosti
- zvládne cviky adagio na volnosti (fondu, battement relevé lent, développée)
- provede skoky changement a échappée na volnosti
- užívá základní odborné názvosloví

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti

- udělá průpravný cvik pro krok pas de bourrée v postavení u tyče
- provede piruetu a přípravu na ni
- využívá citlivě doprovodné pohyby hlavy a paží, arabesky, pózy
- ovládá krok chassé a kombinuje ho s dálkovým skokem
- orientuje se v prostoru, přetáčí se při výměně nohou na pravý či levý roh (do bodu 2 a 8)

2. ročník

Žák:

- zvládne krok s otočením a doprovodem paží zvaný soutenu
- umí piruety s postupem z místa se zastavením v póze
- předvede dálkový skok jelení
- v postavení u tyče předvede hluboký předklon a záklon se správným držením těla a nohou
- na volnosti předvede dégagé s doprovodem paží a hlavy

3. ročník

Žák:

- provede cvik assemblé en avant a en arriére, s ním spojené průpravné cviky a finální podoby assemblé s výskokem a doprovodným pohybem hlavy
- ovládá skok changement z místa vpřed, vzad, stranou s přetočením těla o 360°
- pozorně vnímá předváděné kombinace prvků a dovede je ve správném pořadí zopakovat

4. ročník

Žák:

- provede cviky enveloppé a developpé v rámci svých dispozic, nejlépe na 90°
- je schopen analýzy jednotlivých cviků v klasickém tanci
- popíše jejich správné provedení
- zná zákonitosti použití pohybů hlavy a paží v klasickém tanci
- zvládne kombinace několika cviků v cvičení u tyče a na volnosti
- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby

7.2.5 Současný tanec

Tento předmět je do výuky zařazen od 4. ročníku, vzhledem k tomu, že předpokládá už předem vytvořené jisté pohybové základy. Jeho součástí je tanec jazzový, výrazový a scénické. Ve svém pojetí je schopen nejvíce odrážet individuální osobnost každého žáka, proto je při jeho výuce – vedle nezbytné technic-

ké průpravy – kladen velký důraz na osobitost, individualitu a improvizaci, a to zejména v rámci II. stupně základního studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

I. stupeň základního studia

4. ročník

Žák:

- dosáhne absolutního uvolnění těla v lehu na zemi
- je schopen z tohoto uvolnění postupně rozvíjet jednoduchý pohyb bez silového zatížení
- ovládá kyvadlový švih paží se zhoupnutím v kolenou a s pohledem hlavy za paží, popř. s výskokem

5. ročník

Žák:

- provede vlnu páteře v kleku a klade důraz na prvotní impuls a plynulost pohybu
- popíše správné držení těla a pohyb nohou při běhu se sníženým těžištěm
- rozvíjí pohyby paží – zvládá vyvažování paží a pohyby paží vedoucí od loktů
- při chůzi využívá vyvažování paží

6. ročník

Žák:

- provede vlnu páteře ve stoji snožném se zhoupnutím v kolenou
- naváže na tento pohyb běh z přepadu
- předvede jazzovou chůzi přes pološpičku vpřed, bokem
- zapojí do chůze horní polovinu těla, která pohyb doprovází náklonem, odklonem, apod.

7. ročník

Žák:

- zvládá běh po prostoru s přepadem a plynulé střídání směru běhu vzad a vpřed
- provede kontrakci v boku v lehu na zádech
- rozvine tento pohyb až do zabalení, do kleku a po uvolnění se vrací zpět do výchozí pozice
- užívá základní odborné názvosloví

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti
- zvládá horizontální švih paží s náklonem hrudníku a pohledem za paží
- provede kontrakci směrem vpřed z lehu na zádech do polosedu
- pohybuje se po prostoru pomyslně veden jednou částí těla (hrudníkem, bokem, ramenem, hlavou apod.)
- ovládá jazzové prvky jako je točení s postupem z místa, točení v demi-plié, výpady apod.)

2. ročník

Žák:

- zvládá horizontální švih paží s otočením o 360°, s výskokem a postupem po diagonále
- zapojí naučené švihy paží do vlastního volného projevu
- vede pohyb druhého žáka náznakem a jemným dotykem
- zdokonalí vnímání jednotlivých částí svého těla a jejich možností prostřednictvím osobitého tanečního projevu svého a ostatních žáků

3. ročník

Žák:

- provede izolované pohyby (suny, kroužení, podsazení) hrudníku, boků a pánve
- rozvine tyto pohyby v krokových variacích či choreografických sestavách
- během improvizace prohloubí vnímání ostatních žáků v prostoru a je schopen reagovat na jejich pohyby a dotvářet tak taneční projev celé skupiny

4. ročník

Žák:

- předvede výrazový skok se silným prvotním impulzem, prohnutím páteře a měkkým dopadem
- provede ve stoji boční a centrální kontrakce celého těla
- při volné improvizaci dokáže uplatnit dynamiku pohybu dle svého uvážení
- umí střídát protikladné pohyby napětí a uvolnění těla nebo jeho jedné části
- dokáže citlivě vnímat hudební doprovod a doprovodit jej bez zábran vlastním tanečním projevem
- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby
- zapojuje se při scénickém řešení choreografického díla (kostýmy, osvětlení, rekvizity, scéna)
- dokáže hodnotit vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla

8. Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru

Literárně-dramatický dává žákům možnost vzdělávat se v oblasti divadelního a slovesného projevu, a to prostřednictvím hereckých, pohybových, hudebních i výtvarných činností. Ve výuce žáci získávají nejen příslušné praktické dovednosti, ale také znalosti českého i světového divadla (nejen teoreticky, ale i prostřednictvím aktivního zpracování námětů i literárních nebo dramatických děl). Kolektivní výuka také významným způsobem rozvíjí sociabilitu žáků (sebeoznání, sebekontrola, vnímání ostatních, schopnost reagovat a řešit nejrůznější situace).

Základem výuky je prakticky po celou dobu studia dramatická hra. Žák v ní pracuje se všemi dostupnými výrazovými prostředky, které ve vzájemném propojení využívá pro individuální i kolektivní dramatické sdělení. Díky „hře v roli“, rozvíjí žák své schopnosti reagovat, kultivuje svůj projev, rozvíjí své herecké (režisérské, hudební, výtvarné) nadání, ale dochází i k potřebnému uvolnění a zábavě.

8.1 Organizace výuky

8.1.1 Tabulky hodinových dodací pro jednotlivé předměty

Přípravná dramatická výchova		učební plán: PDV		
Povinné předměty		1. r.	2. r.	Minimum hodin za 2 roky
Přípravná dramatická výchova	kolektivní výuka	2	2	4
Celkem hodin v ročníku		2	2	4

Základní studium I. stupně**učební plán: LDO – I**

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	Minimum hodin za 7 let
Dramatická průprava	kolektivní výuka	2	2						4
Základy dramatické tvorby				1	1	1	1	1	5
Individuální tvorba a interpretace	individuální a kolektivní výuka			0,5	0,5	1	1	1	4
Práce v souboru	kolektivní výuka			1	1	1	1	1	5
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2,5	2,5	3	3	3	18

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s dramatickou přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: LDO – II – 01

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Základy dramatické tvorby	kolektivní výuka	1	1	1	1	12
Individuální tvorba a interpretace	individuální a kolektivní výuka	1	1	1	1	
Práce v souboru	kolektivní výuka	1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		3	3	3	3	12

Základní studium II. stupně

Studium je určeno pro žáky bez předchozí dramatické přípravy a žáky, jejichž dramatická příprava nedosahuje úrovně absolventa I. stupně základního studia.

učební plán: LDO – II – 02

Povinné předměty		PS	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Základy dramatické tvorby	kolektivní výuka	1	1	1	1	1	12
Individuální tvorba a interpretace	individuální a kolektivní výuka	1	1	1	1	1	
Práce v souboru	kolektivní výuka	1	1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		3	3	3	3	3	12

Studium pro dospělé

Studium je určeno pro absolventy I. nebo II. stupně základního studia a pro žáky s dramatickou přípravou na úrovni absolventa I. nebo II. stupně základního studia.

učební plán: LDO – III – 01

Povinné předměty		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	Minimum hodin za 4 roky
Základy dramatické tvorby	kolektivní výuka	1	1	1	1	8
Práce v souboru	kolektivní výuka	1	1	1	1	
Minimální počet hodin v ročníku		2	2	2	2	8

8.1.2 Organizace výuky

- Předměty literárně-dramatického oboru, které jsou vyučovány kolektivní formou, jsou vyučovány ve skupinách maximálně 10 žáků
- Předměty literárně-dramatického oboru, které jsou vyučovány individuální formou, jsou vyučovány ve skupinách maximálně 5 žáků
- Předmět Práce v souboru je vyučován kolektivně. Velikost souborů je dána jejich zaměřením a podmínkami školy. Soubor má minimálně 5 žáků
- Výuka je realizována v blocích 1 - 2x týdně po 1 až 3 hodinách podle výše minimální disponibilní hodinové dotace pro konkrétní ročník
- Výuka může být realizována v jiné než týdenní formě organizace studia, celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu
- Kolektivní výuku je možné realizovat společně pro žáky různých ročníků I. stupně základního studia, II. stupně základního studia a studia pro dospělé
- Součástí výuky literárně-dramatického oboru je i oblast Recepce a reflexe dramatického umění. Výuka v ní obsažené problematiky teorie a dějin dramatického umění je realizována v rámci jednotlivých bloků výuky uvedených předmětů literárně-dramatického oboru
- Žáci ve věku od 5 do 7 let jsou přijímáni do přípravné dramatické výchovy. Přijetí do 1. ročníku základního studia I. stupně není podmíněno absolvováním předmětu přípravná dramatická výchova
- Žáci od 7 do 13 let jsou přijímáni ke studiu vždy do 1. ročníku I. stupně základního studia. Na konci tohoto ročníku mohou vykonat rozdílové komisionální zkoušky z povinných předmětů do kteréhokoliv ročníku I. stupně. O zařazení do vyššího ročníku rozhoduje ředitel školy na základě doporučení komise
- Žáci od 14 let jsou přijímáni do 1. ročníku II. stupně základního studia nebo do přípravného studia II. stupně
- Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob i formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výstupy pro studium pro dospělé tvoří učitel s ohledem na individuální potřeby a zaměření příslušného žáka

8.2 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů literárně-dramatického oboru

8.2.1 Přípravná dramatická výchova

Studium je určeno pro děti ve věku 5 – 7 let (předškoláci a 1. třída ZŠ) a trvá maximálně 2 roky. Cílem tohoto předmětu je identifikovat a kultivovat v nich přirozené předpoklady pro další studium literárně-dramatického oboru. Hravou formou jsou žáci seznamováni se základními činnostmi, dovednostmi a znalostmi, které jim následně usnadní vstup do základního studia ZUŠ.

Vzhledem k tomu, že někteří žáci navštěvují pouze jeden ročník PDV a jiní 2 ročníky, je náplň učebních osnov pro oba ročníky prakticky stejná. Odlišně jsou však voleny metodické postupy – tak, aby byly adekvátní příslušné věkové skupině žáků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Žák:

- seznamuje se s principy dramatické výchovy, do kterých se aktivně zapojuje
- dodržuje pravidla daná hrou i vyučujícím
- umí zrealizovat jednoduchou hereckou etudu na zadané téma
- vnímá rytmus, reaguje na jeho změny, dovede pohybově improvizovat

8.2.2 Dramatická průprava

V tomto předmětu, který je součástí základního studia na I. i II. stupni, žák získává dovednosti a znalosti, které postupně využívá v souborové práci. Základním prvkem je dramatické hra, která rozvíjí představivost a komunikativnost. Tvořivou hrou jsou žáci vedeni k individuálním i kolektivním improvizacím dovednostem, k práci s předmětem i loutkou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládne principy dramatické hry a snaží se být jejím činným účastníkem
- uvědomuje si rytmus, propojuje jednoduchou koordinaci pohybu se zvukem
- zvládne hru s předmětem, rekvizitou, jednoduchou loutkou a spoluprací s partnerem ve skupině
- zvládne hru se zástupným textem
- provádí jednoduchá dechová a artikulační cvičení

2. ročník

Žák:

- spolupracuje s partnerem v jednoduché dramatické hře
- je schopen projevovat koordinaci pohybu se zvukem, obohacuje své pohybové dispozice, vnímá prostor a partnera v něm
- hraje jednoduchou etudu herecky nebo s předmětem či loutkou a umí zachovat její tvar
- zná základní druhy loutek (maňásek, marioneta, plošná loutka, stínové divadlo)
- uvědomuje si své těžiště
- zapojuje se do improvizací slovních i pohybových

8.2.3 Základy dramatické tvorby

Tento stěžejní předmět výuky LDO na naší ZUŠ je nástrojem, který prostřednictvím dramatické činnosti učí žáka rozvíjet a kultivovat jeho dramatické, pohybové a mluvní dovednosti a cíleně je využívat k umělecké komunikaci v dramatické i slovesné podobě. Dramatická hra je základním metodickým principem výuky, vede k citové a výrazové angažovanosti žáků. Proces společné skupinové tvorby kultivuje jeho rozumovou, citovou a mravní úroveň.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák:

- uplatňuje své výrazové varianty, pracuje s citovým zabarvením
- reaguje na vnější impulzy a podněty zpracuje slovně, pohybově, slovesně
- ve skupinových činnostech je aktivní, tvůrčí, je schopen partnerské spolupráce
- vytvoří jednoduchou rolovou hru a jednoduchou charakterizaci typové postavy

4. ročník

Žák:

- využívá správné mluvní technické návyky a výrazové varianty
- v rámci svého individuálního pokroku je schopen zpracovat zvolený literární námět a tvořivě jej interpretovat
- vědomě užívá své výrazové komunikační prostředky mluvní i pohybové
- literární předlohu je schopen dle individuálního pokroku analyzovat a interpretovat ji s osobním zaujetím
- reflektuje práci druhých

- je schopen sebereflexe

5. ročník

Žák:

- propojuje interpretaci textu, práci na dramatickém výstupu, jednoduchou rolou hru a charakterizaci
- zpracuje s pomocí učitele jednoduchý zvolený námět písemnou formou a se zaujetím jej tvořivě interpretuje
- literární předlohu je schopen zpracovat v etudě, krátkém dramatickém tvaru, dle pokroku ji analyzovat a veřejně interpretovat

6. ročník

Žák:

- využívá správné mluvní technické návyky a četné výrazové varianty
- je vybaven bohatými výrazovými prostředky, zvládá interpretaci textu se zaujetím, práci na dramatickém výstupu, rolou hru a charakterizaci
- zpracuje zvolený námět písemnou formou a tvořivě jej interpretuje
- uplatní své výrazové komunikační prostředky mluvní i pohybové
- literární předlohu je schopen podle svých schopností analyzovat a veřejně ji interpretovat

7. ročník

Žák:

- vědomě užívá již osvojené správné mluvní technické návyky, stabilně obohacuje a využívá bohatý rejstřík svých výrazových variant
- ovládá interpretaci textu s citovým zaujetím, práci na dramatickém výstupu, rolou hru a charakterizaci
- kvalitně zpracuje zvolený námět písemnou formou a tvořivě jej interpretuje
- uplatňuje a nadále aktivně kultivuje své výrazové komunikační prostředky mluvní i pohybové
- literární předlohu analyzuje a interpretuje ji veřejně s osobním zaujetím a citovým zabarvením, dokáže vyjádřit své myšlenky a pocity, experimentuje v různých polohách
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního)
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru z pravidelného jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem
- zhodnotí na základě svých vědomostí dramatické a literární dílo
- respektuje práci druhých a hodnotí ji, přijímá kritiku vlastní práce

Přípravné studium pro žáky bez předběžné dramatické přípravy:

Žák:

- reaguje na vnější impulzy a podněty zpracuje slovně, pohybově, slovesně
- využívá správné mluvní technické návyky a výrazové varianty
- v rámci svého individuálního pokroku je schopen zpracovat zvolený literární námět a tvořivě jej interpretovat
- vědomě užívá své výrazové komunikační prostředky mluvní i pohybové
- ovládá interpretaci textu s citovým zaujetím, práci na dramatickém výstupu, rolou hru a charakterizaci
- na adekvátní úrovni komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního)
- zhodnotí na základě svých vědomostí dramatické a literární dílo

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- dodržuje principy přednesové a dramatické stavby
- autorský text vnímá jako osobní výpověď a je schopen procítěné interpretace
- bez přípravy je schopen pronést krátké slovní sdělení
- zvolenou textovou předlohu se učí samostatně využít v projevu přednesovém nebo dramatickém

2. ročník

Žák:

- dokáže bez přípravy kultivovaně pronést slovní sdělení
- zvolenou textovou předlohu samostatně využívá v projevu přednesovém nebo dramatickém
- při interpretaci zadané předlohy experimentuje spoluvytváří a vyhledává vhodné scénografické, divadelní a prvky užívá různé druhy rekvizit a loutek

3. ročník

Žák:

- vědomě a cíleně prohlubuje své dovednosti a je schopen samostatné práce (výběr textové předlohy, její zpracování a interpretace)
- orientuje se v literatuře, dějinách dramatu
- rozumí přednesové a dramatické stavbě, v samostatné i skupinové činnosti ji uplatňuje
- rozvine improvizaci, rolou hru, charakterizaci; je schopen hlubší reflexe
- interpretuje text s osobním zaujetím obohacenou mimoslovními prostředky sdělování

4. ročník

Žák:

- vědomě a cíleně prohlubuje své dovednosti a je schopen samostatné práce (výběr textové předlohy, její zpracování a interpretace)
- orientuje se v literatuře, má literární přehled, komunikuje o přečtené literatuře dějin dramatu
- dokáže se prezentovat slovesnou formou
- kvalitně improvizuje, ovládá rolovou hru, uplatňuje charakterizaci postavy, je schopen hlubší reflexe rozumí přednesové a dramatické stavbě, v samostatné i skupinové činnosti ji aktivně uplatňuje
- hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- kriticky hodnotí práci svou i druhých a je schopen sebereflexe

8.2.4 Individuální tvorba a interpretace

Předmět je určen žákům od 3. ročníku základního studia I. stupně. V tomto předmětu žák pracuje s literární předlohou (próza, poezie, monolog, dialog) a adekvátně svým schopnostem a preferencím uplatňuje elementární výrazové prostředky pro jeho ztvárnění. Je přítomen i procesu tvorby jiných žáků, aktivně nebo alespoň pasivně se účastní recitačních a jiných soutěží, a učí se tak hodnotit kvalitu interpretace. Tento předmět podporuje také sólové projekty práce s předmětem či loutkou. Rozvíjí se schopnost podílet se na autorském zpracování literatury nebo divadelních témat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák:

- s pomocí učitele vybere konkrétní literární dílo (prózu, poezii) a interpretuje jej podle svých možností
- vytvoří etudu s vybranou loutkou, předmětem, rekvizitou

4. ročník

Žák:

- fixuje a interpretovat jednoduchý text
- vytvoří výstup s loutkou, předmětem nebo rekvizitou
- zná základy správné techniky práce s dechem

5. ročník

Žák:

- pojmenuje téma, nálady, charaktery, orientuje se v kompozici textu
- využívá získané poznatky při tvorbě s loutkou, předmětem a rekvizitou (technika, struktura etudy, gradace apod.)
- zdokonaluje svoji mluvní techniku
- experimentuje při hledání vhodných vyjadřovacích prostředků

6. ročník

Žák:

- spolupracuje na výběru vhodné předlohy pro individuální tvorbu (např. poezii, prózu, dramatický text, námět, téma)
- využívá různých technologií, typů loutek apod. vzhledem k vybrané předloze
- pracuje s jednoduchým rytmickým, melodickým nebo hudebním doprovodem, s pomocí učitele dokáže zvolit hudební styl, který podporuje jeho tvorbu
- pracuje s frázováním, důrazy, pauzami, přízvuky, rytmem, temporytmem, mimoslovními prostředky
- obhájí výstavbu a členění své interpretace zvoleného textu nebo tématu

7. ročník

Žák:

- sám si vybere vhodnou předlohu, text či téma a tvořivě je interpretuje
- uplatní jednoduchý rytmický, melodický nebo hudební doprovod, samostatně zvolí hudební styl, který podporuje jeho tvorbu
- zpracuje písemně drobný jevištní tvar (etuda, improvizace) a s využitím dramatických nebo loutkářských prostředků jej realizuje samostatně nebo ve skupině
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- zná zásady práce s dechem, rezonančně-artikulačním ústrojím, posazením hlasu

Přípravné studium pro žáky bez předběžné dramatické přípravy:

Žák:

- spolupracuje na výběru vhodné předlohy pro individuální tvorbu (např. poezii, prózu, dramatický text, námět, téma)
- vytvoří výstup s loutkou, předmětem nebo rekvizitou
- pojmenuje téma, nálady, charaktery, orientuje se v kompozici textu
- využívá získané poznatky při tvorbě s loutkou, předmětem a rekvizitou (technika, struktura etudy, gradace apod.)
- využívá různých technologií, typů loutek apod. vzhledem k vybrané předloze
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- pracuje s frázováním, důrazy, pauzami, přízvuky, rytmem, temporytmem, mimoslovními prostředky

- zná alespoň základní zásady práce s dechem, rezonančně-artikulačním ústrojím, posazením hlasu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- při práci na dramatických úkolech dokáže samostatně uplatit všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- s osobním zaujetím na základě vlastních znalostí a schopností tvořivě interpretuje vybraný text či téma a zpracuje jej vybranými prostředky alternativního divadla, obhájí výstavbu a členění této své interpretace zvoleného textu nebo tématu
- respektuje zásady hlasové hygieny

2. ročník

Žák:

- zásadním způsobem se spolupodílí na výběru textu (poezie, próza, monolog, dialog) či tématu, volbu dokáže racionálně obhájit
- rozumí textové předloze, pojmenuje téma, motivy, kompozici, jazykové prostředky
- používá vhodné výrazové prostředky pro interpretaci zvoleného textu nebo tématu, rozvíjí osobitost ve volbě prostředků.

3. ročník

Žák:

- samostatně vybere text (poezie, próza, monolog, dialog) či téma, volbu dokáže věcnými argumenty obhájit
- analyzuje textovou předlohu, pojmenuje téma, motivy, kompozici, jazykové prostředky
- samostatně vybere vhodné výrazové prostředky pro interpretaci zvoleného textu nebo tématu a dokáže je obhájit
- vědomě pracuje s frázováním, důrazy, pauzami, přízvuky, rytmem, tempo-rytmem, mimoslovními prostředky
- ovládá mimiku mluvidel a gesta

4. ročník

Žák:

- dokáže vybrat vhodné prostředky pro tvorbu dramatických postav v konkrétních dramatických situacích prostřednictvím monologů a dialogů
- je schopen tvorby verbálních i nonverbálních etud na dané téma

- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a osobitým způsobem ji realizuje
- vytváří náročnější texty propracované z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použité formy stylu a žánru
- využívá prostředky alternativního divadla
- aktivně se podílí na přípravách a realizaci absolventského představení

8.2.5 Práce v souboru

Předmět dále rozvíjí sociabilitu žáků, prostřednictvím tvorby společných inscenací, jejich následnou veřejnou prezentací, trávením společného času na divadelních představeních, přehlídkách a festivalech, diskusemi o zhlédnutých inscenacích. Žáci se seznamují s tvorbou světových i českých autorů (nejen dramatických) a tvoří inscenace na vlastní téma a nápady. Složení konkrétního souboru vždy bere v úvahu pevné vazby ve skupině, skupinovou citlivost a schopnost tvořivé spolupráce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák:

- spoluvytváří řešení jednoduchých sociodramat
- dodrží dramatický tvar i při výměně rolí
- v návaznosti na dramatickou hru slovně i písemně zachycuje asociace postav
- zvládne v etudě činoherní, s předmětem či loutkou jednoduchý dramatický děj
- zvládne základy prostorového cítění
- partnersky spolupracuje ve skupině
- zvládá základy vodění plošné loutky a maňáska

4. ročník

Žák:

- orientuje se v principech dramatické stavby
- fixuje jednoduchý dramatický tvar, zachová jej i při výměně rolí
- v rolové hře je schopen uplatňování technik osvojených v jednotlivých průpravných činnostech
- zvládá základy vodění jednoduchých loutek (totemová loutka, manekýn)
- zapojuje se do tvorby uceleného dramatického tvaru, uplatňuje bohaté prvky divadelního jazyka

- je schopen tvořivé spolupráce, interakce (vnímá partnera, diváka) a přijímá svou odpovědnost v rámci souboru

5. ročník

Žák:

- chápe a tvořivě uplatňuje princip dramatické stavby
- zvládne v dramatické etudě vlastní vyjádření námětu
- orientuje se v druzích loutek (včetně animace předmětu)
- zvládne jednoduchou improvizaci (slovní, s předmětem či loutkou) na dané téma a danou formou
- reflektuje práci druhých a přijímá kritiku
- v rolové hře uplatňuje rozmanité techniky osvojené v jednotlivých průpravných činnostech
- aktivně se zapojuje do tvorby uceleného dramatického tvaru, užívá prvky divadelního jazyka, využívá různých druhů loutek

6. ročník

Žák:

- ovládá princip dramatické stavby
- vytváří vlastní varianty prováděných her a cvičení
- dokáže zhodnotit umělecké dílo
- dokáže tvořit a fixovat komplikovanější dramatický tvar, zachovat jej i při výměně rolí
- při realizaci veškerých dramatických úkolů uplatňuje bohatou škálu výrazových technik osvojených v jednotlivých průpravných činnostech
- aktivně se zapojuje do tvorby uceleného dramatického tvaru, užívá prvky divadelního jazyka, využívá typy loutek vhodných pro ročníkovou práci
- má přehled o typech loutkového a alternativního divadla
- rozumí principům a fungování stínohry a černého divadla

7. ročník

Žák:

- uplatňuje princip dramatické stavby
- hraje v roli
- rozpozná přirozenost a pravdivost jednání v rámci daného žánru
- ovládá a samostatně využívá bohatou škálu výrazových technik osvojených v jednotlivých průpravných činnostech, experimentuje
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru, cíleně užívá bohaté prvky divadelního jazyka, rozumí dramaturgickému i režijnímu plánu, dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce

- písemně zpracuje drobný jevištní tvar a s využitím dramatických prostředků jej individuálně nebo se skupinou realizuje
- aktivně a tvořivě pracuje individuálně i ve skupině; je schopen interakce (vnímá prostor, partnera, posluchače, diváka), přijímá svou zodpovědnost za práci v rámci celého kolektivu a je platným tvůrčím členem týmu
- zvládá základy animace různých loutek a předmětů
- podílí se na volbě loutky a hracího prostoru ve vztahu k tématu a textové předloze

Přípravné studium pro žáky bez předběžné dramatické přípravy:

Žák:

- zvládne v etudě činoherní, s předmětem či loutkou jednoduchý dramatický děj
- zvládá základy vodění jednoduchých loutek (totemová loutka, manekýn)
- zvládne jednoduchou improvizaci (slovní, s předmětem či loutkou) na dané téma a danou formou
- má přehled o typech loutkového a alternativního divadla, rozumí principům a fungování stínohry a černého divadla
- dokáže tvořit a fixovat komplikovanější dramatický tvar, zachovat jej i při výměně rolí
- je schopen tvořivé spolupráce, interakce (vnímá partnera, diváka) a přijímá svou odpovědnost v rámci souboru

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá princip dramatické stavby a účinně jej využívá
- zvládá modelové situace a zaujímá k nim osobní stanovisko
- orientuje se v prvcích alternativního divadla a využívá je při vlastní práci
- cíleně rozšiřuje a kultivuje svůj výrazový potenciál (pohybový, mluvní, mimoslovní)
- využívá stylizovaný projev
- zvládá technologii výroby jednoduchých loutek a rekvizit
- vědomě využívá specifické zákonitosti pohybu zvoleného materiálu, zejména ve zkratce, stylizaci, nadsázce a metafoře
- dokáže pracovat s texty, variovat dialog
- je schopen tvořivé kolektivní práce na dramatickém tvaru
- hodnotí práci druhých, je přístupný konstruktivní kritice a sebereflexi

2. ročník

Žák:

- chápe a tvůrčím způsobem užívá princip dramatické stavby a se zájmem rozšiřuje a kultivuje svůj bohatý výrazový potenciál (pohybový, mluvní, mimoslovní)
- zvládá stylizovaný projev
- ve své tvorbě využívá alternativní prvky
- pracuje s texty, je vybaven citově a výrazově variovat dialog
- je schopen tvořivé kolektivní práce na dramatickém tvaru
- dokáže vyhodnotit a obhájit volbu loutky a hracího prostoru ve vztahu k tématu a textové předloze

3. ročník

Žák:

- pracuje s vybranými literárními a dramatickými díly, dokáže je kriticky posoudit a pochopit smysl použitých inscenačních prostředků
- zvládá kvalitní improvizaci a vědomou stylizaci v jednotlivých dramatických žánrech
- je schopen krátké improvizace v různých dramatických žánrech
- je schopen samostatně vyhledávat vhodné náměty pro ostatní členy kolektivu a dovést je k realizaci
- je schopen vystihnout tematický záměr shlédnuté inscenace a pochopit smysl použitých inscenačních prostředků
- je schopen vytvořit a hereckými prostředky vyjádřit charakterovou postavu
- zvládá dramatický dialog a monolog s využitím divadelních prostředků
- dokáže samostatně cíleně rozšiřovat svůj výrazový potenciál (pohybový, mluvní, mimoslovní)
- orientuje se v dějinách loutkového divadla

4. ročník

Žák:

- literární a dramatická díla dokáže hodnotit, uvádět do sociokulturních souvislostí
- je schopen uchopit téma a použité prostředky
- zvládne improvizaci a vědomou stylizaci v jednotlivých dramatických žánrech, vytvoří a bohatou škálou hereckých prostředků vyjádří věrohodnou charakterovou postavu
- ovládá dramatický dialog a monolog s využitím pestrých divadelních prostředků
- vládne v rámci svých schopností širokým výrazovým potenciálem (pohybovým, mluvním, mimoslovním)
- poučeně uplatňuje zásady dramatické stavby a zasvěceně se podílí na tvorbě divadelního tvaru (dramaturgie, scénická hudba, režie, výběr loutek apod.)

- pracuje s prvky alternativního divadla, ovládá základy vodění loutek, orientuje se v jejich technologii

9. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci mohou být do této kategorie zařazeni ředitelem školy na základě:

- pedagogicko-psychologického vyšetření školského poradenského zařízení, popř. na základě doporučení lékaře
- na základě žádosti a vyjádření rodičů

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu. Obsah jednotlivých předmětů je vytvořen a upraven učitelem a schválen ředitelem školy v souladu s očekávanými výstupy studijního zaměření a reálnými možnostmi konkrétního žáka.

Celková minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia.

10. Vzdělání žáků mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané zajistí škola individuální podmínky pro rozvoj jejich talentu. Žáci mohou být do této kategorie zařazeni ředitelem školy na základě:

- pedagogicko-psychologického vyšetření školského poradenského zařízení, popř. na základě doporučení lékaře
- na základě žádosti a vyjádření rodičů

Obsah studia bude stanoven na základě návrhu učitele příslušného studijního zaměření nebo oboru vždy k 1. 9. daného školního roku.

Žáky mimořádně talentované navrhne učitel předmětu, ve kterém žák prokazuje mimořádný talent, po dohodě s rodiči řediteli školy na výuku v prodloužených výukových lekcích. O realizaci výuky formou rozšířených lekcí rozhodne ředitel školy na základě doporučení zkušební komise, kterou jmenuje z pedagogů příslušného oboru (studijního zaměření).

Rozšířená výuka ve smyslu RVP na škole není realizována.

11. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

11.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocení je důležitou a neodmyslitelnou součástí pedagogického procesu. Cílem hodnocení je objektivní posouzení dosažených znalostí a dovedností žáka, míry jeho aktivity, samostatnosti a zájmu. Hodnocení musí vždy přihlížet k individuálním předpokladům a schopnostem žáka. Základem každého hodnocení je poskytnout každému žákovi informaci o míře a kvalitě splnění určitého úkolu. Důležitou funkcí hodnocení je motivace pro další studium, zdokonalování schopností a odstraňování nedostatků.

Hodnocení žáků ZUŠ Chlumec n. C. vychází z ustanovení §3 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání. V průběhu školního roku je žák hodnocen buď ústním slovním hodnocením nebo klasifikací do žakovského sešitu. Pravidelně je žák veden také k sebekontrolě a následnému hodnocení vlastního výkonu.

Žáci základního studia a studia pro dospělé obdrží v každém ročníku v pololetí výpis z vysvědčení, na konci školního roku vysvědčení a na závěr každého stupně vysvědčení absolventské. Žáci přípravného studia I. a II. stupně nejsou hodnoceni, vysvědčení tedy neobdrží. Na závěr přípravného studia žáci vykonají přijímací zkoušku do 1. ročníku příslušného stupně.

Hodnocení žáka v pololetí a na konci školního roku vychází z průběžných výsledků a hodnocení ve školním roce a je zpracováno zejména na základě těchto kritérií:

- míra a kvalita naplňování školních výstupů a dosažení osobního maxima
- pravidelná a kvalitní domácí příprava
- aktivita při hodině a snaha o neustálé sebezdokonalování
- pravidelná docházka na výuku, spolehlivost
- osobitost a vlastní tvořivý přístup žáka
- účast na veřejných vystoupeních a mimoškolních akcích
- účast na soutěžích, festivalech a přehlídkách

Zároveň bere v úvahu i případný výsledek předepsané zkoušky (postupové, závěrečné).

Nelze-li žáka hodnotit za první pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo ukončeno nejpozději do ukončení hodnocení za druhé pololetí příslušného školního roku. Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku.

Ředitel školy může uznat částečné vzdělání žáka, pokud je doloženo prokazatelným způsobem a od doby jeho dosažení neuplynulo více než 5 let. Uzná-li ředitel školy dosažené vzdělání žáka, uvolní žáka z vyučování a hodnocení v rozsahu uznaného vzdělání.

11.2 Stupně hodnocení prospěchu žáků

Žák je v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - uspokojivý
- 4 - neuspokojivý

Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a)

Žák prospěl s vyznamenáním, jestliže je z hlavního předmětu hodnocen stupněm prospěchu 1 - výborný, v žádném povinném předmětu není hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5. Není-li stanoven hlavní předmět, prospěl žák s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.

Žák prospěl, jestliže nebyl ani v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý. Žák neprospěl, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý.

11.3 Příjímací zkoušky

Do přípravného studia jsou uchazeči přijímáni na základě prokázání předpokladů ke vzdělávání v ZUŠ.

Do základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé jsou přijímáni uchazeči na základě úspěšného vykonání talentové zkoušky a doporučení přijímací komise, jejíž členy jmenuje ředitel školy. Talentová zkouška do II. stupně může být nahrazena úspěšným ukončením základního studia I. stupně.

V případě, že uchazeč ze závažných důvodů neabsolvuje tuto přijímací zkoušku, může přijímací komise doporučit řediteli školy jeho přijetí i bez vykonání této zkoušky.

11.4 Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají při postupových zkouškách podle § 4, odst. 1 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, při přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku podle § 4, odst. 2 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, při závěrečných zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé a při opravných zkouškách podle § 5 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání.

Zkušební komise je nejméně tříčlenná a skládá se z odborníků příslušného předmětu nebo oboru. Členy komise jmenuje ředitel školy. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel. O hodnocení zkoušky rozhoduje komise většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Postupové a závěrečné zkoušky jsou realizovány v hudebním, literárně-dramatickém a tanečním oboru, a to na závěr 3. a 7. ročníku I. stupně a na závěr 4. ročníku II. stupně. Ve výtvarném oboru jsou v uvedených ročnících postupové a závěrečné zkoušky realizovány formou zpracování a následného hodnocení ročníkové resp. absolventské práce. Požadavky k těmto postupovým a závěrečným zkouškám vycházejí z očekávaných vzdělávacích výstupů, jak je stanoví tento ŠVP. Pokud žák absolvoval některé předměty (především hudební nauku) dříve, než jsou uvedeny jako povinné v učebním plánu, může být uvolněn z vyučování a hodnocení těchto předmětů v roce jejich povinné výuky (§ 3, odst. 9 Vyhl. č. 71/2005 o základním uměleckém vzdělávání). Podmínkou je předchozí absolvování příslušného ročníku s prospěchem alespoň chvalitebným. Postupová nebo závěrečná zkouška může být u hudebního, literárně-dramatického a tanečního oboru nahrazena zcela nebo částečně účastí na závěrečném vystoupení. Z postupové nebo závěrečné zkoušky může být žák osvobozen např. na základě aktivní účasti na významných veřejných vystoupeních a soutěžích. Nahrazení nebo osvobození navrhuje učitel příslušného předmětu a schvaluje ředitel školy.

Žák, který je na konci druhého pololetí hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý z jiného než hlavního předmětu, koná opravnou zkoušku nejpozději v posledním týdnu měsíce srpna příslušného školního roku. Z hlavního předmětu (pokud je určen) opravnou zkoušku nelze konat. Jestliže se žák nedostaví k opravné zkoušce v určeném termínu, je hodnocen z předmětu, ze kterého měl konat opravnou zkoušku, stupněm 4 – neuspokojivý. Jestliže se žák nemohl dostavit k opravné zkoušce ze závažných objektivních příčin a svou neúčast

omluví řediteli školy nejpozději do tří dnů od termínu stanoveného pro vykonání této zkoušky, určí ředitel školy náhradní termín pro její vykonání.

11.5 Vlastní hodnocení školy

Cílem vlastního hodnocení školy je průběžné zjišťování podmínek vzdělávání na škole. Probíhá průběžným využíváním některých jeho nástrojů a forem kontinuálně nebo příležitostně po celý školní rok. Vlastní hodnocení školy je zároveň východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou.

Nástroje vlastního hodnocení školy:

- sledování a rozbor pedagogické dokumentace
- hodnotící rozhovory s učiteli
- rozhovory s rodiči a žáky
- průběh žákovských a veřejných vystoupení
- výsledky soutěží a přehlídek
- hospitace
- ankety a dotazníky

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků